ئۇيغۇرلار سېتىلىدۇ

شىنجاڭدىن ھالقىغان «قايتا تەربىيەلەش»،
مەجبۇرىي ئەمگەك ۋە نازارەت

Vicky Xiuzhong Xu

Danielle Cave, Dr James Leibold, Kelsey Munro, Nathan Ruse

ئاۋستىرالىيە ئىستراتېگىيىلىك سىياسەت ئىنستىتۇتى

26 / 2020 - نومۇرلۇق دوكلات

ASPI AUSTRALIAN STRATEGIC POLICY INSTITUTE

INTERNATIONAL CYBER POLICY CENTRE

ئۇيغۇرلار سېتىلىدۇ

شىنجاڭدىن ھالقىغان «قايتا تەربىيەلەش»، مەجبۇرىي ئەمگەك ۋە نازارەت

Vicky Xiuzhong Xu

Danielle Cave, Dr James Leibold, Kelsey Munro, Nathan Ruse

ئاۋستىرالىيە ئىستراتېگىيىلىك سىياسەت ئىنستىتۇتى

26 / 2020 - نومۇرلۇق دوكلات

تەرجىمە قىلغۇچى:
مەمەتتوختى ئاتاۋۇللا

UYGUR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
ئۇيغۇر تەتقىقات ئىنستىتۇتى
UYGHUR RESEARCH INSTITUTE

مەسىلە نېمە؟

خىتاي ھۆكۈمىتى ئۇيغۇر ۋە باشقا ئاز سانلىق مىللەت[1] پۇقرالىرىنى يىراق غەربىي رايون شىنجاڭدىن پۈتۈن مەملىكەت مىقياسىدىكى زاۋۇتلارغا كەڭ كۆلەمدە يۆتكەش سالمىقىنى زورايتتى. ئۇيغۇرلار، نۆۋەتتە، Apple، BMW، Gap، Sony، Samsung، Nike، Huawei ۋە Volkswagen ... قاتارلىق تېخنولوگىيە، كىيىم-كېچەك ۋە ئاپتوموبىل ساھەسىدىكى كەم دېگەندە 83 داڭلىق دۇنياۋى ماركىلارنىڭ تەمىنات زەنجىرىدە يەر ئالغان زاۋۇتلاردا مەجبۇرىي ئەمگەككە سېلىنىۋاتىدۇ.

بۇ دوكلاتتا مۆلچەرلىنىشىچە، 2017 - يىلدىن 2019 - يىلغىچە، جەمئىي 80 مىڭدىن ئارتۇق ئۇيغۇر «شىنجاڭ»دىن خىتاينىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى زاۋۇتلارغا يۆتكەلگەن بولۇپ، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى بىۋاستە تۇتۇپ تۇرۇش لاگېرلىرىدىن ئەۋەتىلگەن.[2] ئەمەلىيەتتە، بۇ ئېھتىيات بىلەن قىلىنغان ئەڭ تۆۋەن مۆلچەر، ھەقىقىي سان تېخىمۇ يۇقىرى بولۇشى مۇمكىن. ياقا يۇرتلاردىكى زاۋۇتلاردا ئىشلەۋاتقان بۇ ئۇيغۇرلار ئادەتتە ئايرىۋېتىلگەن ياتاقلاردا تۇرىدۇ،[3] ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلاردا خىتايچە ئۆگىنىشكە ۋە ئىدىيەۋى تەربىيەلەشكە قاتناشتۇرۇلىدۇ،[4] داۋاملىق نازارەت قىلىنىدۇ ۋە دىنىي پائالىيەتلەرگە قاتنىشىشى مەنئىي قىلىنىدۇ.[5] ھۆكۈمەت ھۆججەتلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان نۇرغۇن مەنبەلەر يۆتكەلگەن ئىشچىلارغا كۆزەتكۈچى ئورۇنلاشتۇرۇلىدىغانلىقى ۋە ئۇلارنىڭ ھەرىكەت ئەركىنلىكىگە چەك قويۇلىدىغانلىقىنى كۆرسەتمەكتە.[6]

خىتاي، «شىنجاڭ»دىكى قانۇنسىز «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى» سەۋەبىدىن خەلقئارانىڭ ئەيىبلىشىگە ئۇچراپ كەلدى.[7] بۇ دوكلاتتا خىتايدىكى بەزى زاۋۇتلارنىڭ دۆلەتنىڭ ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەش پىلانى بويىچە،

ئۇيغۇرلارنى مەجبۇري ئەمگەككە سېلىشقا قاتنىشىۋاتقان دائىر يىپ پاكىتلارنى ئوتتۇرىغا قويۇش ئارقىلىق، خىتاينىڭ ئاز سانلىق مىللەت پۇقرالىرىنى نىشان قىلغان ئىجتىمائىي قايتا قۇرۇش پائالىيىتىنىڭ يىپ باسقۇچى ئاشكارىلىنىدۇ ۋە بۇنىڭ يەرشارى تەمىنات زەنجىرىنى بۇلغاۋاتقانلىقى يورۇتۇپ بېرىلىدۇ.

ھەل قىلىش چارىسى نېمە؟

خىتاي ھۆكۈمىتى خىتاينىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە دۆلەت ئىچى قانۇنلىرىدا بەلگىلەنگەن پۇقراۋى، مەدەنىي ۋە ئەمگەك ھوقۇقلىرىغا رىئايە قىلىشى، شىنجاڭدىكى ئۇيغۇر ۋە باشقا مۇسۇلمان ئاز سانلىق مىللەتلەرنى قانۇنسىز تۇتۇپ تۇرۇشنى ئاخىرلاشتۇرۇشى، ھەممە بارلىق پۇقرالارنىڭ ئىشلەش ۋە يۆتكىلىش قارارلىرىنى ئۆز ئالدىغا ئەركىن چىقىرىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

تەمىنات زەنجىرىدە ئۇيغۇرلارنى مەجبۇري ئىشلىتىۋاتقان شىركەتلەر مەجبۇري ئەمگەك بىلەن ياسالغان تاۋارلارنى ئىمپورت قىلىشنى چەكلەشكە ياكى تەمىنات زەنجىرىدىكى مەجبۇري ئەمگەك خەۋپىنى ئاشكارىلاشقا ئالاقىدار قانۇنلارغا خىلاپلىق قىلغان بولۇشى مۇمكىن.[8] بۇ دوكلاتتا ئىسمى تىلغا ئېلىنغان شىركەتلەر دەرھال ئۆزلىرىنىڭ خىتايدىكى زاۋۇتلىرىدىكى ئەمگەك كۈچلىرىگە قارىتا، كىشىلىك ھوقۇق نۇقتىسىدىن، ئۇزۇل-كېسىل ۋە مۇستەقىل تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىشى كېرەك. بۇ جەرياندا ئىشچىلارنىڭ تېخىمۇ بەك زىيانكەشلىككە ئۇچرىشىدىن ساقلىنىش لازىم.

چەتئەل ھۆكۈمەتلىرى، كارخانىلار ۋە پۇقراۋى تەشكىلاتلار خىتاي ھۆكۈمىتىگە بېسىم ئىشلىتىپ، ئۇيغۇرلارنىڭ مەجبۇري ئەمگەككە سېلىنىشى ۋە قانۇنسىز تۇتۇپ تۇرۇلۇشىنى ئاخىرلاشتۇرۇشى كېرەك. بۇ، خىتاي ھۆكۈمىتىنى

خەلقئارا ئەمگەك تەشكىلاتى (ILO) نىڭ 1930 (29-نومۇرلۇق) مەجبۇرىي ئەمگەك ئەھدىنامىسى ۋە 2014 مەجبۇرىي ئەمگەك ئەھدىنامىسى قائىدىسى... قاتارلىق خەلقئارالىق كېلىشىملەرنى تەستىقلاشقا قىستاشنى ئۆز ئىچىگە ئېلىشى كېرەك.[9] ئىستېمالچىلار ۋە ئىستېمالچىلارنى قوغداش جەمئىيەتلىرى خىتايدا ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان شىركەتلەردىن ئۆزلىرىنىڭ تەمىنات زەنجىرىگە قارىتا كىشىلىك ھوقۇق نۇقتىسىدىن تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، ئاساسىي كىشىلىك ھوقۇقلارغا رىئايە قىلىۋاتقانلىقىغا ۋە ھەر قانداق شەكىلدىكى مەجبۇرىي ئەمگەك تۈرىگە ئارىلىشىپ قالمىغانلىقىغا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلىشى كېرەك.

ئاساسي مەزمۇنى

2017 ـ يىلدىن باشلاپ، بىر مىليوندىن ئارتۇق ئۇيغۇر ۋە باشقا تۈركىي مۇسۇلمان ئاز سانلىق مىللەت ئەزالىرى يىراق غەربىي رايون شىنجاڭدىكى «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى» تورى ئىچىدە غايىب بولدى.[10] بەزى مۇتەخەسسىسلەر بۇ تورنى ھۆكۈمەت رەھبەرلىكىدىكى سىستېمىلىق مەدەنىيەت قىرغىنچىلىقى پىروگراممىسى دەپ ئاتايدۇ.[11] لاگېرلارنىڭ ئىچىدە، مەھبۇسلار سىياسىي مېڭە يۇيۇشقا ئۇچرايدۇ ، دىنى ۋە مەدەنىيىتىدىن ۋاز كېچىشكە مەجبۇرلىنىدۇ، بەزى ئەھۋاللاردا قىيىن-قىستاققا ئېلىنىدۇ.[12] خىتاي دائىرىلىرى ئىزچىل ھالدا، «دىنىي ئاشقۇنلۇق»قا قارشى تۇرۇش نامىدا،[13] مۇسۇلمانلارنى خىتايدىكى كۆپ سانلىق مىللەت خەنلەرنىڭ قىياپىتىدە قايتا قۇرۇپ چىقىشقا ئۇرۇنۇپ كەلگەنىدى.

ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرىنىڭ «بارلىق تەربىيەلەنگۈچىلەر ئوقۇش پۈتتۈردى»[14] دېيىشىگە ئەگىشىپ، «قايتا تەربىيەلەش ھەرىكىتى» يېڭى باسقۇچقا كىرگەنىدەك قىلىدۇ. نۆۋەتتە كۆپ ساندىكى ئۇيغۇرلارنىڭ شىنجاڭدىكى زاۋۇتلاردا مەجبۇرىي ئەمگەككە سېلىنىۋاتقانلىقىغا دائىر دەلىللەر تاغدەك دۆۋىلىنىپ تۇرماقتا.[15] بۇ دوكلاتتا بولسا شىنجاڭنىڭ سىرتىدىكى زاۋۇتلارنىڭمۇ، ھۆكۈمەتنىڭ تەشكىللىشى بىلەن قايتىدىن جانلانغان، ئېكسپىلاتاتسىيە تىپىدىكى ئەمگەكچىلەرنى يۆتكەش پىلانى[15] بويىچە، ئۇيغۇر ئىشچىلارنى ئىشلىتىۋاتقانلىقى ئوتتۇرىغا قويۇلىدۇ. قارىغاندا، بىر قىسىم زاۋۇتلار «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى» دىن بىۋاسىتە ئەۋەتىلگەن ئۇيغۇر ئىشچىلارنى ئىشلىتىۋاتقاندەك قىلىدۇ.

ئاۋستىرالىيە ئىستراتېگىيىلىك سىياسەت تەتقىقات ئورنى (ASPI) خىتاينىڭ

توققۇز ئۆلكىسىدە 2017 ـ يىلىدىن باشلاپ شىنجاڭدىن يۆتكەلگەن ئۇيغۇر ئەمگەك كۈچلىرىنى ئىشلىتىۋاتقان 27 زاۋۇتنى ئېنىقلاپ چىقتى. ئېيتىلىشىچە، بۇ زاۋۇتلار دۇنياۋى 83 داڭلىق ماركىنىڭ تەمىنات زەنجىرىنىڭ بىر قىسمى ئىكەن.[17] مۆلچەرىمىزچە، 2017 ـ يىلىدىن 2019 ـ يىلىغىچە بولغان ئارىلىقتا، مەركىزىي هۆكۈمەتنىڭ ئاتالمىش «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» (援疆) سىياسىتى[18] ئاستىدا ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەش پروگراممىسى بويىچە ئاز دېگەندە 80 مىڭ ئۇيغۇر شىنجاڭدىن يۆتكىلىپ، زاۋۇتلارغا تەقسىم قىلىنغان.

ئۇيغۇرلارنىڭ شىنجاڭنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدا تۇتۇپ تۇرۇش ۋە سىياسىي تەربىيەلەش ئاپپاراتلىرى بىلەن چەمبەرچەس باغلانغان بۇ خىزمەت ۋەزىپىلىرىنى رەت قىلىش ياكى ئۇنىڭدىن قېچىپ قۇتۇلۇش ئىمكانىيىتى ئاساسەن يوقتۇر.[19] توختىماي نازارەت قىلىنىشتىن باشقا، هۆكۈمەت بۇيرۇغان خىزمەت تاپشۇرۇقىنى رەت قىلغان ئاز سانلىق مىللەت پۇقرالىرىنىڭ بېشىدا هەر ۋاقىت خالىغانچە تۇتقۇن قىلىنىش خەۋپى ئەگىپ يۈرىدۇ.[20]

ئەجەبلىنەرلىكى شۇكى، يەرلىك هۆكۈمەتلەر ۋە خۇسۇسىي ۋاسىتىچىلەرگە ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەشكە تەشكىللىگىنى ئۈچۈن شىنجاڭ ئۆلكىلىك هۆكۈمەت تەرىپىدىن كىشى بېشىغا قاراپ تولۇقلىما بېرىلىدۇ.[21] ئىشچىلارنى يۆتكەش هازىر خىتاي هۆكۈمىتى «كەسپىي تەربىيەلەش» دەپ ئاتاۋاتقان «قايتا تەربىيەلەش» جەريانىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى بولۇپ قالغان.[22] يەرلىك هۆكۈمەتنىڭ 2019 ـ يىلىدىكى بىر خىزمەت دوكلاتىدا مۇنداق دېيىلگەن: «تەربىيەلەنگەن هەر بىر تۈركۈم (ئىشچىلار)، بىر تۈرلۈك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلىدۇ ۋە يۆتكىلىدۇ. ئىشقا ئورۇنلاشقانلار مۇكەممەل ئىدىيەۋىي تەربىيە ئېلىشى ۋە خىزمىتىنى داۋاملاشتۇرۇشى كېرەك.»[23]

بۇ دوكلاتتا، دۇنياۋى داڭلىق ماركىلارنىڭ تەمىنات زەنجىرىدە يەر ئالغان خىتاي زاۋۇتلىرىدا مەجبۇرىي ئەمگەككە سېلىنىۋاتقان ئۇيغۇر ئىشچىلارغا مۇناسىۋەتلىك ئۈچ ئۆرنەك تەتقىقات ئېلىپ بېرىلغان. بىرىنچى ئۆرنەك تەتقىقاتتا، خىتاينىڭ شەرقىدە ئامېرىكىنىڭ Nike شىركىتى ئۈچۈن ئاياغ ئىشلەپچىقىرىدىغان بىر زاۋۇتنىڭ تىكەنلىك سىم رىشاتكىلار بىلەن قورشالغانلىقى، زاۋۇتتا كۆزىتىش مۇنارى ۋە ساقچى قاراۋۇلخانىسى تەسىس قىلىنغانلىقى بايان قىلىنغان. ئاڭلاشلارغا قارىغاندا، ئۇيغۇر ئىشچىلىرى خەنزۇ كەسىپداشلىرىنىڭ ئەكسىچە، تەتىلدە ئۆيىگە قايتالمايدىكەن (8 ـ بەتكە قاراڭ). ئىككىنچى ئۆرنەك تەتقىقات، Adidas بىلەن Fila نى تەنتەربىيە كىيىملىرى بىلەن تەمىنلەيدىغان خىتاينىڭ شەرقىي قىسمىدىكى يەنە بىر زاۋۇت ھەققىدە بولۇپ، پاكىتلارغا ئاساسلانغاندا، ئۇيغۇر ئىشچىلىرى بۇ زاۋۇتقا شىنجاڭنىڭ «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى»دىن بىۋاستە يۆتكەلگەن (18 ـ بەتكە قاراڭ). ئۈچىنچى ئۆرنەك تەتقىقاتتا بولسا، ئۇيغۇر ئەمگەك كۈچى ئارقىلىق ئالما ياكى ئۇلارنىڭ تەمىنلىگۈچىلىرى ئۈچۈن زاپچاس ئىشلەپچىقىرىدىغان بىر قانچە خىتاي زاۋۇتىنى ئېنىقلاپ چىقىمىز. سىياسىي تەربىيە ئۇلارنىڭ خىزمەت ۋەزىپىسىنىڭ مۇھىم بىر قىسمىنى تەشكىل قىلىدۇ (21 ـ بەتكە قاراڭ).

بۇ تەتقىقات دوكلاتىدا، ئوچۇق مەنبەلىك خىتايچە ھۆججەتلەر، سۈنئىي ھەمراھ تەسۋىر ئانالىزى، ئىلمىي تەتقىقات ۋە نەق مەيدان ئاخبارات خەۋەرلىرى ئاساس قىلىنىپ، خىتاي ھۆكۈمىتىنىڭ ئۇيغۇر ۋە باشقا مۇسۇلمان ئاز سانلىق مىللەتلەرنى باستۇرۇشىنىڭ يېڭى باسقۇچىنىڭ ئارقىسىدىكى سىياسەتلەر تەھلىل قىلىنىدۇ. دوكلاتتا يەنە ئۇيغۇر ئەمگەكچىلىرىنىڭ ئېكسپىلاتاتسىيە قىلىنىۋاتقانلىقى ۋە بىلىپ-بىلمەي چەتئەل-خىتاي شىركەتلىرىنىڭ بۇ كىشىلىك ھوقۇق دەپسەندىچىلىكىگە چېتىلىپ قالغانلىقىغا ئائىت ئىسپاتلار ئوتتۇرىغا قويۇلىدۇ.

ئومۇمەن قىلىپ ئېيتقاندا، ASPI نىڭ تەتقىقاتى 2019 - يىلىغىچە جەمئىي 83 چەتئەل ۋە خىتاي شىركىتىنىڭ مەجبۇرىي ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەش پروگراممىسى ئارقىلىق شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەلگەن ئۇيغۇر ئىشچىلاردىن بىۋاسىتە ياكى ۋاسىتىلىك ھالدا پايدىلانغانلىقىنى كۆرسەتتى. بۇ شىركەتلەر تۆۋەندىكىچە:

Abercrombie & Fitch, Acer, Adidas, Alstom, Amazon, Apple, ASUS, BAIC Motor, BMW, Bombardier, Bosch, BYD, Calvin Klein, Candy, Carter’s, Cerruti 1881, Changan Automobile, Cisco, CRRC, Dell, Electrolux, Fila, Founder Group, GAC Group (automobiles), Gap, Geely Auto, General Motors, Google, Goertek, H&M, Haier, Hart Schaffner Marx, Hisense, Hitachi, HP, HTC, Huawei, iFlyTek, Jack & Jones, Jaguar, Japan Display Inc., L.L.Bean, Lacoste, Land Rover, Lenovo, LG, Li-Ning, Mayor, Meizu, Mercedes-Benz, MG, Microsoft, Mitsubishi, Mitsumi, Nike, Nintendo, Nokia, The North Face, Oculus, Oppo, Panasonic, Polo Ralph Lauren, Puma, Roewe, SAIC Motor, Samsung, SGMW, Sharp, Siemens, Skechers, Sony, TDK, Tommy Hilfiger, Toshiba, Tsinghua Tongfang, Uniqlo, Victoria’s Secret, Vivo, Volkswagen, .Xiaomi, Zara, Zegna, ZTE

بۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىر قىسىم ماركىلار بىردىن كۆپ زاۋۇتلار بىلەن چېتىشلىق.

بۇ سانلىق مەلۇماتلار ئېلان قىلىنغان تەمىنلىگۈچىلەر تىزىملىكى

ۋە تاراتقۇلارنىڭ خەۋەرلىرىنى ئاساس قىلغان. ASPI مۇناسىۋەتلىك تەمىنلىگۈچىلەرنىڭ تەپسىلاتلىرىنى دەلىللەش ئۈچۈن مەزكۇر 83 ماركا بىلەن ئالاقىلاشتى. دوكلات ئېلان قىلىنىشتىن بۇرۇن جاۋاب قايتۇرغان شىركەتلەرنىڭ چۈشەندۈرۈشلىرىنى بىز بۇ دوكلاتقا كىرگۈزدۇق. ناۋادا ھەر قانداق بىر شىركەت مەزكۇر دوكلات ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن جاۋاب قايتۇرسا، بىز ئۇنى توردا ئېلان قىلىمىز.

ASPI نىڭ دىققەت قىلىشىچە، ئاز ساندىكى ماركىلار ساتقۇچىلىرىنى 2020 - يىلى بۇ تەمىنلىگۈچىلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى ئاخىرلاشتۇرۇشقا بۇيرۇغان. Bosch، Adidas ۋە Panasonic نى ئۆز ئىچىگە ئالغان باشقا ماركىلار بولسا ئۆزلىرىنىڭ ئەمگەك پىلانىغا چېتىشلىق تەمىنلىگۈچىلەر بىلەن بىۋاسىتە توختام مۇناسىۋىتى يوقلىقىنى، ئەمما ھېچقانداق بىر ماركىنىڭ تەمىنات زەنجىرىنىڭ تېخىمۇ تۆۋەن قىسمىدا بىر باغلىنىشنىڭ بولۇشىنى رەت قىلالمايدىغانلىقىنى ئېيتقان.

مەزكۇر دوكلات مۇناسىۋەتلىك زاۋۇتلار ۋە تەمىنات زەنجىرىدە مەجبۇرىي ئۇيغۇر ئەمگەك كۈچى ئېلېمېنتى بار بولغان ماركىلار تەپسىلىي بايان قىلىنغان قوشۇمچە ماتېرىياللارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. دوكلاتتا يەنە خىتاي ھۆكۈمىتى، شىركەتلىرى، چەتئەل ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئاممىۋى تەشكىلاتلىرى ئۈچۈن كونكېرت تەكلىپلەر سۇنۇلىدۇ.

ئۇيغۇرلارنى مەجبۇري ئەمگەككە سېلىش

خەلقئارا ئەمگەكچىلەر تەشكىلاتى مەجبۇري ئەمگەككە سېلىشنىڭ 11 خىل كۆرسەتكۈچىنى ئېلان قىلغان.[24] ئۇيغۇر ئىشچىلار مەسىلىسىگە ئالاقىدار كۆرسەتكۈچلەر تۆۋەندىكىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئېلىشى مۇمكىن:

- تۈرمىگە سولاشقا ئوخشاش تەھدىت ۋە قورقۇتۇشلارغا دۇچ كېلىش، بىخەتەرلىك خادىملىرى ۋە رەقەملىك نازارەت قىلىش ئۈسكۈنىلىرىنىڭ تەقىپ قىلىشىغا ئۇچراش.
- موھتاج ۋە چارىسىز ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويۇش. مەسىلەن: «شىنجاڭ»دىكى ئائىلە ئەزالىرىغا تەھدىت سېلىش ئارقىلىق.
- ھەرىكەت ئەركىنلىكىدىن مەھرۇم قالدۇرۇش. مەسىلەن: سىم توسۇقلۇق زاۋۇتلاردا ۋە يۇقىرى تېخنىكىلىق نازارەت ئاستىدا تۇتۇش.
- يېتىم قالدۇرۇش. مەسىلەن: ئايرىم ياتاقلاردا ياتقۇزۇش ۋە مەخسۇس پويىزلاردا يۆتكەش.
- ئىشلەش شارائىتى ناچار بولۇش. مەسىلەن: سىياسىي ئۆگىنىش، زاۋۇتلاردىكى ساقچى قاراۋۇلخانىلىرى، ھەربىيچە باشقۇرۇش ۋە دىنىي پائالىيەتلەرگە يول قويماسلىق.
- ئىسمېنا قوشۇپ ئىشلەش. مەسىلەن: خىزمەت تەقسىماتىنىڭ بىر قىسمى سۈپىتىدە ئىشتىن كېيىنكى خىتايچە ئۆگىنىشدەرسلىرى، سىياسىي ئۆگىنىشىيغىنلىرى.[25]

خىتاينىڭ دۆلەت تاراتقۇلىرى ئەمگەكچىلەرنى يۆتكەش پروگراممىسىغا قاتنىششىنىڭ ئىختىيارىي شەكىلدە داۋام قىلىۋاتقانلىقىنى خەۋەر قىلغان،

شۇنداقلا خىتاي ئەمەلدارلىرى شىنجاڭدىن كىشىلەرنى مەجبۇرىي يۆتكەپ سودا خاراكتېرلىك ئىشلىتىۋاتقانلىقىنى ئىنكار قىلىپ كەلگەن بولسىمۇ،[26] بىراق خىتايدىن قېچىپ چىقىپ سۆزلەش پۇرسىتىگە ئېرىشكەن ئۇيغۇر ئىشچىلار بۇ زاۋۇتلاردا ئىشلەۋاتقان مەزگىلدە ئىزچىل شىنجاڭدىكى يىغىۋېلىش لاگېرلىرى، ھەتتا ئەنئەنىۋىي تۈرمىلەرگە ئەۋەتىلىشتىن قورقۇپ تۇرغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويماقتا.[27]

شىنجاڭنىڭ سىرتىدىكى زاۋۇتلاردا بۇلارنىڭ ئەركىنلىكتىن مەھرۇم ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلايدىغان پاكىتلار بار. «ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرى» ياكى «نامرات ئەمگەك كۈچلىرى» دەپ ئاتىلىدىغان ئۇيغۇر ئىشچىلار دائىم خىتاينىڭ ھەر قايسى جايلىرىغا ئايرىم پويىزلاردا توشۇلىدۇ[28] ۋە بىر قانچە يىللىق توختام مۇددىتى توشقاندىن كېيىن يەنە ئوخشاش ئۇسۇلدا يۇرتىغا قايتۇرۇلىدۇ.[29]

كۆپلىگەن مەنبەلەردىن ئايان بولۇشىچە، خىتاي مىقياسىدىكى زاۋۇتلاردا نۇرغۇنلىغان ئۇيغۇر ئىشچىلار ئاتالمىش ھەربىي تۈزۈمدە باشقۇرۇش (军事化 管理) ئاستىدا جاپالىق ۋە غېرىبانە ياشىماقتا.[30] ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلاردا، ئۇلار زاۋۇت ئورۇنلاشتۇرغان خىتايچە ئۆگىنىشكۇرسلىرىغا قاتنىشىدۇ ۋە سىياسىي تەربىيە ئالىدۇ.[31] ئۇلارنىڭ دىنىي پائالىيەت بىلەن شۇغۇللىنىشىغا يول قويۇلمايدۇ.[32] ھەر 50 ئىشچىغا بىردىن ھۆكۈمەت مەسئۇلى ئورۇنلاشتۇرۇلغان. يەنە ئۇلار مەخسۇس بىخەتەرلىك خادىملىرى تەرىپىدىن نازارەت قىلىنىدۇ.[33] ئۇلارنىڭ ئاساسەن ھەرىكەت ئەركىنلىكى يوق بولۇپ، قاتتىق نازارەت قىلىنىدىغان ياتاقلاردا شىنجاڭدىكى ئائىلىسى ۋە پەرزەنتلىرىدىن ئايرىلغان ھالدا ياشايدۇ.[34] بۇنىڭدىن سىرت، بىر قىسىم زاۋۇتلاردا ئۇلارنىڭ مائاشلىرىنىڭ خىتاي خىزمەتداشلىرىدىن تۆۋەن ئىكەنلىكىمۇ ئىسپاتلانغان،[35] گەرچە دۆلەت تاراتقۇلىرى ئۇلارنىڭ مائاشىنىڭ ئالاھىدە ياخشى ئىكەنلىكىنى داۋراڭ قىلغان بولسىمۇ.[36]

خىتاي دائىرىلىرى ۋە كارخانا خوجايىنلىرى ئۇيغۇر ئىشچىلارنى ئادەملىك ۋە ئېلېكترونلۇق ئىز قوغلاش ئارقىلىق ئىدارە قىلىدۇ.[37] ئۆلكىلىك ھۆكۈمەتنىڭ بىر ھۆججىتىدە كۆرسىتىلىشىچە، شىنجاڭ ئادەم كۈچى بايلىقى ۋە ئىجتىمائىي كاپالەت ئىدارىسى تەرىپىدىن بىر سانلىق مەلۇمات ئامبىرى ياساپ چىقىلغان، 100 كىشىلىك بىر مۇتەخەسسىسلەر گۇرۇپپىسى تەرىپىدىن باشقۇرۇلىدىغان بۇ سانلىق مەلۇمات ئامبىرى ھەر بىر ئىشچىنىڭ تىببىي، ئىدىيەۋىيي ۋە ئىشقا ئورۇنلىشىش ئەھۋاللىرىنى خاتىرىلەپ ماڭىدىكەن.[38]

بۇ ئامبار ئۇچۇرلارنى ئىشچىلارنىڭ شەخسىي ئۇچۇرلىرىنى ساقلايدىغان ئىجتىمائىي پاراۋانلىق كارتىلىرىدىن ئالىدىكەن. ئۇ يەنە ئۈندىدار گۇرۇپپىلىرى ۋە ھەر بىر ئىشچىنىڭ ئىش-ھەرىكىتىنى ئىز قوغلاپ تەكشۈرىدىغان نامەلۇم بىر يانفون دېتالىدىنمۇ ئۇچۇرلارغا ئېرىشىدىكەن.[38]

خىتاي شىركەتلىرى ۋە ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى ئۇيغۇر ئىشچىلارنىڭ ئىدىيىسىنى ئۆزگەرتەلىگەنلىكى ۋە ئۇلارنى تېخىمۇ گۈزەل، ھەم «كۈندە يۈيۈنۈپ تۇرىدىغان» «زامانىۋى» يۇقىرىغا ئايلاندۇرالىغانلىقىدىن پەخىرلەنمەكتە.[42]

بەزى ئەھۋاللاردا، شىنجاڭدىكى يەرلىك ھۆكۈمەتلەر ئىشچىلارنىڭ شىنجاڭدىكى ئائىلىسىنى نازارەت قىلىش ئۈچۈن كومپارتىيە كادىرلىرىنى ئەۋەتكەن.[43] بۇنىڭدىن مەقسەت ئىشچىلار ناۋادا زاۋۇتتا بىرەر ئىش چىقارسا بۇنىڭ بەدىلىنى ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئۆتەيدىغانلىقىنى ئۇلارغا ئەسلىتىپ تۇرۇش. بىر ھېسابتا بۇ ئىشچىلارنىڭ ئۆزى خالاپ بۇ زاۋۇتلارغا كەلمىگەنلىكىنىڭ تېخىمۇ كۈچلۈك ئىسپاتى.

فۇجيەندىكى ئۇيغۇر ئەمگەكچىلەرنى يۆتكەش پىلانىدىن خەۋەردار بىر كىشى

دىنىي ۋە ئىنسانىي ھوقۇق ئورگىنى «زېمىستان»غا: ئىشچىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى»نىڭ سابىق تۇتقۇنلىرى ئىكەنلىكىنى، ئەگەر ھۆكۈمەتنىڭ خىزمەت تەقسىماتىغا بويسۇنمىسا قايتا تۇتۇلۇش بىلەن تەھدىت سېلىنغانلىقىنى ئېيتقان.[44] فۇجيەنگە ئىشلەشكە ئەۋەتىلگەن بىر ئۇيغۇرمۇ مەزكۇر ئورگانغا ساقچىلارنىڭ ئۇلارنىڭ ياتىقىنى قەرەللىك چارلايدىغانلىقىنى ۋە دىنىي مەزمۇن بارمۇ-يوق دەپ تېلېفونلىرىنى ئاختۇرۇپ تۇرىدىغانلىقىنى، ناۋادا بىرەر قۇرئان چىقىپ قالسا، ئۇنىڭ ئىگىسىنىڭ 3-5 يىللىق «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى»غا ئەۋەتىلىدىغانلىقىنى ئېيتقان.[45]

بۇ دوكلاتنىڭ ئۆرنەك تەتقىقات قىسمىدا بايان قىلىنغان ئۇيغۇرلارغا قىلىنغان بۇ خىل مۇئامىلە دىنىي ۋە مىللىي ئايرىمىچىلىقنى چەكلەشكە دائىر خىتاينىڭ ئاساسىي قانۇنى[46] ۋە خەلقئارا قانۇنلارغا خىلاپتۇر.

گەرچە شىنجاڭدىن يۆتكەلگەن پۈتۈن ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ مەجبۇرىي يۆتكەلگەنلىكىنى جەزملەشتۈرەلمىسەكمۇ، يېتەرلىك تەپسىلاتقا ئىگە بولغان بۇ ئۆرنەكلەر خەلقئارا ئەمگەكچىلەر تەشكىلاتىنىڭ مەجبۇرىي ئەمگەك ئېنىقلىمىسىغا كۆرە ئادەمنى چۆچۈتكۈدەك مەجبۇرىي ئەمگەك قىلمىشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ.

ئۈرنەك تەتقىقات 1: چىڭداۋدا نايكىنىڭ تەنھەرىكەت ئاياغلىرىنى ياساۋاتقان ئۇيغۇر ئىشچىلىرى

رەسىم 1: تەيگۇاڭ ئاياغ زاۋۇتىدىكى ئۇيغۇر ئىشچىلار خىتاي بايرىقىنى لەپىلدەتمەكتە، 2019 - يىلى، ئۆكتەبىر.

مەنبە: «ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيەسىنى كۈچەيتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ قەلب رىشتىسىنى ئورنىتايلى» (加强爱国主义教育搭建民族团结连心桥)، خىتاي مىللەت-دىن تورى(中国民族宗教网)
2019 - يىلى، 7 - نويابىر.

2020 - يىلى يانۋاردا، شىنجاڭدىن كەلگەن 600 دەك ئاز سانلىق مىللەت ئىشچىسى چىڭداۋ تەيگۇاڭ ئاياغچىلىق چەكلىك شىركىتىدە (青岛泰光制鞋有限公司) ئىشقا ئورۇنلاشقان.[47] تەيگۇاڭنىڭ ئاساسلىق خېرىدارى ئامېرىكىنىڭ دۆلەت ھالقىغان شىركىتى نايك (Nike) تۇر.[48] بۇ شىنجاڭلىق ئىشچىلار ئاساسلىقى خىتاي ھۆكۈمىتى ئىزچىل «قالاق» ۋە «دىنىي ئەسەبىيلىكنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغان» دەپ تەسۋىرلەيدىغان جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ قەشقەر ۋە خوتەن ۋىلايەتلىرىدىن كەلگەن ئاياللاردىن تەشكىللەنگەن.[49]

بۇ ئۇيغۇر ئەمگەكچىلەر كۈندۈزى زاۋۇتتا نايكىنىڭ ئاياغلىرىنى تىكىدۇ. ئاخشىمى بولسا كەچلىك كۇرسلارغا قاتنىشىپ، خىتاينىڭ دۆلەت شېئىرىنى ئوقۇغاچ، خىتايچە ئۆگىنىدۇ؛ ھەمدە «كەسپىي تەربىيەلەنگەچ»،

«ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيەسى» ئالىدۇ.[50] دەرسلەرنىڭ مەزمۇنى شىنجاڭدىكى «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى»دىكى بىلەن ئوخشاش.[51]

تەيگۇاڭنىڭ زاۋۇت رايونى خىتاينىڭ شەندۇڭ ئۆلكىسىدىكى چىڭداۋنىڭ شىمالىدىكى لەيشى شەھىرىگە جايلاشقان بولۇپ، كورېيە خىمىيە ۋە توقۇمىچىلىق گۇرۇھى (chaebol)غا تەۋە. تەيگۇاڭنىڭ لەيشى زاۋۇتى نايكىنىڭ ئەڭ چوڭ ئاياغ ئىشلەپچىقارغۇچىلىرىدىن بىرى بولۇپ،[52] بۇ زاۋۇت مەزكۇر ئامېرىكا ماركىسى ئۈچۈن يىلىغا يەتتە مىليون جۈپتىن ئارتۇق ئاياغ ئىشلەپ بېرىدۇ.[53]

رەسىم 2: تەيگۇاڭنىڭ تەمىنات زەنجىرى

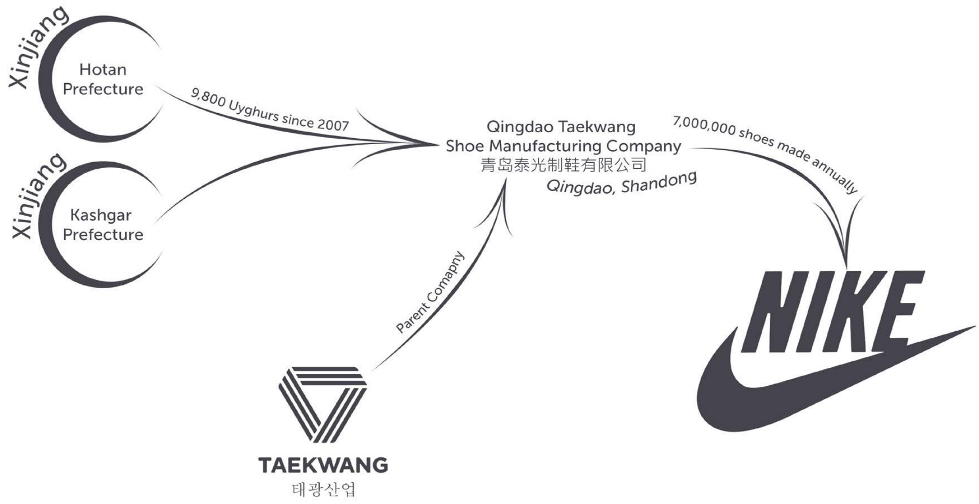

مەنبە: لەيشى ھۆكۈمەت كومىتېتى ئېلان قىلغان ئاخباراتقا ئاساسلانغاندا، 2007 - يىلدىن باشلاپ «60 نەچچە تۈركۈم» بويىچە، جەمئىي 9800 ئۇيغۇر ئىشچى چىڭداۋ تەيگۇاڭ ئاياغ زاۋۇتىغا يۆتكەلگەن. «ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيەسىنى كۈچەيتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ قەلب رىشتىسىنى ئورنىتايلى» (加强爱国主义教育搭建民族团结连心桥)، خىتاي مىللەت-دىن تورى 中国民族宗教网 2019 - يىلى، 7 - نويابىر.

2019 - يىلى ئىيۇندا، تەيگۇاڭ كەچلىك مەكتىپىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا، يەرلىك بىرلىكسەپ ئىشخانىسىنىڭ بىر ئەمەلدارى[54] ئۇيغۇر ئىشچىلىرىنى دۆلەت ۋە مىللەتكە بولغان تونۇشىنى كۈچەيتىشكە چاقىرغان.[55] بۇ مەكتەپ «ئانارنىڭ

دانىسى» كەچلىك مەكتىپى (3 - رەسىم) دەپ ئاتالغان بولۇپ، بۇ ئىسىم خىتاي رەئىسى شى جىنپىڭنىڭ «ھەر مىللەت خەلقى ئانارنىڭ دانىسىدەك زىچ ئۇيۇشۇشى كېرەك» دېگەن سۆزىدىن ئېلىنغان.[56]

رەسىم 3: تەيگۇاڭ زاۋۇتىدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئۈچۈن تەسىس قىلىنغان «ئانارنىڭ دانىسى» كەچلىك مەكتىپىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمى، 2019 - يىل، ئىيۇن.

مەنبە: «شەھەرلىك بىرلىك سەپ خىزمەت بۆلۈمىنىڭ «ئانارنىڭ دانىسى» كەچلىك مەكتىپى: چىڭداۋ تەيگۇاڭنىڭ خىتايچە دەرسلىرىگە نەزەر» (市委统战部'石榴籽'夜校 走进青岛泰光举办普通话培训班)، لەيشى بىرلىكسەپ (莱西 统一战线)، ئۈندىدار، 2019 - يىل، 1 - ئىيۇن.

«ۋاشىنگتون پوچتىسى گېزىتى»نىڭ خەۋەر قىلىشىچە، زاۋۇتتا ئىشلەيدىغان ئۇيغۇرلارنىڭ تەتىلدە ئۆيىگە قايتىشىغا رۇخسەت قىلىنمىغان.[57]

مەزكۇر گېزىت يەنە زاۋۇتتىكى ئۇيغۇر ئىشچىلارنىڭ چىڭداۋغا شىنجاڭ ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن ئەۋەتىلگەنلىكىنى، ئۆزلىرى خالاپ كەلمىگەنلىكىنى، ئۇلارنىڭ دىنىي پائالىيەت بىلەن شۇغۇللىنىشىغا رۇخسەت قىلىنمايدىغانلىقىنى خەۋەر قىلغان.

«ۋاشىنگتون پوچتىسى گېزىتى» تەرىپىدىن 2020 - يىلى يانۋاردا ئېلان قىلىنغان زاۋۇتنىڭ سۈرەتلىرىدە كۆرسىتىلىشىچە، بىنالارغا قاراۋۇلخانا تەسىس قىلىنغان، ئەتراپقا تىغلىق سىم ۋە سىم رىشاتكىلار ئورنىتىلغان. ئۇيغۇر

ئىشچىلار زاۋۇت قورۇسى ئەتراپىدا ئايلىنىپ يۈرەلەيدىكەن. بىراق، ئۇلارنىڭ يۈرۈش-تۇرۇشى چىراي پەرقلەندۈرۈش كامېراسى ئورنىتىلغان يان دەرۋازىدىكى ساقچىخانا تەرىپىدىن يېقىندىن كۆزىتىلىدىكەن.

مەزكۇر گېزىتنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، تەيگۇاڭ زاۋۇتىدىكى ئۇيغۇر ئىشچىلىرى دېگىدەك خىتايچە بىلمەيدىغان بولۇپ، يەرلىك كىشىلەر بىلەن بولغان ئالاقە ئاساسەن يوق ئىكەن. ئۇلار زاۋۇتنىڭ ئايرىم ئاشخانىسىدا ياكى زاۋۇتنىڭ ئۇدۇلىدىكى «ھالال» بەلگىسى ئېلىۋېتىلگەن مۇسۇلمانچە رېستوراندا غىزالىنىدىكەن. ئۇلار خىتاي ئىشچىلاردىن ئايرىم زاۋۇتنىڭ يېنىدىكى بىنالاردا تۇرىدىكەن.[58]

ASPI زاۋۇتلارنىڭ ئىچىدە ئىشچىلارنىڭ ئىدىيىسى ۋە ھەرىكىتىنىڭ يېقىندىن كۆزىتىلىدىغانلىقىغا ئائىت پاكىتلارنى بايقىغان. مەقسەتلىك قۇرۇلغان «پسىخىك يېتەكلەش ئىشخانىسى» (心理疏导室) دا تەيگۇاڭنىڭ يەرلىك ئاياللار بىرلەشمىسىدىكى خىتاي ۋە ئۇيغۇر كادىرلار «يۈرەكتىن يۈرەككە» سۆھبىتى ئېلىپ بېرىپ، پسىخىكا جەھەتتىن مەسلىھەت بېرىدىكەن ۋە ئۇيغۇر ئىشچىلارنىڭ «ساپاسى»نىڭ ئۆسۈشىگە ياردەم بېرىدىكەن.[59] بۇنداق ئىشخانا ۋە خىزمەتلەر شىنجاڭدىكى «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى»دىمۇ مەۋجۇت.[60]

رەسىم 4: تەيگۇاڭ زاۋۇتىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئىشچىلىرىنىڭ ياشلارنىڭ ئائىلىسى» دەپ ئاتىلىدىغان قىرائەتخانىسى

مەنبە: «لەيشىدە ئىشلەيدىغانلار نەقەدەر بەختلىك-ھە!» (在莱西这里上班的人有福了!)، لەيشىنىڭ ئالقىنىدا ((掌上莱西، ئۈندىدار، 2019 - يىلى، 21 - ئىيۇل.

خىتاينىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى تەيگۇاڭدىكى مىللىي ئىشچىلارنىڭ ئىشلىتىلىشى ۋە باشقۇرۇلۇشىنى ئۈلگە ئېلىشقا ئەرزىيدىغان نەمۇنە دەپ قارايدۇ. يەرلىك تاراتقۇلارنىڭ 2019 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئېلان قىلغان خەۋىرىگە قارىغاندا، سىياسىي بيۇرو دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ۋاڭ ياڭ ۋە خىتاي جامائەت خەۋپسىزلىكى مىنىستىرى جاۋ كېجى تەبرىك خېتى ئەۋەتىپ بۇ خىل باشقۇرۇشنى مەدھىيەلىگەن.[61] ھۆكۈمەت ئىستاتىستىكىسىغا قارىغاندا، 2017 - يىلدىن 2018 - يىلغىچە، 4710 نەپەر ئۇيغۇر ئىشچى شىنجاڭدىن شەندۇڭغا يۆتكەلگەن (بۇ ھۆكۈمەت نىشانىنىڭ ئىككى ھەسسىسىگە تەڭ).[62]

ئىشچىلارنى پارتىيە ئورگانلىرى يېقىندىن كۆزىتىدۇ. جامائەت خەۋپسىزلىك ئىدارىسى ۋە بىرلىكسەپ خىزمەت بۆلۈمىنىڭ يەرلىك ئەمەلدارلىرى ئۇيغۇرلارنى «ياللىغان» شەندۇڭ شىركەتلىرى بىلەن قەرەللىك ئۇچرىشىپ، ئىشچىلارنىڭ «ئىدىيەۋى يۈزلىنىشى ۋە پەيدا بولغان مەسىلىلەر»نى مۇزاكىرە قىلىدۇ.[63] بۇ ئورگانلارنىڭ يەنە تەيگۇاڭغا ئوخشاش زاۋۇتلارنىڭ ئىچىگە ئورۇنلاشتۇرۇلغان ۋەكىللىرى بار بولۇپ، ئۇلار ھەر كۈنى ئۇيغۇر ئىشچىلىرىنىڭ «ئوي-پىكىرلىرى»نى دوكلات قىلىدۇ، تالاش-تارتىشلارنى بىر تەرەپ قىلىدۇ ۋە ئۆزلۈكىدىن «ئاممىۋى ۋەقەلەر»نىڭ چىقىشىنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ.[64] 2018 - يىلى، بىر خىزمەتچى قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشىدا چىگداۋنىڭ ئاز سانلىق مىللەت تىلىنى پىششىق بىلىدىغان ياردەمچى ساقچىلارنى ئىزدەۋاتقانلىقى ئوتتۇرىغا قويۇلغان.[65] شىنجاڭدا ياردەمچى ساقچىلار تۇتۇپ تۇرۇش لاگېرلىرىغا ئادەم ئەكىلىش ۋە تۇتۇپ تۇرۇلۇۋاتقان مەزگىلدە ئۇلارنى نازارەت قىلىشقا مەسئۇل.[66]

رەسىم 5: 2018 ـ يىلى ئىيۇلدا 176 نەپەر ئۇيغۇر ئىشچىنىڭ تەيگۇاڭ ئاياغ پاي چەكلىك شىركىتى ۋە فۇلىن ئېلېكترون شىركىتىدە ئىشلەش ئۈچۈن شىنجاڭنىڭ چىرا ناھىيىسىدىن چىڭداۋغا مېڭىش ئالدىدا ئۆتكۈزۈلگەن «خوشلىشىش مۇراسىمى» .

مەنبە: «چىرا ناھىيىسى شەندۇڭ كارخانىلىرىدا مۇقىم ئىشلەش ئۈچۈن 176 نەپەر ئىشچىنى تەشكىللىدى» (策勒县组织176名务工人员赴山东企业稳定就业)، ئانارلىق (石榴园)، ئۈندىدار ، 2018 ـ يىلى، 5 ـ ئىيۇل.

2018 ـ يىلى يانۋاردا، خوتەندىكى يەرلىك تاراتقۇلار تەيگۇاڭدىكى 130 ئۇيغۇر ئىشچىنىڭ خوتەن ۋىلايەتلىك ھۆكۈمەتكە يازغان «مىننەتدارلىق خېتى»نى ئېلان قىلغان.[67] خىتاي تىلىدا يېزىلغان خەتتە، ئۇيغۇر ئىشچىلار ئۆزلىرىنىڭ چىڭداۋغا ئەۋەتىلىشتىن بۇرۇن نامراتلىق پاتقىقىغا پېتىپ قالغانلىقىنى بايان قىلغان ۋە ھازىر ئايدا 2850 يۈەن (413 دوللار، خىتايدىكى ئەڭ تۆۋەن ئىش ھەققىدىن يۇقىرى) مائاش ئېلىۋاتقانلىقىدىن مىننەتدار ئىكەنلىكىنى بىلدۈرگەن.[68] ASPI ئىشچىلارنىڭ ئالغان ئىش ھەققى ياكى مەزكۇر خەتنىڭ چىنلىقىنى دەلىللىيەلمىدى. خەتتە مۇنداق دېيىلگەن: چىڭداۋغا كەلگەندىن كېيىن، ئىشچىلار دىنىي ئاشقۇنلۇقنىڭ خەتىرىنى تونۇپ يەتتى ۋە ھازىر «گۈزەل ئىستىقبالنى»نى كۆردى.[69]

«شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» (援疆)

ئۇيغۇرلارنى يىلتىزىدىن ئايرىپ، خىتاينىڭ مەركىزىي ۋە شەرقىي قىسىم رايونلىرىدىكى زاۋۇتلىرىغا ئورۇنلاشتۇرۇش يېڭىدىن باشلانغان ئىش ئەمەس. 2000 - يىللاردىن باشلاپ، خىتاي ھۆكۈمىتى ئالدىن بېكىتىلگەن دېڭىز بويىدىكى ئۆلكە-شەھەرلىرىنى «مىللەتلەر ئارا يۇغۇرۇلۇش» (民族交融) ۋە «نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش» (扶贫)نى تېزلىتىش نامى ئاستىدا شىنجاڭ ۋە تىبەتكە ئوخشاش چېگرا رايونلىرىنى ئېچىشقا سەپەرۋەر قىلغان ۋە ئىشچىلارنى يۆتكەشكە ئىلھام بېرىپ كەلگەنىدى.[70]

بۇ پىلان بويىچە يۆتكەلگەن ئۇيغۇر ئىشچىلار ئىچىدە ئۆزلىرى خالاپ بارغانلار يوق دېيەرلىك. «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى» سىستېمىسى بەرپا قىلىنىشتىن خېلى بۇرۇنقى 2000 - يىللاردىلا، يۆتكەلگەن ئۇيغۇر ئىشچىلارنىڭ ياشاش ۋە ئىشلەش شارائىتى، خورلاش دېمەككەندىمۇ ئېكسپىلاتاتسىيە خاراكتېرىگە ئىگە ئىدى.[72] ئۇيغۇرلارنى ئۆي-ماكانلىرىدىن ۋە ئەنئەنىۋى تۇرمۇش ئۇسۇلىدىن قەستەن ئايرىپ، ئاچكۆز خوجايىنلارنىڭ رەھىمسىزلىكى ۋە خىتاي ئىشچىلارنىڭ يەكلەشلىرى ئاستىدا ھەددىدىن زىيادە ئىشلەشكە مەجبۇرلىغانلىقى ئۈچۈن بۇ خىل پىلانلار ئىزچىل كىشىلىك ھوقۇق تەشكىلاتلىرىنىڭ تەنقىدىگە ئۇچراپ كەلدى.[72]

گۇاڭدوڭدىكى بىر زاۋۇتتا خىتاي ۋە ئۇيغۇر ئىشچىلار ئارىسىدا يۈز بەرگەن جېدەل-ماجىرالار 2007 - يىلى ئىيۇلدا شىنجاڭنىڭ مەركىزى ئۈرۈمچىدە قانلىق قوزغىلاڭغا سەۋەب بولغاندىن كېيىن، ئالاقىدار زاۋۇت خوجايىنلىرى ئۇيغۇر ئەمگەكچىلەرنى ئىشلىتىشنى زور دەرىجىدە ئازايتتى.[72]

بۇ قوزغىلاڭنىڭ كەينىدىن، خىتاي ھۆكۈمىتى 2010 - يىلىدا قەرەللىك «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش يىغىنى» ئېچىشنى باشلىدى.[73] رايوننىڭ تەرەققىياتى ۋە مۇقىملىقىغا «ياردەم بېرىش» نامىدا، باي ئۆلكە ۋە شەھەرلەرنى شىنجاڭدىكى ھەر قايسى ۋىلايەت ۋە شەھەرلەر بىلەن «قوشماق تۇققان» بولۇشقا سەپەرۋەر قىلىش ئۈچۈن، ئىقتىسادىي تولۇقلىمىلار ۋە سىياسىي قوللاشلار يولغا قويۇلدى.[75]

شۇنىڭدىن ئېتىبارەن، ھەر قايسى ئۆلكىلەردىن «تېببىي جەھەتتە شىنجاڭنى يۆلەش» (医疗援疆)، «تېخنىكا جەھەتتە شىنجاڭنى يۆلەش»(科技援疆) ، «مائارىپ جەھەتتە شىنجاڭنى يۆلەش» (教育援疆) ۋە «سانائەت جەھەتتىن شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» (产业援疆)... قاتارلىق تۈرلۈك شەكىللەردە بۇ ياردەم بېرىش پىلانىغا ھەسسە قوشۇش تەلەپ قىلىندى.[76]

2017 - يىلىنىڭ باشلىرىدا ئۇيغۇرلارنى تېخىمۇ كەڭ كۆلەمدە تۇتقۇن قىلىشقا ئەگىشىپ،[77] بۇ خىل «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» پىلانى ئەڭ ئالدىنقى قاتارغا چىقتى.[78] «سانائەت جەھەتتىن شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» (产业援疆) نامىدا، يەرلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە شىركەتلەر «قايتا تەربىيەلەنگەن» ئۇيغۇرلار ئۈچۈن ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتى تېپىشقا كۈچەپ تەشۋىق قىلىندى.[79]

«سانائەت جەھەتتە شىنجاڭغا ياردەم بېرىش»تىن مەقسەت، نامراتلارنى يۆلەش نامىدا «بىكارچى» ئۇيغۇرلارغا ئىش تېپىپ بېرىشتۇر. بىراق، ئۇمۇ «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى» سىستېمىسىغا ئوخشاشلا مېڭە يۇيۇشنى نىشانلىغان بولۇپ، زاۋۇت خوجايىنلىرىدىن ئۇيغۇر ئىشچىلىرىنىڭ «قالاقلىقلىرىنى»نى ئىسلاھ قىلىش ۋە ئۇلارنى خىتايلاشتۇرۇش ئارقىلىق تۈپتىن ئۆزگەرتىش ئۈمىد قىلىندۇ.[80] بۇنىڭ بەدىلىگە ئۇيغۇر ئىشچىلاردىن كومپارتىيەگە ۋە ئۆزلىرىنىڭ

خىتاي «قېرىنداشلىرى»غا مىننەتدارلىق بىلدۈرۈش تەلەپ قىلىنىدۇ.[81]

خىتاي مىقياسىدىكى كارخانىلار سانائەتتە «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش»كە مۇنۇ ئىككى خىل شەكىلدە قاتنىشالايدۇ:

- شىنجاڭ ئىچىدە «ھەمرا» (卫星) زاۋۇت ياكى سېخلارنى قۇرۇپ، «ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرى» (富余劳动力)نى سۈمۈرۈش.[82] شىنخۇا ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئۆتكەن بىر نەچچە يىلدا، «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» تۈرى بويىچە، جەمئىي 4 مىڭ 400 كارخانا شىنجاڭغا يەرلىشىپ، بىر مىليونغا يېقىن يەرلىكنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرغان.[83]
- بىر قاتار ئەمگەكچى يۆتكەش پىلانلىرى ئارقىلىق ئۇيغۇر ئىشچىلارنى خىتاينىڭ باشقا جايلىرىدىكى زاۋۇتلىرىدا ياللاپ ئىشلىتىش.

خاۋ يۈەنپېڭ كىيىم-كېچەك چەكلىك شىركىتى (浩缘朋服装有限公司)گە ئوخشاش، بىر قىسىم شىركەتلەر بولسا سانائەت جەھەتتە ياردەم بېرىشنىڭ ئۇقۇرىدىكى ھەر ئىككى شەكىلگە قاتناشقان.[84]

شىنجاڭ تەرەققىيات ۋە ئىسلاھات كومىتېتىنىڭ رەسمىي باياناتىغا قارىغاندا، 2018 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر، «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى» دىن چىققان ئەرزان ئەمگەكچىلەر شىنجاڭ ئىقتىسادىنىڭ مۇھىم ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچىگە ئايلانغان.[85] نۆۋەتتە ئۇيغۇر ئىشچىلىرىنى شىنجاڭدىكى «كەسپىي تەربىيەلەش» ۋە سىياسىي كاللا يۇيۇش لاگېرلىرىدىن خىتاينىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى زاۋۇتلارغا توشۇيدىغان بىۋاسىتە لىنىيە شەكىللىنىپ بولغان. قاراقاش ناھىيەسىنىڭ 2019 - يىللىق بىر ھۆكۈمەت خىزمىتى دوكلاتىدا

كۆرستىلىشىچە، «تەربىيەلەنگەن ھەر بىر تۇركۇم (كىشىلەر) ئۇچۇن، بىر تۇركۇم ئىش ئورنى ھەل قىلىنىدىكەن ۋە شۇ تۇركۇم (كىشىلەر) يۆتكىلىدىكەن».[86] بەزى ئەھۋاللاردا، «تەربىيەلەنگەن» ئۇيغۇرلارنىڭ 100% ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، كەسپىي تەربىيەلەش ۋە سىياسىي كاللا يۇيۇش باشلانماي تۇرۇپلا، ئەمگەكچىلەرنى شىنجاڭدىن يۆتكەش خىزمىتى ئالدىن ئورۇنلاشتۇرۇلىدۇ.[87]

شىنجاڭنىڭ ئەمگەكچىلەرنى يۆتكەش پىلانى

خىتاينىڭ دۆلەت ئىلكىدىكى تاراتقۇلىرى ۋە رەسمىي ھۆكۈمەت ئۇقتۇرۇشلىرىدىن مەلۇم بولۇشىچە، 2017 ـ يىلىدىن 2019 ـ يىلىغىچە، 80 مىڭدىن ئارتۇق ئۇيغۇر ئىشچى شىنجاڭدىن سىرتقا يۆتكەلگەن. ASPI بۇ يۆتكەشلەرگە مۇناسىۋەتلىك سانلىق مەلۇماتلارنى خەرىتىلەشتۈردى. ئالتىنچى رەسىمدە سىتىرېلكا قانچە چوڭ بولسا، شۇنچە كۆپ ئادەم يۆتكەلگەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ. چېكىتلىك سىزىقلار بولسا ناھىيەلەردىن-زاۋۇتلارغا بىۋاسىتە يۆتكەشكە ۋەكىللىك قىلىدۇ. بۇ دىئاگراممىدا ئەھۋالنى تولۇق ئىپادىلىيەلىشى ناتايىن، شۇنداقتىمۇ، مەزكۇر پىلاننىڭ كۆلىمى ۋە ھەجمىنىڭ قانچىلىك ئىكەنلىكىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ.

رەسىم 6: 2017 ـ يىلىدىن 2020 ـ يىلىغىچە ئۇيغۇرلارنىڭ خىتاينىڭ باشقا جايلىرىغا يۆتكىلىش ئەھۋالى.

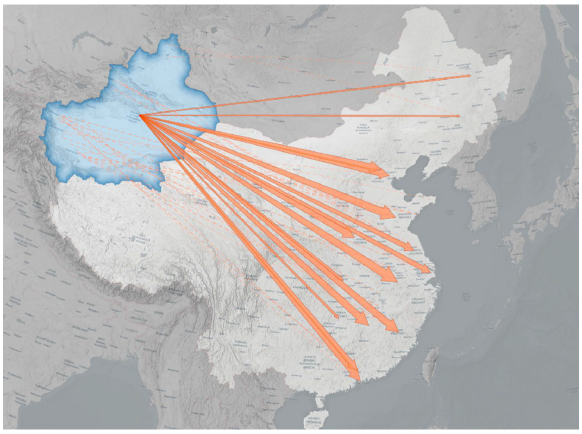

مەنبە: ASPI نىڭ خەلقئارا تور سىياسەت مەركىزى يەرلىك تاراتقۇلارنىڭ خەۋەرلىرى ۋە رەسمىي ھۆكۈمەت ئۇچۇرلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر قاتار سانلىق مەلۇماتلارغا ئاساسەن تۈزگەن.

خىتاي ھۆكۈمىتىنىڭ ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەشكە دائىر سانلىق مەلۇماتلىرى جەنۇبىي شىنجاڭدىن شىمالىي شىنجاڭغا يۆتكەش، شىنجاڭدىن باشقا ئۆلكىلەرگە يۆتكەش ۋە يەرلىكتىكى زاۋۇتلارغا يۆتكەش... قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. يۇقىرىدا تىلغا ئېلىنغان قاراقاش ناھىيەسىنىڭ دوكلاتىغا

ئاساسلانغاندا، شىنجاڭنىڭ سىرتىغا ئەۋەتىلگەن ئىشچىلار شىنجاڭنىڭ ئومۇمىي ئىشچى يۆتكەش نىسبىتىنىڭ %8910 ~ %9050 نى تەشكىل قىلىدۇ.

يېقىنقى يىللاردا، شىنجاڭدىن خىتاينىڭ باشقا جايلىرىغا يۆتكەش نىسبىتى سەجىل ئاشقان. دۆلەت تاراتقۇلىرىنىڭ خەۋەرلىرىگە قارىغاندا، 2017 - يىلىدا، 20 مىڭ 859 نەپەر يېزا ئېشىنچا ئەمگەكچىلىرى باشقا ئۆلكىلەرگە ئىشلەشكە ئەۋەتىلگەن.[91] ASPI نىڭ ئېلان قىلىنغان سانلىق مەلۇماتلارنى ئانالىز قىلىشىغا ئاساسلانغاندا، 2018 - يىلى تەخمىنەن 28 مىڭ ئادەم ئىشقا ئورۇنلىشىش ئۈچۈن يۆتكەلگەن.[92] 2019 - يىلىدا بولسا، تەخمىنەن 32 مىڭ كىشى رايون سىرتىغا ئەۋەتىلگەن.[93]

شىنجاڭ دائىرىلىرىمۇ ئۆزلىرىنىڭ ئەمگەكچى يۆتكەش نىشانلىرىنى ئاشۇرۇپ ئورۇنلىغانلىقىنى قايتا-قايتا تىلغا ئالغان.[94] 2017 - يىللىق نىشان 20 مىڭ بولۇپ، %4 ئاشۇرۇپ ئورۇنلانغان.[95] 2019 - يىللىق نىشان بولسا 25 مىڭ بولۇپ، ئالاھەزەل %25 ئاشۇرۇپ ئورۇنلانغانلىقى خەۋەر قىلىنغان.[96]

ASPI، ئەمگەكچى يۆتكەش پىلانىغا مۇناسىۋەتلىك ئاچقۇچلۇق سۆزلەرنى ئىزدەش جەريانىدا، خىتاينىڭ ئىزدەش ماتورى بەيدۇ (Baidu) ئارقىلىق ئېرىشكەن ئۇچۇرلارنىڭ مىقدارى ئۈستىدە ئانالىز ئېلىپ باردى. 7 - رەسىم شىنجاڭدا ئاتالمىش «ئەسەبىيلىككە قارشى قاتتىق زەربە بېرىش ھەرىكىتى» باشلانغان 2014 - يىلىدىن ئېتىبارەن (ئۇيغۇرلارنى يۆتكەشلەرنىڭ) سەجىل ئاشقانلىقىنى، «قايتا تەربىيەلەش» ئەۋج ئالغان 2017 - يىلىدىن كېيىن بولسا تېخىمۇ زور دەرىجىدە كۆپەيگەنلىكىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. بۇنىڭدىن ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەشنىڭ يېقىنقى يىللاردا خىتاي ھۆكۈمىتىنىڭ كۈنتەرتىپىدە بارغانسېرى مۇھىم سالماقنى ئىگىلەۋاتقانلىقىنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇ.

رەسىم 7: 2005 ـ يىلدىن 2019 ـ يىلغىچە شىنجاڭ ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەشكە مۇناسىۋەتلىك ھەر خىل ئاچقۇچلۇق سۆزلەرگە قارىتا بەيدۇنىڭ ئىزدەش نەتىجىسى.

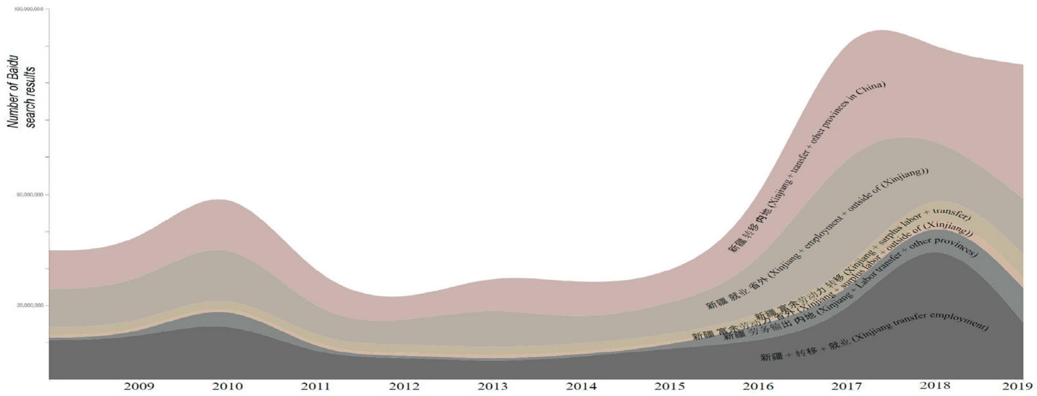

مەنبە: ASPI نىڭ خەلقئارا تور سىياسەت مەركىزى.

سىياسىي غەرەزلەردىن باشقا، يەنە ئۇيغۇر ئەمگەكچىلىرىنى «ئېلىپ ـ سېتىش» يەرلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ۋاستىچىلار ئۈچۈنمۇ ئوبدانلا نەپ تېگىدىغان بىر سودىغا ئايلانغاندەك تۇرىدۇ. 2018 ـ يىلى شىنجاڭ ئۆلكىلىك ھۆكۈمەتنىڭ بىر ئۇقتۇرۇشىدا كۆرسىتىلىشىچە، توققۇز ئايدىن كۆپرەك ئىشلەش مەقسىتىدە شىنجاڭنىڭ باشقا جايلىرىغا يۆتكەلگەن ھەر بىر يېزا ئېشىنچا ئەمگەكچىسى ئۈچۈن،[98] تەشكىللىگۈچىلەرگە 20 يۈەن (ئۈچ ئامېرىكا دوللىرى) مۇكاپات بېرىلىدىكەن؛ ئەمما، شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەلگەنلەر ئۈچۈن بۇ سان 15 ھەسسە يۇقىرى بولۇپ، 300 يۈەن (43.25 ئامېرىكا دوللىرى) ئىكەن.[99] ئىشچىلارنى قوبۇل قىلغان خىتاينىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى زاۋۇتلارمۇ شىنجاڭ ھۆكۈمىتىدىن تولۇقلىما ئالىدىغان بولۇپ، ئۇلارغا بىر يىللىق توختام تۈزگەن ھەر بىر ئىشچى ئۈچۈن 1000 يۈەن (144.16 دوللار)، ئۈچ يىللىق توختام تۈزگەن ھەر بىر ئىشچى ئۈچۈن 5000 يۈەن (720.80 دوللار) نەق پۇل بېرىلىدىكەن.[100] شىنجاڭنىڭ رايونلۇق پايتەختى ئۈرۈمچىدە 2018 ـ يىلى قانۇندا بەلگىلەنگەن ئايلىق ئەڭ تۆۋەن ئىش ھەققى 1620 يۈەن (232.08 دوللار) ئىدى.[101]

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، «ھۆكۈمەت تەشكىللىگەن ئۇيغۇر ئەمگەك

كۆچلىرى»نىڭ ئېلانلىرىمۇ توردا كۆرۈلۈشكە باشلىغان. 2019 ـ يىلى 2 ـ ئايدا، چىڭداۋغا جايلاشقان بىر شىركەت «ھۆكۈمەت يېتەكچىلىكىدىكى... لاياقەتلىك، بىخەتەر ۋە ئىشەنچلىك» نۇرغۇن ئۇيغۇر ئىشچىلىرىنى خىتايدىكى 10 نەچچە ئۆلكىگە ئەۋەتىدىغانلىقى ھەققىدە ئېلان چىقارغان (8 ـ رەسىم).[102]

رەسىم 8: چىڭداۋ دېكەي بېزەكچىلىك شىركىتىنىڭ باشقا ئۆلكىلەرنى ھۆكۈمەت تەشكىللىگەن شىنجاڭلىق ئۇيغۇر ئىشچىلىرى بىلەن تەمىنلەش توغرىسىدىكى ئېلانى.

ئەسكەرتىش: بۇ ئېلاندا ئەنئەنىۋى كىيىم بىلەن ئۇسسۇل ئويناۋاتقان ئىككى ئۇيغۇرنىڭ كارتون رەسىمى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن.

مەنبە: «شىركىتىمىز نۇرغۇن ھۆكۈمەت (تەشكىللىگەن) شىنجاڭلىق ئىشچىلار بىلەن تەمىنلەيدۇ» (我司提供大量政府新疆工人)، چىڭداۋ ئادەم كۈچى بايلىقى تور بېكىتى (青岛德才人力资源网) .

يەنە بىر يېڭى ئېلاندا 16 ياشتىن 18 ياشقىچە بولغان 1000 نەپەر ئۇيغۇر ئىشچى بىلەن تەمىنلەيدىغانلىقى ئېيتىلغان. ئۇنىڭدا «شىنجاڭ ئىشچىلىرىنىڭ ئەۋزەللىكى: يېرىم ھەربىي تۈزۈمدە باشقۇرۇلۇش، جاپاغا چىداش ۋە قېچىپ كەتمەسلىك بولۇپ... ئەڭ ئاز بولغاندا 1000 ئىشچى زاكاس قىلىش كېرەك!» دەپ يېزىلغان. مەزكۇر ئېلاندا يەنە زاۋۇت مەسئۇللىرى شىنجاڭ ساقچىلىرىنىڭ زاۋۇتلىرىغا ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، 24 سائەت تۇرۇشى ئۈچۈن ئىلتىماس قىلسا بولىدىغانلىقى، ھەمدە بىر يىللىق توختام ئىمزالانغاندىن كېيىن 15 كۈن ئىچىدە ئىشچىلارنىڭ (ئۇيغۇر ئاشپىزى بىلەن بىللە) يەتكۈزۈپ بېرىلىدىغانلىقى قەيت قىلىنغان (9 ـ رەسىم).

رەسىم 9: «يېرىم ھەربىي تۈزۈمدە باشقۇرۇلىدىغان» ياش ئۇيغۇر ئىشچىلىرى بىلەن تەمىنلەش ئېلانى.

1000 ethnic minorities awaiting online booking

1000少数名族，在线等预约

只看楼主 收藏 回复

抖音名字耿直货

初级粉丝 1

新疆政府组织出来新疆实习生1000人左右，政审，体检合格，年龄16至18周岁，由新疆政府委派正式在编干部管理，厂方有需求可申请新疆籍在编警察24小时驻厂管理！合同期为一年起签！新疆厨师可自带，要有统一的员工宿舍，（方便管理）。签定合同后人员15天内到企业！请有用工需求的企业提前联系！用新疆工的优势是：半军事化管理，能吃苦，人员不流失，合同签多久，就上班多久！100人起送！

The Xinjiang government has organised around 1,000 trainees from Xinjiang who have already passed political and medical examinations. They are between 16-18 years old and are managed by Xinjiang government-appointed cadres. Factories can apply for current Xinjiang police to be stationed 24-hours a day for in-factory management! Contracts signed for one year to start! Can supply own Xinjiang chef but a separate dormitory is required for the workers (for easy management). Workers will arrive at your enterprise within 15 days of signing the contract! Companies with labour needs please contact in advance! The advantages of using Xinjiang labour are: semi-military style management; can withstand hardship; no loss of personnel; will work for the length of the contract! Minimum order 100 workers!

中国大陆

مەنبە: «1000 ئاز سانلىق مىللەت توردا زاكاس قىلىشنى ساقلاۋاتىدۇ» (1000少数民族,在线等预约)، بەيدۇ HR مۇنبىرى(百度HR吧)
2019 ـ يىلى 27 ـ نويابىر.

ئۆرنەك تەتقىقات 2: «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى» دىن - مەجبۇرىي ئەمگەك تەقسىماتلىرىغىچە

نۆۋەتتە شىنجاڭدىكى «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرىنى پۈتتۈرگەن» تۇتقۇنلارنىڭ بىۋاسىتە خىتاينىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى زاۋۇتلارغا ئىشلەشكە ئەۋەتىلىدىغانلىقى ھەققىدە بىر قىسىم پاكىتلار ئوتتۇرىغا چىقتى. بۇ خىل ئەھۋالدا، ئۇلارنىڭ ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن ئەۋەتىلىش مۇمكىنچىلىكى يوق.

خاۋ يۈەنپېڭ كىيىم-كېچەك چەكلىك شىركىتى (浩缘朋制衣有限公司, HYP)ھەم شىنجاڭدىكى ھەمراھ زاۋۇتى (2018 - يىلى قۇرۇلغان) ئارقىلىق؛[103] ھەمدە ئۇيغۇر ئىشچىلىرىنى باش شتابى جايلاشقان ئەنخۇي ئۆلكىسىگە يۆتكەش ئارقىلىق «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش»كە قاتناشقان. HYP نىڭ كارخانا تور بېتىدە، ئۇنىڭ ئىتالىيە-كورېيەنىڭ مودا ماركىسى Fila، گېرمانىيەنىڭ تەنھەرىكەت كىيىمى شىركەتلىرىدىن Adidas، Puma ۋە Nike بىلەن ئىستراتېگىيەلىك ھەمكارلىقى بارلىقى ئېيتىلغان.[104]

2018 - يىلى 2 - ئايدا، HYP شىنجاڭدىن جەمئىي 500 ئىشچى يۆتكەش پىلانىنىڭ بىر قىسمى سۈپىتىدە، 63 نەپەر ئىشچىنى خىتاينىڭ شەرقىگە جايلاشقان ئەنخۇي ئۆلكىسىدىكى زاۋۇتىغا يۆتكىگەن[105]. بىر ھۆكۈمەت دوكلاتىغا ئاساسلانغاندا، بۇ يۆتكەلگەن ئىشچىلارنىڭ ھەممىسى پەيزاۋات ناھىيەلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتىپىنى (伽师县中等职业学校) «پۈتتۈرگەنلەر» ئىكەن.[106] ASPI نىڭ سۈنئىي ھەمراھ تەسۋىرى ئانالىزى ۋە رەسمىي ھۆججەتلەردىن مەلۇم بولۇشىچە، مەزكۇر «مەكتەپ» 2017 - يىلىدىن بېرى «قايتا تەربىيەلەش لاگېرى» سۈپىتىدە پائالىيەت قىلىپ كەلگەن. شۇنداقلا مەكتەپنىڭ كۆلىمى زورىيىپ، يېڭى ياتاق بىنالىرى بىلەن

زاۋۇت ئامبارلىرى سېلىنغان. يەنە مەكتەپ ئىچىگە بىخەتەرلىك ئەسلىھەلىرى ئورنىتىلىپ، «ھەربىي تۈزۈمدە باشقۇرۇش» يولغا قويۇلغان (10 - رەسىمگە قاراڭ).[107]

رەسىم 10: پەيزاۋات كەسپىي مەكتىپىنىڭ 2018-يىلى يانۋاردىكى سۈنئىي ھەمراھ كۆرۈنۈشى، 2017-يىلدىن باشلاپ تەسىس قىلىنغان بىخەتەرلىك ئەسلىھەلىرى ئاپىلىسىن رەڭدە كۆرسىتىلگەن.

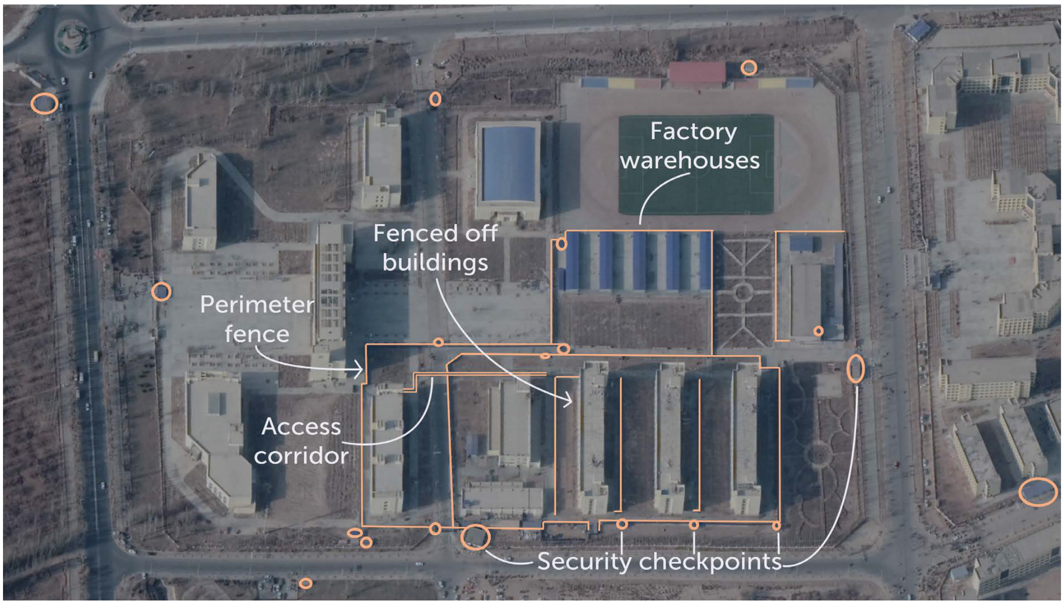

ئەسكەرتىش: ياتاق بىنالىرى بىلەن ئوقۇتۇش بىناسى قارىماققا باشقا سىياسىي تەربىيە لاگېرلىرىغا ئوخشاش ئۇسلۇبتا پۈتۈنلەي سىم تور بىلەن قورشالغان ۋە ئايرىۋېتىلگەن. بۇنىڭدىن باشقا، يەنە يېقىن ئەتراپقا بەش دانە كىچىك زاۋۇت ئامبىرى سېلىنغان. مەنبە: ASPI نىڭ خەلقئارا تور سىياسەت مەركىزى.

Adidas نىڭ بىر باياناتچىسى شىركىتىنىڭ HYP بىلەن ئاكتىپ مۇناسىۋىتى يوقلىقىنى، Adidas بەلگىسىنىڭ ئىشلىتىلىشىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تەكشۈرىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئۇيغۇر ئەمگەك كۈچلىرىنى ئەنخۇيغا يۆتكەش گۇۋاڭدۇڭ ھۆكۈمىتى تەشكىللىگەن «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» تۈرىنىڭ بىر قىسمى بولۇپ، بۇمۇ ئوخشاشلا شىنجاڭنىڭ يېڭىشەھەر ناھىيىسىدە زاۋۇت قۇرغان HYP غا چېتىلىدۇ (11 - رەسىم).[108]

رەسىم 11: HYP نىڭ شىنجاڭنىڭ يېڭىشەھەر ناھىيىسىدىكى زاۋۇتىنىڭ سۈنئىي ھەمراھ كۆرۈنۈشى.

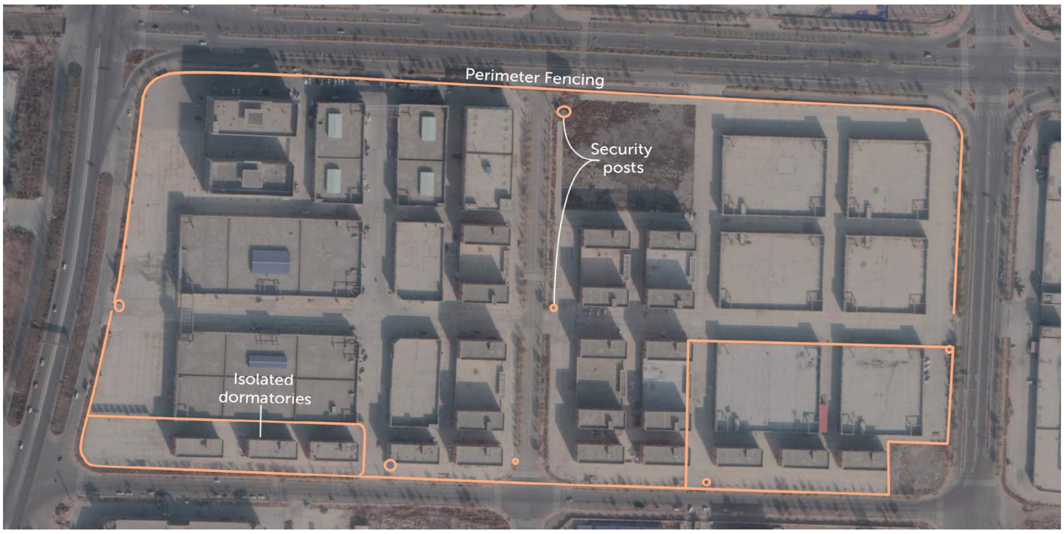

ئەسكەرتىش: زاۋۇت ئەتراپى سىم تور بىلەن قورشالغان، ئىچىدە بىر نەچچە ياتاق بىناسى بار بولۇپ رىشاتكىلار بىلەن ئايرىۋېتىلگەن. يەنە كېلىپ، قورۇ ئىچىگە بىر قانچە قاراۋۇلخانا تەسىس قىلىنغان. مەنبە: ASPI نىڭ خەلقئارا تور سىياسەت مەركىزى.

HYP نىڭ باشلىقى زېڭ يىفا (曾亿法) يېقىندا دۆلەت تاراتقۇلىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، شىنجاڭدا زاۋۇت قۇرۇشنىڭ سەۋەبىنى چۈشەندۈرۈپ، خىتاينىڭ باشقا جايلىرىدا، ھەتتا چەتئەللەردىمۇ ياش ئىشچىلارنى تېپىش تەس ئىكەنلىكىنى ئېيتقان. ئۇ «گەرچە چاۋشيەنلىك ئىشچىلارنىڭ سۈپىتى ياخشى بولسىمۇ، مەن چەتئەللىك ئىشچىلارغا پۇل خەجلەشنى خالىمايمەن. شۇڭا ئاخىرىدا شىنجاڭنى تاللىدىم» دېگەن.[109]

HYP نىڭ شىنجاڭدىكى زاۋۇتى ئېگىزلىكى 3 مېتىر كېلىدىغان رىشاتكا بىلەن قورشالغان ۋە ئالدى تەرىپىگە Adidas نىڭ چوڭ ئېلان تاختىسى ئېسىلغان (13 ـ رەسىم). زاۋۇتنىڭ ئىككى كىرىش ئېغىزى بىخەتەرلىك تەكشۈرۈش پونكىتى تەرىپىدىن قوغدىلىدۇ، كەم دېگەندە بەش قاراۋۇلخانا قورۇنىڭ قالغان قىسمىنى نازارەت قىلىدۇ. HYP نىڭ ئەنخۈي ئۆلكىسىدىكى زاۋۇتىدىمۇ مۇشۇنىڭغا ئوخشاش بىخەتەرلىك ئەسلىھەلىرىنىڭ بار-يوقلۇقى ئېنىق ئەمەس.

رەسىم 12: HYP نىڭ تەمىنات زەنجىرى

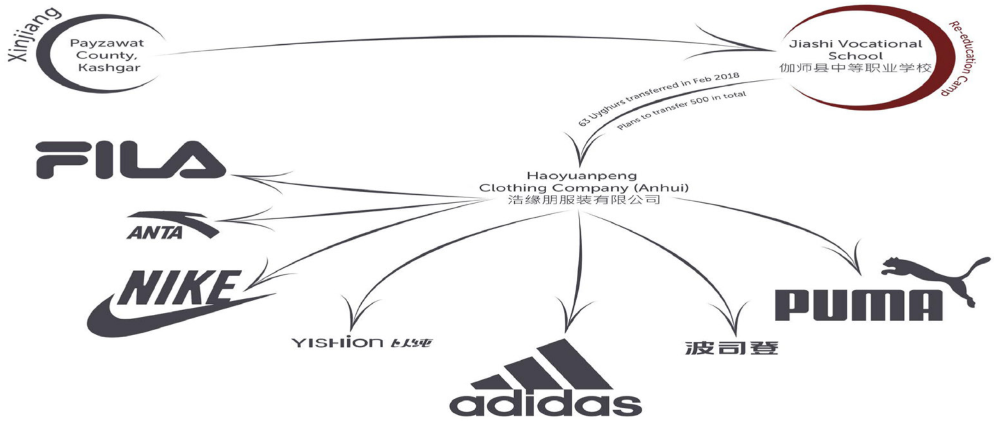

مەنبە: ASPI ICPC . تەمىنات زەنجىرى ئۇچۇرلىرىنىڭ قوشۇمچە ماتېرىيالىغا قاراڭ.

رەسىم 13: HYP نىڭ شىنجاڭ، قەشقەردىكى زاۋۇتى.

مەنبە: شىركەتنىڭ سۈرەتلىرى(企业展示)، خاۋ يۈەنپېڭ كىيىم-كېچەك چەكلىك شىركىتى(浩缘朋服装有限公司).

ئۆرنەك تەتقىقات 3: «ئالما»نىڭ تەمىنات زەنجىرىدە ئۇيغۇرلارنى «قايتا تەربىيەلەش»

2017 ـ يىلى 12 ـ ئايدا، ئالما شىركىتىنىڭ باش ئىجرائىيە ئەمەلدارى تىم كۇك ئالمىنىڭ ھۆددىگەرلىرىدىن بىرى بولغان O_Film تېخنىكا چەكلىك شىركىتى 欧菲光科技股份 (有限公司)نى زىيارەت قىلغان[110] ۋە بۇ شىركەتنىڭ گۇاڭجۇدىكى زاۋۇتىدا چۈشكەن بىر پارچە رەسىمنى خىتاينىڭ ئىجتىمائىي ئالاقە سۇپىسى ۋېيبوغا چىقارغان.[111]

O_Film شىركىتى iPhone 8 ۋە iPhone X ئۈچۈن «ئۆز تارتىم كامېرا» ئىشلەپچىقراتتى.[112] مەزكۇر شىركەتنىڭ تور بېكىتىدە، ئۇنىڭ يەنە Huawei ، Lenovo ۋە Samsung... قاتارلىق كۆپلىگەن داڭلىق شىركەتلەر ئۈچۈنمۇ كامېرا ۋە سېزىمچان ئېكران زاپچاسلىرىنى ئىشلەپ بېرىدىغانلىقى تىلغا ئېلىنغان.[113]

رەسىم 17: تىم كۇكنىڭ 2017 ـ يىلى 12 ـ ئايدا O_Film نىڭ گۇاڭجۇدىكى زاۋۇتىدىن يوللىغان ۋېيبو يازمىسى.

مەنبە: تىم كۇكنىڭ خىتاي ئىجتىمائىي تاراتقۇسىدىكى يازمىسى: «ئالامەت! O_Film دە iPhone 8 ۋە iPhone X نىڭ ئۆزتارتىم كامېرالىرىنى ياساش ئۈچۈن ئىشلىنىۋاتقان قالتىس ۋە ئىنچىكە خىزمەتلەرنى تېخىمۇ يېقىندىن كۆرۈش نېسىپ بولدى».

تىم كۇكنىڭ زىيارىتىدىن بۇرۇن، 2017 ـ يىلى 28 ـ ئاپرىلدىن 1 ـ مايغىچە، 700 نەپەر ئۇيغۇرنىڭ شىنجاڭنىڭ خوتەن ۋىلايىتىنىڭ لوپ ناھىيىسىدىن O_Film نىڭ جياڭشى ئۆلكىسىنىڭ نەنچاڭ شەھىرىگە جايلاشقان ئايرىم بىر زاۋۇتىغا يۆتكەلگەنلىكى ھەققىدە خەۋەر چىققان ئىدى.[114]

مەزكۇر دوكلاتتا تىلغا ئېلىنغان باشقا شىنجاڭدىن ئىشچىلارنى يۆتكەش قىلمىشلىرىغا ئوخشاش، جياڭشىغا ئەۋەتىلگەن بۇ ئۇيغۇرلارنىڭ ئىش تەقسىماتىمۇ يۇقىرى دەرىجىدە سىياسىي تۈس ئالغان. شىنجاڭنىڭ بىر يەرلىك گېزىتىدە دېيىلىشىچە: ئىشچىلاردىن «ئىدېئولوگىيىسىنى تەدرىجى ئۆزگەرتىپ» ، «پارتىيەنىڭ شەپقىتىنى چۈشىنىدىغان، پارتىيىگە مىننەتدارلىق ھېس قىلىدىغان ۋە مۇقىملىققا تۆھپە قوشىدىغان» زامانىۋى، ئىقتىدارلىق ياشلارغا ئايلىنىشى تەلەپ قىلىنىدىكەن.[115] جياڭشىغا كەلگەندىن كېيىن، ئۇلار لوپ ناھىيىسى ئەۋەتكەن «سىياسىي جەھەتتە ئىشەنچلىك» ۋە خىتاي-ئۇيغۇر تىللىرىنى پىششىق بىلىدىغان مەسئۇللار تەرىپىدىن باشقۇرۇلغان.[116]

كېيىن ئۆچۈرۈۋېتىلگەن بىر ئاخبارات باياناتىدا دېيىلىشىچە،[117] تىم كۇك O_Film گە قىلغان زىيارىتى جەريانىدا، شىركەتنىڭ «ئىشچىلارغا تۇتقان ئىنسانىي مۇئامىلىسى»نى ماختاپ، «ئىشچىلار شىركەتتە بارغانسېرى تەرەققىي قىلىۋاتقاندەك ۋە خۇشال ياشاۋاتقاندەك قىلىدۇ» دېگەن.[118]

بۇنىڭدىن 5 ئاي كېيىن، 2017 ـ يىلى ئۆكتەبىردە، شىنجاڭنىڭ خوتەن ھۆكۈمىتى O_Film بىلەن ئالاقىلىشىپ، يەنە 1300 نەپەر ئىشچى ئەۋەتىش ئۈمىدى بارلىقىنى ئېيتقان.[119] 2017 ـ يىلى 12 ـ دېكابىردا، ئۆزىنى O_Film دە ئىشلەيمەن دەپ تونۇشتۇرغان بىر ئۇيغۇر ئىشچى شىركەتنىڭ جياڭشىدىكى زاۋۇتىدا مىڭدىن ئارتۇق ئۇيغۇر ئىشچى بارلىقىنى ئېيتقان.[120]

رەسىم 15: O_Film نىڭ تەمىنات زەنجىرى.

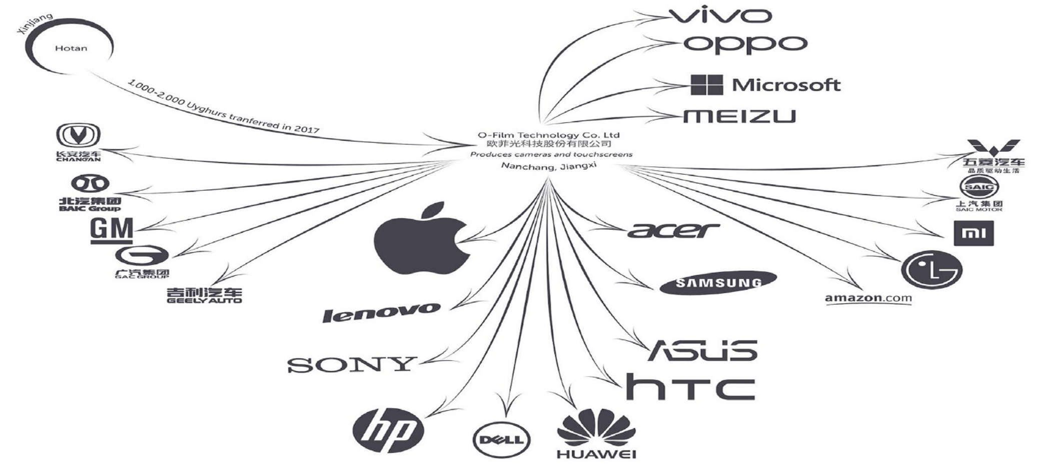

مەنبە: ASPIICPC. تەمىنات زەنجىرى مەنبە ئۈچۈرلىرىنىڭ قوشۇمچە ماتېرىيالىغا قاراڭ.

O_Film ئۇيغۇر ئەمگەك كۈچلىرىنى ئىشلىتىپ ئالما ۋە ئۇنىڭ تەمىنلىگۈچىلىرىگە زاپچاس ئىشلەپ بېرىدىغان بىردىنبىر خىتاي زاۋۇتى ئەمەس. مەزكۇر دوكلاتتا ئالما شىركىتىنىڭ تەمىنلەش زەنجىرىدە بۇنىڭدىن باشقا يەنە ئۈچ زاۋۇتنىڭ بارلىقى ئېنىقلاپ چىقىلغان.

يەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ 2019 ـ يىلى 9 ـ ئايدىكى بىر ھۆججىتىدە دېيىلىشىچە، 560 نەپەر شىنجاڭلىق ئىشچى خېنەنىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى زاۋۇتلارغا (Technology Foxconn نىڭ جېڭجۇدىكى ئەسلىھەلىرىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) ئەۋەتىلگەن.[121] تەيۋەننىڭ فوكسكون شىركىتى دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ توختاملىق ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرى ئىشلەپچىقارغۇچى بولۇپ، Apple، Dell ۋە Sony… قاتارلىقلارنى ئۈسكۈنىلەر بىلەن تەمىنلەيدۇ.[122] ئاڭلاشلارغا قارىغاندا، بۇ شىركەتنىڭ جېڭجۇدىكى زاۋۇتى دۇنيادىكى ئايفونلارنىڭ يېرىمىنى ئىشلەپچىقىرىدىكەن. مۇشۇ سەۋەبتىن جېڭجۇ شەھىرى iPhone شەھىرى دەپ ئاتالغان.[123]

ئۇيغۇر ئىشچىلىرىنىڭ جېڭجۇدىكى بۇ زاۋۇتتا قانداق مۇئامىلىگە ئۇچرايدىغانلىقى ئېنىق ئەمەس. بىراق، نيۇ-يوركتىكى جۇڭگو ئەمگەك

كۆزىتىش تەشكىلاتىنىڭ 2019 ـ يىلى 9 ـ ئايدىكى دوكلاتىدا، فوكسكوننىڭ جېڭجۇدىكى زاۋۇتلىرىدا توختاملىق ئىشچىلارنىڭ (ئۇيغۇر ئىشچىلارنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) ئايدا كەم دېگەندە 100 سائەت ئىسپىمنا قوشۇپ ئىشلەيدىغانلىقى ئېيتىلغان.[124] ئۆتكەن ئون يىلدا، فوكسكون ئىشچىلارنىڭ ئېكسپىلاتاتسىيە قىلىنىشى، ھەتتا ئۆزلىرىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشى بىلەن ئەيىبلىنىپ كەلگەن بولۇپ، يېقىندا ئۇنىڭ جېڭجۇدىكى زاۋۇتىدا يۈز بەرگەن ۋەقەمۇ شۇنىڭ ئىچىدە.[125] بۇ شىركەت يەنە «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» پىلانىغىمۇ ئاكتىپ قاتناشقان.[126]

رەسىم 16: ئۇيغۇر ئىشچىلىرى خۇبېي يىخۇڭ نەپىس بۇيۇملار ئىشلەپچىقىرىش چەكلىك شىركىتىگە يېتىپ كەلدى

مەنبە: خۇبېي يىخۇڭ نەپىس بۇيۇملار ئىشلەپچىقىرىش چەكلىك شىركىتىنىڭ ئۇيغۇر ئىشچىلىرى شىنجاڭدىن خۇبېينىڭ شيەننىڭگە بېرىش سەپىرىدە. بۇ سۈرەت 2018 ـ يىلى مايدا خۇبېينىڭ ئۆلكە مەركىزى ۋۇخەندىكى ۋۇچاڭ پويىز ئىستانسىسىنىڭ سىرتىدا تارتىلغان.

2018 ـ يىلى 5 ـ ئاينىڭ 17 ـ كۈنى، 105 نەپەر ئۇيغۇر ئىشچى شىنجاڭنىڭ كېرىيە ناھىيىسىدىن خۇبېي ئۆلكىسىنىڭ شيەننىڭگە جايلاشقان خۇبېي يىخۇڭ نەپىس بۇيۇملار ئىشلەپچىقىرىش چەكلىك شىركىتى (湖北奕宏精密制造有限公司, Hubei Yihong) گە ئەۋەتىلگەن.[127] ئىشچىلار

كەلگەندىن كېيىن، كومپارتىيىنىڭ بىر يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارى خۇبېي يىخۇڭ زاۋۇتىنى زىيارەت قىلغان. ئۇ سۆزىدە، ئىشچىلاردىن كومپارتىيەدىن مىننەتدار بولۇپ تېزرەك ماسلىشىشنى، باشقۇرغۇچىلاردىن نازارەتنى ئاشۇرۇپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيەسىنى كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلغان.[128]

خۇبېي يىخۇڭ ئارقا چىراغ ۋە باتارېيە قېپى ئىشلەپچىقىرىدۇ. ئۇ دۇڭگۇەن يىدۇڭ ئېلېكترون چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى (东莞市奕东电子有限公司) نىڭ تارماق شىركىتى بولۇپ، باش شىركەتنىڭ تور بېكىتىدە، ئۇنىڭ ئاخىرقى خېرىدارلىرىنىڭ ئالما ۋە خۇاۋېينى ئۆز ئىچىگە ئالىدىغانلىقى ئېيتىلغان. ناۋادا خۇبېي يىخۇڭ ياكى ئۇنىڭ ئانا شىركىتى، ئالمىنىڭ تەمىنلىگۈچىلىرى تىزىملىكىدە بولمىغان تەقدىردىمۇ، خۇبېي يىخۇڭنىڭ تور بېتىدە ئالما شىركىتىنى AirPods بىلەن بىۋاسىتە تەمىنلەيدىغان Goertek ئۇنىڭ خېرىدارلىرىنىڭ بىرى سۈپىتىدە كۆرسىتىلگەن.[131]

رەسىم ١٧: خۇبېي يىخۇڭنىڭ تەمىنات زەنجىرى

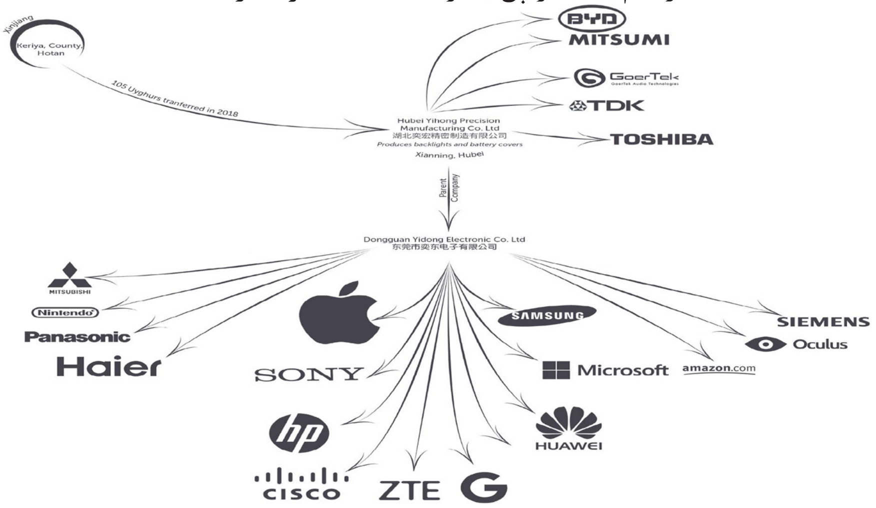

مەنبە: ASPIICPC. تەمىنات زەنجىرى مەنبە ئۇچۇرلىرىنىڭ قوشۇمچە ماتېرىيالىغا قاراڭ .

2017 - يىلى، ئالما شىركىتىنىڭ تەمىنلىگۈچىسى ئۈچۈن زاپچاس ئىشلەپچىقىرىدىغانلىقىنى ئېيتقان يەنە بىر ئېلېكترون شىركىتى خۇبېي Highbroad يۇقىرى سۈپەتلىك ماتېرىيال چەكلىك شىركىتى (翰博高新材料

Highbroad 股份有限公司 (合肥)) خوتەن ھۆكۈمىتى بىلەن كەلگۈسى ئۈچ يىلدا ھەر يىلى 1000 ئۇيغۇر ئىشلەش توغرىسىدا توختام ئىمزالىغان.[132] شۇ يىلىنىڭ ئاخىرىدا، 500 دىن ئارتۇق ئۇيغۇر خوتەن ۋىلايىتىنىڭ گۇما ناھىيىسىنىڭ يېزىلىرىدىن ئەنخۇي ئۆلكىسىنىڭ خېفېيغا توشۇلۇپ، Highbroad نىڭ زاۋۇتلىرىغا ئىشقا چۈشكەن.[133]

2018 ـ يىلى، 544 نەپەر ئۇيغۇر گۇما ناھىيىسىدىن Highbroad نىڭ خېفېيدىكى تارماق شىركىتى فۇيىڭ فوتو ئېلېكتىر چەكلىك شىركىتى (合肥福映光电有限公司) گە يۆتكەلگەن.[134] دۆلەت تاراتقۇلىرىنىڭ خەۋرىگە قارىغاندا، ئۇيغۇر قىزى ئاينۇر مەمەتيۈسۈپ فۇيىڭدا ئۆزىنىڭ خىتايچىسىنى ياخشىلاشنى، ئىش ئورنى ئىنتىزامىنى، شۇنداقلا «ئۇزۇن چاچلىرىنى ئېلگىرىكىگە قارىغاندا تېخىمۇ لەپىلدىتىدىغان» كۆندىلىك يۈيۈنۈشنى ئۆگەنگەن. خەۋەردە ئۇنىڭ « شى رەئىس ئېيتقاندەك، كۈرەشنىڭ نەتىجىسى ھامان خۇشاللىقتۇر» دېگەنلىكى نەقىل قىلىنغان.[135]

رەسىم 18 : ئاينۇر مەمەتيۈسۈپ ئەنخۇي ئۆلكىسىنىڭ خېفېيدىكى Highbroad ئىلغار ماتېرىيال چەكلىك شىركىتىنىڭ ئىشتىن كېيىنكى خىتايچە ئۆگىنىشىسىنىپىدا (سولدىن بىرىنچى كىشى)

مەنبە: «ئۇيغۇر قىزى ئانىسىنىڭ چوڭ ئارزۇسىنى ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ»، «خىتاي كۆندىلىك گېزىتى»، 2019 ـ يىلى، 6 ـ ئاۋغۇست.

بۇ شىركەتنىڭ 2018 ـ يىللىق دوكلاتىغا ئاساسلانغاندا،[136] Highbroad نىڭ ئاساسلىق مەھسۇلاتى تەكشى ئېكرانلىق زاپچاسلار، يەنى نۇرغۇن ئەقلىي ئىقتىدارلىق تېلېفون، ئايپەد ۋە كومپيۇتېرلارغا ئىشلىتىلىدىغان LCD ۋە OLED ئېكرانلىرى ئىكەن. Highbroad نىڭ كۆرسىتىشىچە، ئۇنىڭ تىجارەت كىرىمىنىڭ 79.19%ى بېيجىڭدىكى دۆلەت ھالقىغان شىركەت BOE تېخنىكا گۇرۇھى چەكلىك شىركىتى (京东方) گە مال سېتىشتىن كېلىدىكەن. BOE دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ ئېلېكترونلۇق ئېكران ئىشلەپچىقارغۇچىلارنىڭ بىرىدۇر. ئۇ نۆۋەتتە خۇاۋېينىڭ ئاساسلىق ئېكران بىلەن تەمىنلىگۈچىسى بولۇپ،[137] 2021 ـ يىلىغىچە ئالما شىركىتىنىڭ ئىككىنچى چوڭ OLED ئېكران بىلەن تەمىنلىگۈچىسىگە ئايلىنىدۇ.[138] BOE ھازىر ئالمىنىڭ تەمىنلىگۈچىلەر تىزىملىكىدە بار.[139]

Highbroad نىڭ تور بېكىتىدە ئېيتىلىشىچە، ئۇلارنىڭ خېرىدارلىرى ياپونىيە ئېكران شىركىتى (Japan Display Inc) بىلەن LG Display نى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن.[140]

Highbroad نىڭ بەرگەن ئېلانلىرى[141] ۋە خىتاينىڭ بىر LCD كەسىپ كۆرسەتكۈچىدىمۇ[142] Highbroad نىڭ ئاخىرقى خېرىدارلىرىنىڭ يەنە Dell ، Samsung ، Lenovo ۋە Sony... قاتارلىق داڭلىق شىركەتلەرنى، شۇنداقلا Mercedes-Benz ، Land Rover ، Jaguar، BMW ۋە Volkswagen... قاتارلىق ماشىنا ئىشلەپچىقارغۇچىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىغانلىقى ئېيتىلغان (19 ـ رەسىم).

رەسىم 19: Highbroad نىڭ تەمىنات زەنجىرى

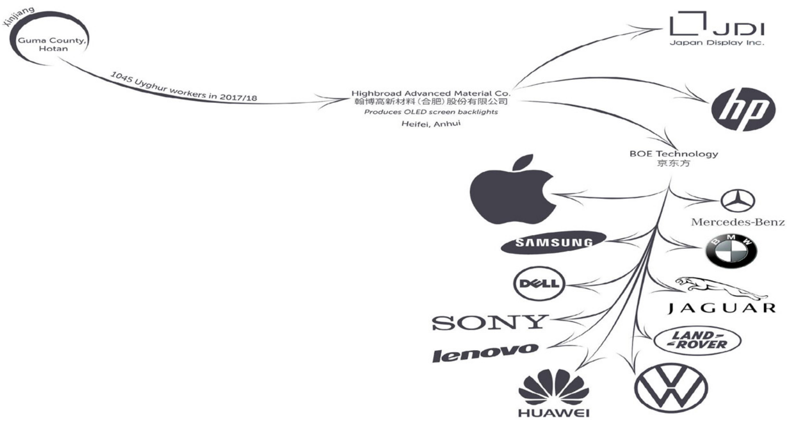

مەنبە: ASPIICPC. تەمىنات زەنجىرى مەنبە ئۇچۇرلىرىنىڭ قوشۇمچە ماتېرىيالىغا قاراڭ .

دۇنياۋي تەمىنات زەنجىرى ئۈچۈن ئىشارەتلەر

مەملىكەت مىقياسىدا ئۇيغۇر ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەش سىستېمىسىنىڭ تېز سۈرئەتتە كېڭىيىشى خىتايدا تىجارەت قىلىۋاتقان چەتئەل شىركەتلىرىگە يېڭى خىرىس ئېلىپ كېلىدۇ. ئۇلار قانداق قىلغاندا تەمىنلەش زەنجىرىنىڭ بىر پۈتۈنلۈكىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش بىلەن بىرگە، يەنە مەجبۇرلاش، كەمسىتىش ياكى خورلاش تىپىدىكى ئىشچى ئىشلىتىشكە چېتىلىپ، ئىناۋىتىنى تۆكۈۋېلىشتىن ۋە قانۇنىي جاۋابكارلىققا تارتىلىپ قېلىشتىن ساقلىنىپ قالالايدۇ؟ ئۆز-ئارا گىرەلىشىپ كەتكەن تەمىنلەش زەنجىرى بىلەن خىتاي ۋە ئۇيغۇر ئىشچىلىرىدىن ئىبارەت ئىش كۈچلىرىنىڭ ئارىلاشما خاراكتېرى بۇ شىركەتلەرنىڭ مەھسۇلاتلىرىنىڭ مەجبۇرىي ئەمگەككە چېتىلىپ قالماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلىشىنى تېخىمۇ قىيىنلاشتۇرۇۋېتىدۇ. بۇ ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەش پىلانى يەنە خىتاي ماركىلىرىنىڭ چەتئەلدىكى ئىناۋىتىگىمۇ خىرىس ئېلىپ كېلىدۇ.

ئومۇمەن قىلىپ ئېيتقاندا، ASPI نىڭ تەتقىقاتى 2019 - يىلىغىچە جەمئىي 83 چەتئەل ۋە خىتاي شىركىتىنىڭ مەجبۇرىي ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەش پروگراممىسى ئارقىلىق شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەلگەن ئۇيغۇر ئىشچىلاردىن بىۋاسىتە ياكى ۋاسىتىلىك ھالدا پايدىلانغانلىقىنى كۆرسەتتى. ئۇ شىركەتلەر تۆۋەندىكىچە:

Abercrombie & Fitch, Acer, Adidas, Alstom, Amazon, Apple, ASUS, BAIC Motor, BMW, Bombardier, Bosch, BYD, Calvin Klein, Candy, Carter’s, Cerruti 1881, Changan Automobile, Cisco, CRRC, Dell, Electrolux, Fila, Founder Group, GAC Group

(automobiles), Gap, Geely Auto, General Motors, Google, Goertek, H&M, Haier, Hart Schaffner Marx, Hisense, Hitachi, HP, HTC, Huawei, iFlyTek, Jack & Jones, Jaguar, Japan Display Inc., L.L.Bean, Lacoste, Land Rover, Lenovo, LG, Li-Ning, Mayor, Meizu, Mercedes-Benz, MG, Microsoft, Mitsubishi, Mitsumi, Nike, Nintendo, Nokia, The North Face, Oculus, Oppo, Panasonic, Polo Ralph Lauren, Puma, Roewe, SAIC Motor, Samsung, SGMW, Sharp, Siemens, Skechers, Sony, TDK, Tommy Hilfiger, Toshiba, Tsinghua Tongfang, Uniqlo, Victoria's Secret, Vivo, Volkswagen, Xiaomi, Zara, Zegna, ZTE.

بۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىر قىسىم ماركىلار بىردىن كۆپ زاۋۇتلار بىلەن چېتىشلىق. بۇ سانلىق مەلۇماتلار ئېلان قىلىنغان تەمىنلىگۈچىلەر تىزىملىكى، تاراتقۇلارنىڭ خەۋەرلىرى ۋە زاۋۇتلارنىڭ زاكاس قىلغان تەمىنلىگۈچىلىرىنى ئاساس قىلغان. ASPI مۇناسىۋەتلىك تەمىنلىگۈچىلەرنىڭ تەپسىلاتلىرىنى دەلىللەش ئۈچۈن مەزكۇر 83 ماركا بىلەن ئالاقىلاشتى. دوكلات ئېلان قىلىنىشتىن بۇرۇن جاۋاب قايتۇرغان شىركەتلەرنىڭ چۈشەندۈرۈشلىرىنى بىز بۇ دوكلاتقا كىرگۈزدۇق. ناۋادا ھەر قانداق بىر شىركەت مەزكۇر دوكلات ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن جاۋاب قايتۇرسا، بىز ئۇنى توردا ئېلان قىلىمىز.

بۇنىڭدىن باشقا يەنە 54 شىركەت شىنجاڭنىڭ ئۆزىدە مەجبۇرىي ئەمگەك پىلانىغا چېتىشلىق بولۇپ (قوشۇمچە ماتېرىيالغا قاراڭ)، بۇلارنىڭ بەزىلىرى شىنجاڭ سىرتىدىكى ئۇيغۇر مەجبۇرىي ئەمگەك كۈچلىرىگە چېتىشلىق يۇقىرىدىكى 83 شىركەت بىلەن ئۆزئارا باغلىنىدۇ. دىققەت قىلىشقا تېگىشلىكى شۇكى، بارلىق شىركەتلەرنىڭ ئۇيغۇر مەجبۇرىي ئەمگىكىگە چېتىلىش دەرىجىسى ئوخشاش ئەمەس. بەزى مەھسۇلاتلار بىۋاسىتە بۇ ئىشچىلار تەرىپىدىن ئىشلەپچىقىرىلسا،

يەنە بەزىلىرى مۇرەككەپ تەمىنلەش زەنجىرىدىن ئۆتىدۇ.

بۇ دوكلاتنىڭ قوشۇمچە قىسمىدا، 2017 ـ يىلىدىن بۇيانقى «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» نامىدا ئېلىپ بېرىلغان ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەش پىروگراممىلىرى جەدۋەللىك كۆرسىتىلدى. جەدۋەل تۆۋەندىكى ئۇچۇرلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان:

- خىتاينىڭ ئوتتۇرا ۋە شەرقىي ئۆلكىلىرىدىكى زاۋۇتلارغا يۆتكەشلەر،
- شىنجاڭ ئىچىدىكى مەقسەتلىك قۇرۇلغان زاۋۇتلارغا يۆتكەشلەر،
- زاۋۇتلارغا يۆتكەلگەنلەرنىڭ سانى،
- ئۇلار ئىشلەپچىقىرىدىغان مەھسۇلاتلار،
- بۇ زاۋۇتلار مال بىلەن تەمىنلەيدىغان شىركەتلەر.

ئۆتكەن ئۈچ يىلدا، شىنجاڭدىكى «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى» سىستېمىسى خەلقئارانىڭ ئەيىبلىشىگە ئۇچراپ كەلدى. ھازىر «قايتا تەربىيەلەش» مەدەنىيىتى ۋە ئەخلاقى شىنجاڭ سىرتىغا ئېكسپورت قىلىنىپ، مەجبۇرىي ئەمگەككە ئوخشاپ قالىدىغان قىلمىشلارغا چېتىلماقتا.

بۇ دوكلاتتا، ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەش پىلانى ئارقىلىق خىتاينىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى زاۋۇتلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان بىر قىسىم ئىشچىلارنىڭ شىنجاڭدىكى «قايتا تەربىيەلەش لاگېرلىرى»دىن بىۋاسىتە ئېلىپ كېلىنگەنلىكى بېكىتىلگەن. ئىلگىرى لاگېرغا تۇتۇلمىغان شىنجاڭلىق ئاز سانلىق مىللەت ئىشچىلىرىمۇ تۇتۇپ كېتىلىش تەھدىتى، ئائىلە ئەزالىرىنى قورقۇتۇش ۋە ئەركىنلىككە قويۇلغان بىر قاتار چەكلىمىلەر ئاستىدا ئىشلەشكە مەجبۇرلانغان بولۇشى مۇمكىن. بۇ تۈر قىلمىشلار بىلەن بۇلغانغان يەرشارى تەمىنات زەنجىرى

هازىر خىتايدا ئىشلەپچىقىرىلغان مەھسۇلاتلارنىڭ مەجبۇرىي ئەمگەكتىن خالىي بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشنىڭ قىيىنلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.[143]

بىز نۇرغۇنلىغان خىتاي شىركەتلىرى ۋە دۆلەت ھالقىغان شىركەتلەرنىڭ تەيگۇۋاڭ ۋە HYP غا ئوخشاش ئۇيغۇر ئىشچىلىرى بىلەن پەخىرلىنىدىغان زاۋۇتلاردىن زاپچاس ياكى مەھسۇلات كىرگۈزىدىغانلىقىنى بايقىدۇق. بۇ ئەھۋال خىتايدىن مال سېتىۋالىدىغان شىركەتلەر ۋە ئىستېمالچىلار ئۈچۈن (ئىناۋەت ۋە قانۇنىي جەھەتتە) يېڭى خەتەر پەيدا قىلىدۇ. چۈنكى يالغۇز شىنجاڭدىلا ئەمەس، بەلكى پۈتۈن دۆلەت مىقياسىدا ئىشلەنگەن مەھسۇلاتلارنىڭ مەجبۇرىي ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ قولىدىن ئۆتكەن بولۇش ئېھتىماللىقى بار. بۇ ئەھۋال يەنە، شەخسلەردىن تارتىپ بايلىق باشقۇرۇش فوندلىرىغىچە، بۇ شىركەتلەرگە مەبلەغ سالغۇچىلار ئۈچۈن يېڭى خەتەر پەيدا قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ نۆۋەتتە ۋاستىلىك ھالدا مەجبۇرىي ئەمگەككە چېتىلىپ قېلىش مۇمكىنچىلىكى بار.

تەۋسىيەلەر

بۇ دوكلاتتا ئوتتۇرىغا قويۇلغان دەپسەندىچىلىكلەرنى نوقۇل ھالدا ئۇيغۇر ياكى خىتاي ئەمگەك كۈچلىرىنى رەت قىلىش بىلەنلا تۈگەتكىلى بولمايدۇ. چۈنكى مەسىلىنىڭ نېگىزى خەلقئارا ئەمگەك قانۇنلىرىغا خىلاپ ھالدا ئۇيغۇرلارنى تەھدىت ئاستىدا ئىشلەشكە مەجبۇرلايدىغان سىياسەتلەردۇر. شۇڭا بۇ مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش جەريانىدا، ئۇيغۇر ئىشچىلىرىنى تېخىمۇ چوڭ زىيانغا ئۇچرىتىشتىن ساقلىنىش لازىم. مەسىلەن، بۇ ئىشچىلارنى مەجبۇرىي ھالدا شىنجاڭغا قايتۇرغاندا، ئۇلارنىڭ بىخەتەرلىكىگە قەتئىي كاپالەتلىك قىلغىلى بولمايدۇ. ئاخىرىدا، مەزكۇر دوكلاتنىڭ نەتىجىسىگە ئاساسەن، تۆۋەندىكىدەك تەكلىپلەرنى بېرىمىز.

خىتاي ھۆكۈمىتى:

- دۆلەت ھالقىغان شىركەتلەرنىڭ چەكلىمىسىز ھالدا خىتايدىكى زاۋۇتلاردىكى خورلاش ياكى مەجبۇرىي ئەمگەككە مۇناسىۋەتلىك ھەر قانداق قىلمىشلارنى تەكشۈرۈشىگە يول قويۇشى كېرەك.
- خىتايدىكى بارلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ، بولۇپمۇ ئاجىز ئاز سانلىق مىللەت ئىشچىلىرىنىڭ نېمە ئىش قىلىش ۋە قەيەردە ئىشلەش ھوقۇقىغا رىئايە قىلىشى كېرەك.
- خەلقئارا ئەمگەكچىلەر تەشكىلاتىنىڭ خەلقئارا ئەمگەك ئۆلچىمىنى تەستىقلاپ، مۇكەممەل ئەرز قىلىش مېخانىزمى ئورنىتىشى كېرەك.
- بۇ مەجبۇرىي ئەمگەك دېلولىرىنى تەكشۈرۈش، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلارنى قوغداش ۋە جىنايەتچىلەرنى جازالاشنى ئۆز ئۈستىگە ئالىدۇ.

- ختاينىڭ ئاساسىي قانۇنىدا بەلگىلەنگەن مىللىي ۋە دىنىي هوقۇقلارنى قوغداشنى ئۆز ئىچىگە ئالغان هالدا ختاي پۇقرالىرىنىڭ قانۇنلۇق هوقۇقلىرىغا رىئايە قىلىشى كېرەك.[146]

تەمىنات زەنجىرىدە مەجبۇرىي ئۇيغۇر ئەمگەك كۈچلىرىنى ئىشلىتىۋاتقان شىركەتلەر مەجبۇرىي ئەمگەك بىلەن ياسالغان تاۋارلارنى ئىمپورت قىلىشنى چەكلەش ياكى تەمىنات زەنجىرىدىكى مەجبۇرىي ئەمگەك خەتىرىنى ئاشكارىلاشقا ئائىت قانۇنلارغا خىلاپلىق قىلغان بولۇشى مۇمكىن[147]. شۇ سەۋەبتىن، بۇ دوكلاتتا نامى چىققان شىركەتلەر:

- ختايدىكى زاۋۇتلىرىدىكى ئەمگەك كۈچلىرى ئۈستىدە دەرهال ئەتراپلىق كىشىلىك هوقۇق تەكشۈرۈشى ئېلىپ بېرىشى كېرەك. بۇ تەكشۈرۈش هەم ئىجتىمائىي، هەم ئىقتىسادىي جەهەتتىن ئۆزلۈك-كېسەل ۋە مۇستەقىل هالدا تەپتىش ۋە تەهقىق قىلىشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ جەرياندا ئاجىز ئىشچىلارنىڭ شارائىتى ۋە نۆۋەتتىكى بىخەتەرلىك ئەهۋالى باهالاپ چىقىلىشى لازىم.
- ئەگەر زاۋۇتلارنىڭ مەجبۇرىي ئەمگەككە چېتىشلىق ئىكەنلىكىنى بايقىسا، تەسىر كۈچىدىن پايدىلىنىپ، نامۇۋاپىق ئەمگەك قىلمىشلىرىنى هەل قىلىشى كېرەك. زىيانكەشلىك قىلىش ئەهۋاللىرى كۆرۈلگەن بولسا، مۇۋاپىق تەدبىر قوللىنىپ، تېزدىن تۈزىتىش لازىم. بۇنداق قىلالمىغان ئەهۋالدا، ئۇ زاۋۇتلار بىلەن هەمكارلىقنى توختىتىشى كېرەك.
- يوشۇرۇن زىيانلارنى بىر تەرەپ قىلماقچى بولغاندا، پۈتۈن جەرياننىڭ ئوچۇق-ئاشكارا بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. بۇ تەكشۈرۈپ تەهقىقلەش نەتىجىلىرىنى ئاممىغا ئاشكارىلاشنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

چەتئەل هۆكۈمەتلىرى:

- ئۇيغۇر مەجبۇرىي ئەمگەك كۈچلىرىنى ئىشلىتىش ۋە كەڭ كۆلەملىك قانۇنسىز تۇتقۇن قىلىشنى توختىتىش ئۈچۈن، خىتاي ھۆكۈمىتىگە تېخىمۇ قاتتىق بېسىم قىلىدىغان پۇرسەتلەرنى تېپىپ چىقىشى كېرەك. بۇ، شىنجاڭنىڭ ئەمگەك كۈچلىرىنى مەجبۇرىي يۆتكەش پىلانىغا مەسئۇل يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلارنى نىشانلىق جازالاشنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.
- مەجبۇرىي ئەمگەك كۈچى بىلەن ئىشلەپچىقىرىلغان تاۋار ۋە مەھسۇلاتلارنى چەكلەش ئۈچۈن سودا كېلىشىملىرىنى قايتىدىن كۆزدىن كەچۈرۈشى كېرەك.
- پۇرسەت تېپىپ، خىتاي ھۆكۈمىتىنى 1930 (29 ـ نومۇرلۇق) مەجبۇرىي ئەمگەك ئەھدىنامىسى،[148] 1957 (105 ـ نومۇرلۇق) مەجبۇرىي ئەمگەكنى بىكار قىلىش ئەھدىنامىسى[149] ۋە ۋە 2014 مەجبۇرىي ئەمگەك ئەھدىنامىسى قائىدىسى[150]... قاتارلىق خەلقئارالىق كېلىشىملەرنى تەستىقلاشقا قىستىشى كېرەك.

غەيرىي ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى... قاتارلىق ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار ۋە ئىستېمالچىلار:

- خىتايدا ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان شىركەتلەردىن مەجبۇرىي ئەمگەك قىلمىشلىرىغا ئارىلىشىپ قالماسلىققا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۇزۇل-كېسىل تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلىشى كېرەك.
- ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى (خىزمەت ۋاقتى ۋە ئىشتىن سىرتقى ۋاقتىتا) ئۈزلۈكسىز ۋە كۆپ قاتلاملىق نازارەت قىلىشنى، مەجبۇرىي ئەمگەكنىڭ يېڭىدىن مەيدانغا كېلىۋاتقان بىر كۆرسەتكۈچى ۋە مۇھىم كىشىلىك ھوقۇق دەپسەندىچىلىكى دەپ ئېتىراپ قىلىشنى تەشەببۇس قىلىشى كېرەك.

- هەر قايسى ماركىلارنى تەمىنات زەنجىرلىرى ھەققىدە تېخىمۇ ئوچۇق-ئاشكارا بولۇشقا، مەجبۇرىي ئەمگەك قىلمىشلىرىنىڭ يۈز بەرمەسلىكى ئۈچۈن ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشقا دەۋەت قىلىشى كېرەك.
- شىركەتلەردىن ئۆزلىرىنىڭ يەر شارى تەمىنات زەنجىرىدە مەجبۇرىي ئەمگەك كۈچى ئىشلىتىلمىگەنلىكى، ناۋادا شۇنداق ئىش بايقالسا دەرھال ۋە ئاشكارا ھەرىكەت قوللىنىدىغانلىقى ھەققىدە ئاممىغا يېڭىدىن ۋەدىلەرنى بېرىشنى ۋە ھازىرقى ۋەدىلىرىگە رىئايە قىلىشنى تەلەپ قىلىشى كېرەك.

قوشۇمچە

جەدۋەل 1: ئۇيغۇرلارنى شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەش

ئۇيغۇرلارنى شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەش	چېتىشلىق خىتاي زاۋۇتلىرى	مال بىلەن تەمىنلىنىدىغان خەلقئارالىق ماركىلار
2014 ـ يىلىدىن 2018 ـ يىلىنىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە، شىنجاڭنىڭ نىلقا ناھىيىسى 390 كىشىنى خىتاينىڭ باشقا ئۆلكىلىرىگە ئىشلەشكە ئەۋەتكەن. 2019 ـ يىلىنىڭ دەسلەپكى ئالتە ئېيىدا،[151] بۇ ناھىيە 551 كىشىنى شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكىگەن.[152] بۇلار جياڭسۇنىڭ چاڭجۇغا بىر قېتىمدا نەچچە ئوندىن ئەۋەتىلگەن ئىشچىلارنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[153] 2019 ـ يىلى ئىيۇلدا، 41 نەپەر ئىشچى چاڭجۇدىكى KTK گۇرۇھىغا ئەۋەتىلگەن.[154]	KTK گۇرۇھى (今创控股集团 (نىڭ يەنە بىر نامى جياڭسۇ جىنچۇاڭ گۇرۇھى بولۇپ، ئاساسلىقى تۆمۈر يول ئەسلىھەلىرىنى ئىشلەپچىقىرىدۇ. بۇ گۇرۇھنىڭ مۇلازىمەت دائىرىسى ئىشىك قۇرۇلمىلىرى، پويىز ئىچى ۋە باشقا بۆلەكلەرنى لايىھەلەش، تەتقىق قىلىش، تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە ياساشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[155]	KTK گۇرۇھىنىڭ تور بېتىدە دېيىلىشىچە، ئۇنىڭ خېرىدارلىرى Alstom، Bombardier، CRRC، ۋە Siemens ... قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن. بۇ شىركەتنىڭ Alstom، CRRC، Bombardier ۋە Hitachi بىلەن ئىستراتېگىيەلىك ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار ئىكەن.[156] خىتاي تۆمۈر يول كارخانىسى CRRC ھەسسىدارلىق شىركىتىنىڭ بىر تارمىقى ھازىر باشقا ئىككى شىركەت بىلەن بىرلىكتە 2 مىليارد ئاۋستىرالىيە دوللىرىلىق (1.5 مىليارد ئامېرىكا دوللىرى) توختامنى ھۆددىگە ئېلىپ، مېلبۇرنىنىڭ يېڭى يۇقىرى سۈپەتلىك پويىزلىرىنى ياساۋاتىدۇ.[157]
2017 ـ يىلى مايدا، خوتەن ۋىلايىتىنىڭ لوپ ناھىيىسىدىن 1200 كىشى شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەلگەن. ئۇلارنىڭ ئىچىدىن 700 نەپىرى جياڭشىنىڭ نەنچاڭغا O_Film تېخنىكا چەكلىك شىركىتىدە ئىشلەشكە ئەۋەتىلگەن.[159] بەش ئايدىن كېيىن، خوتەن ھۆكۈمىتى O_Film شىركىتى بىلەن ئالاقىلىشىپ، يەنە 1300 ئىشچى ئەۋەتىش ئىستىكى بارلىقىنى ئېيتقان.[160] 2017 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىدا، ئۆزىنى O_Film شىركىتىدە ئىشلەيمەن دەپ تونۇشتۇرغان بىر ئۇيغۇر ئىشچى بۇ شىركەتتە	O_Film تېخنىكا چەكلىك شىركىتى (欧菲光科技股份有限公司) ئەقلىيفون، خاتىرە كومپيۇتېر ۋە ئاپتوموبىللار ئۈچۈن ئىخچام كامېرا دېتاللىرى ۋە سېزىمچان ئېكران زاپچاسلىرى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[162]	O_Film شىركىتىنىڭ تور بېكىتىدە كۆرسىتىلگەن ئىستراتېگىيەلىك شېرىكلىرى: Acer ، ASUS ، Amazon، BAIC Motor، Changan Automobile، Dell ، GAC Group (automobiles) ، Geely Auto، General Motors، HP، HTC، Huawei، Lenovo، LG ، Meizu ، Microsoft, ، Oppo، SAIC Motor، Samsung ،SGMW ، Sony ، Vivo، Xiaomi ۋە ZTE... قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[163] O_Film شىركىتى يەنە 2017 ـ يىلىدا، ئالما شىركىتى ئۈچۈن iPhone 8 ۋە iPhone X نىڭ كامېرا تېخنىكىسىنىڭ مۇھىم تەركىپلىرىنى ياساپ بەرگەن

2019 ـ يىلىنىڭ باشلىرىدا خەۋەر قىلىنغىنىدەك، شىنجاڭنىڭ تېكەس ناھىيىسىدىن 46 نەپەر ئىشچى (قازاقلارنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) خىتاينىڭ شەرقىي قىسمىدىكى جياڭسۇ ئۆلكىسىنىڭ نەنجىڭ شەھىرىدىكى نەنجىڭ Synergy توقۇمىچىلىق چەكلىك شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن.[167]	نەنجىڭ Synergy توقۇمىچىلىق چەكلىك شىركىتى (南京新一棉纺织有限公司) بولسا Victory City خەلقئارا پۇتۇنلەي پاي چەكلىك شىركىتىگە (冠华国际控股有限公司) قارايدىغان تارماق شىركەت بولۇپ، يۇقىرى سۈپەتلىك پاختا، توقۇما يىپ ۋە CVC يىپ ئىشلەپچىقىرىدۇ.[168]	خىتايدىكى ۋاستىچىلىك ۋە مەبلەغ سېلىش بانكىسى Galaxy Securities نىڭ بىر دوكلاتىغا ئاساسلانغاندا، Victory City نىڭ خېرىدارلىرى Calvin Klein، Carter`s، Li_Ning ۋە The North Face... قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[170]

ئۇيغۇرلارنى شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەش	چېتىشلىق خىتاي زاۋۇتلىرى	مال بىلەن تەمىنلىنىدىغان خەلقئارالىق ماركىلار
2018 ـ يىلى ئاۋات ناھىيىسى 1554 كىشىنى شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكىگەن. بۇلار ئەنخۇي ئۆلكىسىدىكى Hefei Meiling پاي چەكلىك شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن كىشىلەرنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[171]	Hefei Meiling پاي چەكلىك شىركىتى خىتاينىڭ ئېلېكترونلۇق بۇيۇملار ئىشلەپچىقارغۇچىسى بولۇپ،[172] توڭلاتقۇ، كىرئالغۇ، ھاۋا تەڭشىگۈچ، ئاشخانا جابدۇقلىرى ۋە باشقا كىچىك ئۆي ئەسلىھەلىرى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[173]	2017 ـ يىلىدا، Hefei Meiling ئىتالىيەنىڭ Candy ماركىسىنىڭ تولۇق تەمىنلىگۈچىسىگە ئايلانغان.[174] 2017 ـ يىلى خىتايدىكى بىر تاراتقۇنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، مەزكۇر شىركەت ئىتالىيەنىڭ Electrolux ماركىسىنى توڭلاتقۇ بىلەن تەمىنلەيدىكەن.[175]
2017 ـ يىلىدىن 2019 ـ يىلى نويابىرغىچە، 491 نەپەر ئىشچى شىنجاڭنىڭ تۇمشۇق شەھىرىدىن خىتاينىڭ شەرقىي قىسمىغا جايلاشقان گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىگە جايلاشقان دۇڭگۇەن لۇجو ئاياغچىلىق شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن.[176]	دۇڭگۇەن لۇجو ئاياغچىلىق چەكلىك شىركىتى بولسا تەيۋەن دالىبو گۇرۇھىنىڭ (大力卜集团) قارمىقىدىكى بىر ئاياغ ئىشلەپچىقارغۇچى كارخانا.[177]	بۇ شىركەتتە پىراكتىكا قىلغان بىر تەيۋەنلىك ئوقۇغۇچىنىڭ دوكلاتىغا ئاساسلانغاندا، دۇڭگۇەن لۇجو ئاياغچىلىقى ئامېرىكا ماركىسى Skechers نىڭ ئاساسلىق مەھسۇلات ئىشلەپچىقارغۇچىسى ئىكەن.[178]
2017 ـ يىلى ئاپرېلدىن 2018 ـ يىلى ئىيۇنغىچە، شىنجاڭنىڭ خوتەن ۋىلايىتىدىن ئەنخۇي ئۆلكىسىدىكى 15 زاۋۇتقا جەمئىي 2048 نەپەر ئىشچى يۆتكەلگەن. بۇلار Youngor توقۇمىچىلىق شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن ئىشچىلارنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[179] 2019 ـ يىلىدا، ئەنخۇي ئۆلكىلىك ھۆكۈمەت ۋەكىللىرى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» يىغىنىدا Youngor Textile Holdings ئەمگەك كۈچى يۆتكەش پىلانىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى، تېخىمۇ كۆپ ئىشچى ئېلىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن.[180]	Youngor توقۇمىچىلىق شىركىتى (雅戈尔色纺科技公司) بولسا Youngor گۇرۇھىنىڭ تارمىقى بولۇپ، توقۇلما بۇيۇملار ۋە توقۇمىچىلىق ماشىنىلىرى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[181] مەزكۇر شىركەتنىڭ يەنە شىنجاڭدا نۇرغۇن تارماقلىرى ۋە زاۋۇتلىرى بار.[182]	Youngor گۇرۇھىنىڭ رەسمىي تور بېكىتىدە دېيىلىشىچە، مەزكۇر گۇرۇھنىڭ Cerruti 1881 ۋە Zegnaنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر مۇنچە خەلقئارالىق ماركىلار بىلەن ئىستراتېگىيەلىك ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار ئىكەن، بۇ گۇرۇھ يەنە Hart Schaffner Marx ۋە Mayor ماركىلىرىغا ئىگە ئىكەن.[183] شىركەتنىڭ شىنجاڭ شۆبىسى تۆۋەندىكى ماركىلارنى مال بىلەن تەمىنلەيدىغانلىقىنى ئېيتقان:[184] Calvin Klein, Gap, Jack & Jones, Lacoste, L.L.Bean, Marks & Spencer, Polo Ralph Lauren, .Tommy Hilfiger, Uniqlo

2017 ـ يىلى ئاپرېلدىن 2018 ـ يىلى ئىيۇنغىچە، شىنجاڭنىڭ خوتەن ۋىلايىتىدىن ئەنخۇي ئۆلكىسىدىكى 15 زاۋۇتقا جەمئىي 2048 نەپەر ئىشچى يۆتكەلگەن. بۇلار Top Huafu Dyed Melange Yarn شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن ئىشچىلارنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[179]	Huafu Top Dyed Melange Yarn چەكلىك شىركىتى (安徽淮北华孚色纺 / 华孚时尚有限公司) پاختا، رەڭلىك تالا ۋە بىرىكمە يىپ ئىشلەپچىقىرىدۇ.[186]	خىتاي تاراتقۇلىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، Huafu نىڭ ئۇزۇن مۇددەتلىك خېرىدارلىرى تۆۋەندىكى ماركىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن:[187] Adidas, Abercrombie & Fitch, Lacoste, Puma, Zara and H&M. بۇلاردىن Adidas بىلەن A&F يېقىندا Huafu بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى ئۈزگەنلىكىنى ئېيتتى. بۇ شىركەت يەنە Victoria's Secret نى يىپ بىلەن تەمىنلەيدۇ.188 ئەمما بۇ ماركىنىڭ ئاتا شىركىتى L Brands تەمىنلىگۈچىلىرىنىڭ مەجبۇرىي ئەمگەك قانۇنىغا رىئايە قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.
ئۇيغۇرلارنى شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەش	چېتىشلىق خىتاي زاۋۇتلىرى	مال بىلەن تەمىنلىنىدىغان خەلقئارالىق ماركىلار
2019 ـ يىلى مارت ۋە ئاپرېلدا، ئاز سانلىق مىللەتتىن بولغان 131 نەپەر ئايال شىنجاڭنىڭ قاراقاش ناھىيىسىدىن خىتاينىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان خۇبېي ئۆلكىسىنىڭ يۈەنشى بازىرىدىكى خۇبېي Haixin ساقلىق ساقلاش بۇيۇملىرى چەكلىك شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن. ئۇلار زاۋۇتتا ھەپتىدە ئۈچ كۈن خىتايچە دەرس ئالىدۇ.[189]	خۇبېي Haixin ساقلىق ساقلاش بۇيۇملىرى چەكلىك شىركىتى (湖北海兴卫生用品集团有限公司) ماسكا، خالات ۋە ئاياغ ياپقۇچ... دېگەندەك بىرلا قېتىم ئىشلىتىلىدىغان تېببىي ۋە ساقلىق ساقلاش مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[190]	خۇبېي Haixi نىڭ تور بېكىتىدە دېيىلىشىچە، ئۇنىڭ مەھسۇلاتلىرىنىڭ 60%ى ياۋروپاغا، 20%ى ئامېرىكىغا، 15%ى بولسا ئاسىياغا ئېكسپورت قىلىنىدىكەن.[191]

ئۇيغۇرلارنى شنجاڭ سىرتىغا يۆتكەش	چېتىشلىق خىتاي زاۋۇتلىرى	مال بىلەن تەمىنلىنىدىغان خەلقئارالىق ماركىلار
2017 ـ يىلى نويابىردا، 500 دىن كۆپرەك ئۇيغۇر ئىشچى شىنجاڭنىڭ گۇما ناھىيىسىدىن ئەنخۇينىڭ خېفېيدىكى Highbroad يۇقىرى سۈپەتلىك ماتېرىياللار شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن.[191] 2018 ـ يىلى 544 نەپەر ئۇيغۇر ياش گۇما ناھىيىسىدىن يەنە شۇ خېفېيگە جايلاشقان Highbroad نىڭ تارمىقى خېفېي Fuying فوتو ـ ئېلېكترىك چەكلىك شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن.[193]	Highbroad يۇقىرى سۈپەتلىك ماتېرىياللار شىركىتى 翰博高新材料（合肥）股份有) (限公司 تېلېفون، خاتىرە كومپيۇتېر ۋە ئاپتوموبىل قاتارلىق ئەقلىي ئىقتىدارلىق ئۈسكۈنىلەرنىڭ ئارقا چىراق ۋە LCD زاپچاسلىرىنى ياسايدۇ.[194] خېفېي Fuying فوتو ـ ئېلېكترىك چەكلىك شىركىتى (合肥福映光电有限公司) بولسا Highbroad قا قارايدۇ.[195] Highbroad نىڭ ئاساسلىق كىرىمى خىتاينىڭ BOE تېخنولوگىيە گۇرۇھى شىركىتىنى مال بىلەن تەمىنلەشتىن كېلىدۇ. BOE تېخنولوگىيە گۇرۇھى دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ ئېكران ئىشلەپچىقارغۇچىلارنىڭ بىرىدۇر.[197]	Highbroad نىڭ تور بېكىتىدە كۆرسىتىلىشىچە،[198] ئۇلارنىڭ خېرىدارلىرى ئىچىدە LG Display بىلەن Display Inc Japan مۇ بار ئىكەن. Highbroad نىڭ ئېلانلىرى[199] ۋە بىر خىتاي LCD سانائەت كۆرسەتكۈچىدە[200] دېيىلىشىچە، Highbroad نىڭ ئاخىرقى خېرىدارلىرى يەنە Dell، Lenovo، Samsung ۋە Sony… قاتارلىق ئەقلىي ئۈسكۈنە شىركەتلىرى بىلەن BMW، Jaguar، Land Rover، Mercedes ـ Benz ۋە Volkswagen… قاتارلىق ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقارغۇچىلارنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن.[201] Highbroad نىڭ تىجارەت كىرىمىنىڭ 79.19%ى بېيجىڭدىكى دۆلەت ھالقىغان شىركەت BOE تېخنىكا گۇرۇھى چەكلىك شىركىتى (京东方) گە مال سېتىشتىن كېلىدۇ. ئۇ نۆۋەتتە خۇاۋېينىڭ ئاساسلىق ئېكران بىلەن تەمىنلىگۈچىسى بولۇپ، 2021 ـ يىلىغىچە ئالما شىركىتىنىڭ ئىككىنچى چوڭ OLED ئېكران بىلەن تەمىنلىگۈچىسىگە ئايلىنىدۇ.[202] BOE ھازىر ئالمىنىڭ تەمىنلىگۈچىلەر تىزىملىكىدە بار.[203]

2018 ـ يىلى 17 ـ مايدا، 105 نەپەر ئۇيغۇر ئىشچى شىنجاڭنىڭ كېرىيە ناھىيىسىدىن خۇبېي ئۆلكىسىنىڭ شىيەننىڭدىكى خۇبېي يىخۇڭ نەپىس بۇيۇملار ئىشلەپچىقىرىش چەكلىك شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن.[204]	خۇبېي يىخۇڭ نەپىس بۇيۇملار ئىشلەپچىقىرىش چەكلىك شىركىتى (湖北奕宏精密制造有限公司, Hubei Yihong) بولسا دۇڭگۇەن يىدۇڭئېلېكترون چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى (东莞市奕东电子有限公司) نىڭ تارماق شىركىتى بولۇپ، ئارقا چىراق ۋە باتارىيە قېپى دېگەندەك ئېلېكتىر زاپچاسلىرىنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[205]	ئۇلارنىڭ تور بېكىتىدە دېيىلىشىچە، دۇڭگۇەن يىدۇڭ ئېلېكترون چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى BYD، Goertek، Mitsumi، TDK، Toshiba، BOE ۋە Kyocera … قاتارلىق ماركىلارنى بىۋاستە مال بىلەن تەمىنلەيدىكەن. ئۇلارنىڭ ئاخىرقى خېرىدارلىرى بولسا تۆۋەندىكى ماركىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن:[206] Amazon, Apple, Cisco, General Electric, Google, Haier, HP, Huawei, Microsoft, Mitsubishi, Nintendo, Oculus, Oppo, Panasonic, Samsung, Siemens, Sony, and ZTE General Electric نىڭ بىر باياناتچىسى شىركىتىنىڭ ياكى تارماقلىرىنىڭ خۇبېي يىدۇڭ بىلەن مال تەمىنلىگۈچى سۈپىتىدە بىۋاستە ئالاقە قىلغان خاتىرىسىنىڭ يوقلۇقىنى ئېيتتى. بۇ دوكلات ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، خۇبېي يىدۇڭ ئۆزىنىڭ تور بېكىتىنى ئۆچۈرۈۋەتتى. Haier بۇ شىركەتنىڭ ئۆزىنىڭ تەمىنات زەنجىرىدە يوق ئىكەنلىكىنى ئېيتتى.
2018 ـ يىلى فېۋرالدا، 63 نەپەر ئىشچى شىنجاڭنىڭ قەشقەرگە يېقىن پەيزاۋات ناھىيەلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتىپى (伽师县中等职业学校)دىن ئەنخۇي ئۆلكىسىدىكى خاۋ يۈەنپېڭ كىيىم ـ كېچەك گۇرۇھىغا ئەۋەتىلگەن.[207] ASPI نىڭ سۈنئىي ھەمراھ تەسۋىرى ئانالىزى ۋە رەسمىي ھۆججەتلەردىن مەلۇم بولۇشىچە، مەزكۇر «مەكتەپ» 2017 ـ يىلىدىن بېرى «قايتا تەربىيەلەش لاگېرى» سۈپىتىدە پائالىيەت قىلىپ كەلگەن.[208]	خاۋ يۈەنپېڭ كىيىم ـ كېچەك گۇرۇھى شىركىتى (浩缘朋制衣集团公司, HYP) چاپان، ئىشتان ۋە باللار كىيىملىرى ئىشلەپچىقىرىدۇ. بۇ گۇرۇھنىڭ خىتايدا يەنە شىنجاڭدىكى قەشقەر خاۋ يۈەنپېڭ كىيىم ـ كېچەك پاي چەكلىك شىركىتى (喀什浩缘朋服装有限公司) نى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر قانچە تارمىقى بار.[209]	خاۋ يۈەنپېڭنىڭ تور بېكىتىدە دېيىلىشىچە، شىركەتنىڭ خېرىدارلىرى ئىچىدە، Adidas، Fila، Nike، Puma … قاتارلىقلارمۇ بار ئىكەن.[210] Adidas ئۆزىنىڭ مەزكۇر شىركەت بىلەن بىۋاستە باغلىنىشىنىڭ يوقلۇقىنى، بۇ شىركەتنىڭ Adidas نىڭ نامى ۋە لوگوسىنى ئىشلەتكەنلىكىنى تەكشۈرىدىغانلىقىنى ئېيتتى.
2019 ـ يىلى ئاۋغۇستتا، 192 نەپەر شىنجاڭلىق ئاز سانلىق مىللەت ئىشچىسىنىڭ جېجياڭ ئۆلكىسىدىكى Aoboer Ningbo ئېلېكتىر ئەسلىھەلىرى چەكلىك شىركىتىدە ئىشلەۋاتقانلىقى خەۋەر قىلىنغان.[211]	Aoboer Ningbo ئېلېكتىر ئەسلىھەلىرى چەكلىك شىركىتى (宁波奥博尔电器有限公司) بولسا توك ئېغىزى ۋە توك تەگىشكۈچ ئىشلەپچىقىرىدۇ.[212]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۇچۇرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.

2018 - يىلىنىڭ دەسلەپكى سەككىز ئېيىدا، 1554 نەپەر ئىشچىنىڭ شىنجاڭنىڭ ئاۋات ناھىيىسىدىن باشقا ئۆلكىلەرگە يۆتكەلگەنلىكى خەۋەر قىلىنغان. بۇ ئەنخۇينىڭ خېفېيدىكى Bitland ئۇچۇر-تېخنىكا چەكلىك شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن كىشىلەرنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[213]	خېفېي Bitland ئۇچۇر تېخنىكا چەكلىك شىركىتى (安徽合肥宝龙达信息技术有限公司) كومپيۇتېر ۋە ئەقلىيفون... دېگەندەك ئېلېكترونلۇق ئۈسكۈنىلەرنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[214]	شىركەتنىڭ تور بېكىتىدە كۆرسىتىلىشىچە، ئۇنىڭ خېرىدارلىرى تۆۋەندىكى ماركىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن:[215] Founder Group, Google, Haier, Hisense, HTC, HP, iFlyTek, Lenovo and Tsinghua Tongfang Haier بۇ شىركەتنىڭ ئۆزىنىڭ تەمىنلىگۈچىلەر ساندانىدا يوق ئىكەنلىكىنى ئېيتتى.
ئۇيغۇرلارنى شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەش	چېتىشلىق خىتاي زاۋۇتلىرى	مال بىلەن تەمىنلىنىدىغان خەلقئارالىق ماركىلار
2018 - يىلىنىڭ دەسلەپكى سەككىز ئېيىدا، 1554 نەپەر ئىشچىنىڭ شىنجاڭنىڭ ئاۋات ناھىيىسىدىن باشقا ئۆلكىلەرگە يۆتكەلگەنلىكى خەۋەر قىلىنغان. بۇ سىچۈەن Mianyang Jingweida پەن-تېخنىكا چەكلىك شىركىتىگە ئەۋەتىلگەن كىشىلەرنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[216]	سىچۈەن Mianyang Jingweida پەن-تېخنىكا چەكلىك شىركىتى (四川绵阳经纬达科技有限公司) خاتىرە كومپيۇتېر ۋە ئائىلە ئۈسكۈنىلىرىگە ئىشلىتىلىدىغان توك ۋە LAN ئەسلىھەلىرىگە ئوخشاش ماگنىتلىق ئېلېكتر زاپچاسلىرىنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[217]	يەرلىك تاراتقۇلارنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، Jingweida تۆۋەندىكى ماركىلارنى مەھسۇلات ۋە مۇلازىمەت بىلەن تەمىنلەيدۇ: Dell, Foxconn, Hisense, HP, Hua-.wei, Sharp, Toshiba and ZTE Jingweida نىڭ لىدىرى ۋاڭ چياڭنىڭ ئېيتىشىچە، بۇ شىركەت Bosch بىلەن ھەمكارلىشىپ كېلىۋېتىپتۇ.[219]
2019 - يىلى مارتتا، مەلۇم ساندا كىشىلەر خوتەن شەھىرىدىن Meike Leisure تەنھەرىكەت بۇيۇملىرى شىركىتىدە ئىشلەش ئۈچۈن فۇجيەننىڭ جىنجياڭغا ئەۋەتىلگەن.[220]	Meike Leisure تەنھەرىكەت بۇيۇملىرى شىركىتى (美克国际控股有限公司) بولسا ئاياغ ئىشلەپچىقىرىدۇ.[221]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۈچۈرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.
2018 - يىلى ئاپرېلدا، «كەسپىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن» 46 نەپەر كىشى شىنجاڭنىڭ پەيزاۋات ناھىيىسىدىن فۇجيەن ئۆلكىسىنىڭ فۇجۇدىكى جاۋشىڭ دالا بۇيۇملىرى چەكلىك شىركىتىدە ئىشلەشكە ئەۋەتىلگەن.[222] 2019 - يىلىغىچە، بۇ شىركەتتە ئىشلەيدىغان ئۇيغۇرلارنىڭ سانى 99 غا يەتكەن.[223]	فۇجيەن ئۆلكىسىنىڭ فۇجوۇ شەھىرىدىكى جاۋشىڭ دالا بۇيۇملىرى چەكلىك شىركىتى (兆兴户外用品有限公司) كىيىم-كېچەك ۋە پلاستىك بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[224]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۈچۈرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.
2019 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا، شىنجاڭنىڭ لوپ ناھىيىسى، خوتەن شەھىرى، مەكىت ناھىيىسى ۋە باشقا جايلىرىدىن 437 نەپەر ئۇيغۇر ئىشچى فۇجيەن ئۆلكىسگە يۆتكەلگەن.[225] بۇ ئىشچىلار فۇجيەندىكى ئوخشىمىغان زاۋۇتلارغا ئەۋەتىلگەن. چۈەنجۇ يىلۇڭ توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە.	چۈەنجۇ يىلوڭ توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتى (泉州益龙纺织有限责任公司) باللار كىيىمى، تەنھەرىكەت كىيىمى ۋە ئۆي ئىچى كىيىمى... قاتارلىقلارنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[236]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۈچۈرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.

2019 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىدا خەۋەر قىلىنىشىچە، 30 نەپەر ئاز سانلىق مىللەت ئىشچىسى شىنجاڭنىڭ قۇمۇل شەھىرىدىن خېنەن ئۆلكىسىنىڭ جېڭجۇدىكى Haoxiangni ساغلام يېمەكلىك چەكلىك شىركىتىگە تەربىيەلىنىش ۋە ئارقىدىن ئىشقا ئورۇنلىشىش ئۈچۈن ئەۋەتىلگەن.[227] 2018 ـ يىلىدا، بۇ شىركەت شىنجاڭدا 200 يەرلىك ئىش ئورنى يارىتىدىغان بىر تۈرنى باشلىغانلىقىنى ئېيتقان.[228]	Haoxiangni ساغلام يېمەكلىك چەكلىك شىركىتى قىزىل خورما، قۇرۇق يېمىش ۋە باشقا ساغلاملىق يېمەكلىكلىرىنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[229]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۇچۇرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.

ئۇيغۇرلارنى شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەش	چېتىشلىق خىتاي زاۋۇتلىرى	مال بىلەن تەمىنلىنىدىغان خەلقئارالىق ماركىلار
2019 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىدا خەۋەر قىلىنىشىچە، 560 نەپەر شىنجاڭلىق ئىشچى خېنەن ئۆلكىسىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى زاۋۇتلارغا ئىشلەشكە ئەۋەتىلگەن بولۇپ، جېڭجۇدىكى Foxconn Technology غا ئەۋەتىلگەن ئىشچىلارمۇ شۇنىڭ ئىچىدە.[230]	Foxconn Technology تەيۋەننىڭ شىركىتى بولۇپ، دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ توختاملىق ئېلېكترونلۇق مەھسۇلات ئىشلەپچىقارغۇچى ھېسابلىنىدۇ.[231]	Foxconn مۇنۇ ماركىلارنى مال بىلەن تەمىنلەيدۇ: Amazon,[232] Apple, Dell,[233] Google,[234] HP,[235] Huawei,[236] Microsoft,[237] Nintendo,[238] Sony,[239] and Xiaomi. خەۋەر قىلىنىشىچە، بۇ شىركەتنىڭ خېنەننىڭ جېڭجۇدىكى زاۋۇتى دۇنيادىكى ئايفونلارنىڭ يېرىمىنى ياسايدىكەن. بۇ سەۋەبتىن، جېڭجوۇ «ئايفون شەھىرى» دەپ ئاتىلىدىكەن.[241] شىركەتنىڭ تور بېكىتىدە كۆرسىتىلىشىچە، ئۇلارنىڭ ماركىلىرى ۋە «بازار قاناللىرى» ئىچىدە Nokia بىلەن Sharp مۇ بار ئىكەن.[242]
2018 ـ يىلى ئۆكتەبىردە، 59 نەپەر ئاز سانلىق مىللەت ئىشچىسى غۇلجا ناھىيىسىدىن ئەنخۇينىڭ خۇەيئەندىكى جيەنخۇا قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى گۇرۇھىغا ئەۋەتىلگەن.[243]	جيەنخۇا قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى گۇرۇھى (汤始建华建材（淮安）有限公司) نىڭ دېيىشىچە، بۇ شىركەت كونكىرېت مەھسۇلات مۇلازىمىتى بىلەن تەمىنلەيدىكەن.[244]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۇچۇرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.
2017 ـ يىلى مايدا، 47 نەپەر ئاز سانلىق مىللەت ئىشچىسى شىنجاڭنىڭ چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسىدىن جياڭسۇنىڭ يەنچېڭ شەھىرىگە Roewe دە ئىشلەش ئۈچۈن ئەۋەتىلگەن.[245]	Roewe گۇرۇھى (荣威) SAIC Motor 集团 بولسا ھەمكارلىق چەكلىك شىركىتىنىڭ قارمىقىدا قۇرۇلغان خىتايدىكى بىر ھەممەتلىك ئاپتوموبىل ماركىسى.[246]	Roewe نىڭ ئاپتوموبىللىرى ئەنگلىيەنىڭ دەپ بازارغا سېلىنىدۇ،[247] ھەمدە دۆلەت سىرتىدا MG ماركىسى ئاستىدا سېتىلىدۇ.[248]

2019 ـ يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا، 130 كىشى شىنجاڭنىڭ ئىلقا ناھىيىسىدىن خۇبېي ئۆلكىسىگە AcBel Polytech شىركىتىدە ئىشلەشكە ئەۋەتىلگەن.[249]	AcBel Polytech چەكلىك شىركىتى (康舒电子有限公司) ئۇچۇر تېخنىكىسى، ئالاقىلىشىش، ئېلېكترونلۇق ئۇسكۇنىلەر ۋە باشقا ساھەلەردە ئىشلىتىلىدىغان ئېلېكتىر ئەسۋابلىرىنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[250] بۇ شىركەتنىڭ تەيۋەن، فىلىپپىن ۋە خىتاينىڭ گۇاڭدۇڭ ۋە خۇبېي ئۆلكىلىرىدە ئىشلەپچىقىرىش بازىلىرى بار.[251]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۇچۇرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.
ھۆكۈمەتنىڭ بىر ئۇقتۇرۇشىغا قارىغاندا، 2019 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىدا، موڭغۇلكۆرە ناھىيىسى ئەمگەك كۈچلىرىنى سىرتقا چىقىرىش ئۈچۈن بىر «ئىش يەرمەنكىسى» ئۆتكۈزگەن بولۇپ، Avary Holding شىركىتى بۇ يەرمەنكىگە قاتناشقان.[252] 2019 ـ يىلىنىڭ بىرىنچى يېرىمىدا، شىنجاڭنىڭ ئىلقا ناھىيىسىدىن 111 كىشى جياڭسۇنىڭ خۇەيئەنگە Avary Holding شىركىتىدە ئىشلەشكە ئەۋەتىلگەن.[253]	Avary Holding شىركىتى (淮安鹏鼎控股股份有限公司) بولسا باسما توك يولى تاختىسى، ئىستېمالچىلار ئېلېكترون بۇيۇملىرى ۋە ماشىنا ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[254]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۇچۇرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.

ئۇيغۇرلارنى شىنجاڭ سىرتىغا يۆتكەش	چېتىشلىق خىتاي زاۋۇتلىرى	مال بىلەن تەمىنلىنىدىغان خەلقئارالىق ماركىلار
2019 ـ يىلى مارتتا، 336 نەپەر ئىشچى شىنجاڭنىڭ نىلقا ناھىيىسىدىن جياڭسۇنىڭ ۋۇجىندىكى تەنيۈەن پەن ـ تېخنىكا شىركىتىگە ئىشلەشكە ئەۋەتىلگەن.[255]	تەنيۈەن پەن ـ تېخنىكا پاي چەكلىك شىركىتى (碳元科技股份有限公司) ئىستېمال ئېلېكترون بۇيۇملىرىغا ئىشلىتىلىدىغان سوۋۇتۇش زاپچاسلىرىنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[256]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۇچۇرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.
2019 ـ يىلىدىكى بىر يەرلىك تاراتقۇ خەۋىرىگە ئاساسلانغاندا، ئۇيغۇرلار شىنجاڭنىڭ مەكىت ناھىيىسىدىن شەندۇڭنىڭ جىنەندىكى Good ـ Ark ئېلېكترون پاي چەكلىك شىركىتىگە ئىشلەشكە ئەۋەتىلگەن.[257] 2017 ـ يىلىنىڭ بېشىدا، Good ـ Ark شىركىتى باشقا شىركەتلەر بىلەن بىرلىكتە 500 ئۇيغۇر ئىشچى ئىشلىتىش توغرىسىدا مەكىت ناھىيىسى بىلەن كېلىشىم ئىمزالىغان. بۇ كېلىشىم «تەربىيەلەنگەن» ئۇيغۇرلارنىڭ «100% ئىشقا ئورۇنلىششى»غا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۈچ ئايلىق تۇتۇپ تۇرۇش ۋە سىياسىي تەربىيەلەش پىروگراممىسىدىن بۇرۇن ئىمزالانغان.[258]	Good ـ Ark ئېلېكترون پاي چەكلىك شىركىتى (固锝电子股份有限公司) ئىككىلىك نەيچە، ئېقىم تەڭشىگۈچ ۋە يېرىم ئۆتكۈزگۈچ ئىشلەپچىقىرىدۇ.[259]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۇچۇرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.
2017 ـ يىلىنىڭ بېشىدا، چىڭداۋ گاۋچاڭ ئېلېكترون چەكلىك شىركىتى باشقا شىركەتلەر بىلەن بىرلىكتە 500 ئۇيغۇر ئىشچى ئىشلىتىش توغرىسىدا مەكىت ناھىيىسى بىلەن كېلىشىم ئىمزالىغان. بۇ كېلىشىم «تەربىيەلەنگەن» ئۇيغۇرلارنىڭ «100% ئىشقا ئورۇنلىششى»غا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۈچ ئايلىق تۇتۇپ تۇرۇش ۋە سىياسىي تەربىيەلەش پىروگراممىسىدىن بۇرۇن ئىمزالانغان.[260]	چىڭداۋ گاۋچاڭ ئېلېكترون چەكلىك شىركىتى (青岛高广电子有限公司) بولسا گاز ئېچاق دېگەندەك ئائىلە ئۈسكۈنىلىرى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[261]	بۇ زاۋۇتنىڭ تەمىنات زەنجىرى ئۇچۇرلىرىغا ئېرىشكىلى بولمىدى.

جەدۋەل 2: «شىنجاڭغا ياردەم بېرىش» نامى ئاستىدا شىنجاڭ ئىچىدە ئەمگەكچى يۆتكەش پىلانلىرى

شىنجاڭ ئىچىدە ئەمگەكچى يۆتكەش پىلانلىرى	چېتىشلىق خىتاي زاۋۇتلىرى	مال بىلەن تەمىنلىنىدىغان خەلقئارالىق ماركىلار
شەندۇڭ رۇيى پەن-تېخنىكا گۇرۇھى 2010 - يىلىنىڭ بېشىدا شىنجاڭغا كىرگەن.[262] 2019 - يىلى نويابىرغىچە، رۇيى گۇرۇھى شىنجاڭنىڭ ئۈچ ناھىيىسىدە 2000 ئۇيغۇر ئىشچىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرغان.[263]	شەندۇڭ رۇيى پەن-تېخنىكا گۇرۇھى (山东如意毛纺服装集团股份有限公司) خىتاينىڭ ئەلا سۈپەتلىك كىيىم-كېچەك شىركىتى بولۇپ،[264] شىنجاڭدا بىر قانچە زاۋۇتى بار. شىخەنزە رۇيى تۇقۇمىچىلىق شىركىتى (石河子如意纺织有限公司) بىلەن يېڭىشەھەر رۇيى تۇقۇمىچىلىق شىركىتى (疏勒如意科技纺织有限公司) مۇ شۇلارنىڭ ئىچىدە.[265]	رۇيىنىڭ تارماق شىركەتلىرى Acquascutum Bally، Renown، SMCP… قاتارلىق بىر قانچە خەلقئارالىق داڭلىق ماركىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[266] LYCRA توقۇلما بۇيۇملار شىركىتىمۇ رۇيىنىڭ ئىگىدارلىقىدا.[267]
2019 - يىلى نويابىردا، شەندوڭ زوچېڭ گوشېڭ (كىيىم-كېچەك شىركىتى)نىڭ تارماق زاۋۇتى شىنجاڭغا 3500 ئىش ئورنى ئېلىپ كەلگەنلىكىنى ئېيتقان.[268] ھۆكۈمەتنىڭ بىر دوكلاتىدا دېيىلىشىچە، بۇ قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ئەڭ چوڭ شىنجاڭغا ياردەم بېرىش تۈرى ئىكەن.	شەندوڭ زوچېڭ گوشېڭ (山东邹城国盛) بولسا جياڭسۇ گوتەي گوشېڭ چەكلىك شىركىتىنىڭ ئىلكىدە بولۇپ،[229] كىيىم-كېچەك ۋە توقۇلما بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقىرىدۇ. بۇ شىركەت جياڭسۇ گوتەي خەلقئارا گۇرۇھىغا قارايدۇ.	ئامېرىكىغا جايلاشقان خەلقئارا توقۇلما بۇيۇملار سودىسى مۇنبىرىنىڭ ئېيتىشىچە، جياڭسۇ گوتەي گوشېڭ نۇرغۇن ماركىلارنى مال بىلەن تەمىنلەيدىغان بولۇپ، ئۇلارنىڭ بىر قىسمى تۆۋەندىكىچە:[270] Abercrombie & Fitch, American Eagle, Anthropologie, Calvin Klein, Costco, Diesel, DKNY, Dress Barn, Free People, Guess, Hollister, JCPenney, Kohl's, Levi's, Macy's, Polo Ralph Lauren, Target, Tommy Hilfiger, Urban Outfitters, Walmart and ZARA. Abercrombie & Fitch ئۆزىنىڭ بۇ شىركەتنىڭ مېلىنى ئىشلىتىدىغانلىقىغا ئىشەنمەيدىغانلىقىنى ئېيتتى.
ھۆكۈمەت تاراتقۇلىرىنىڭ 2019 - يىلىدىكى بىر خەۋرىدە ئېيتىلىشىچە، شەندۇڭنىڭ جياڭخۇا جوڭشىڭ پەلەي شىركىتىنىڭ شىنجاڭدا 20 ھەمرا شىركىتى بار بولۇپ، 2000 غا يېقىن يەرلىك ئىشچىنى «تەربىيەلىگەن».[271]	شەندوڭنىڭ جياڭخۇا جوڭشىڭ پەلەي شىركىتى (山东建华中兴手套股份有限公司) تۈرلۈك قىشلىق پائالىيەت پەلەيلىرىنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[272]	شىركەتنىڭ تور بېكىتىدە دېيىلىشىچە، ئۇنىڭ مەھسۇلاتلىرى ئامېرىكا، كانادا، ياۋروپا، ياپونىيە ۋە رۇسىيەنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھالدا دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىغا ئېكسپورت قىلىنىدىكەن. بۇ شىركەت ئاساسلىقى KINEED ماركىسى ئاستىدا مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىدۇ.[273]

شىنجاڭ ئىچىدە ئەمگەكچى يۆتكەش پىلانلىرى	چېتىشلىق خىتاي زاۋۇتلىرى	مال بىلەن تەمىنلىنىدىغان خەلقئارالىق ماركىلار
2019 ـ يىلى، شاڭخەيىنىڭ شىنجاڭغا ياردەم بېرىش تىرىشچانلىقلىرى قاغىلىق شياۋشياڭ توقۇمىچىلىق شىركىتىنىڭ يۈز نەچچە ئۇيغۇر ئايالنى 45 كۈن «كەسپىي تەربىيەلەپ بەرگەنلىكى»نىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.[274] خەۋەر قىلىنىشىچە، «تەربىيەلەش» ئۇيغۇر ئاياللىرىنىڭ ئىدىيىسىنى ئۆزگەرتكەن.[275] بۇ شىركەتنىڭ يەنە 2000 دىن كۆپرەك يېزا ئەمگەك كۈچلىرىنى «تەربىيەلەپ بېرىش» پىلانى بارلىقى ئېيتىلغان.[276]	قاغىلىق شياۋشياڭ توقۇمىچىلىق شىركىتى (叶城县潇湘纺织有限公司) شاڭخەيىنىڭ ياردىمىدە قۇرۇلغان بولۇپ، پاختىلىق كىيىم، ئۇخلاش كىيىمى ۋە ئوقۇغۇچىلار فورمىسى، سىستېرالار ۋە خىزمەتچىلەرنىڭ كىيىملىرى، ھەمدە ساھىل كىيىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.[277]	شياۋشياڭ توقۇمىچىلىقى ئالى بابا سۇپىسىنى قوللىنىپ، شىمالىي ئامېرىكا، ياۋروپا ۋە ئوتتۇرا شەرقتىكى داڭلىق ماركىلاردىن زاكاس قوبۇل قىلىدۇ.[278] 2019 ـ يىلى، بۇ شىركەت بىر مىليون يۈرۈشتىن كۆپرەك كىيىم ـ كېچەك زاكاسى ئالغان بولۇپ،[279] بۇلار گۇاڭدۇڭ، لاڭفاڭ ۋە چەتئەللەردىن كەلگەن زاكاسلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئاساسلىقى سىستېرالار فورمىسى، ئوپېراتسىيە كىيىملىرى ۋە باشقا دوختۇرخانا خالاتلىرى ئۈچۈن ئامېرىكىدىن 572 مىڭ يۈرۈش زاكاس بېرىلگەن.
2017 ـ يىلى مايدا، چىڭداۋ جىفا خۇاجيەن كىيىم-كېچەك چەكلىك شىركىتى شىنجاڭنىڭ يېڭىشەھەر ناھىيىسىدە ئۆزىنىڭ سانائەت باغچىسىنى ئاچقانلىقىنى ئېلان قىلغان.[280] 2018 ـ يىلى مايدا، خەۋەر قىلىنىشىچە، بۇ شىركەت 1000 نەپەر شىنجاڭلىق ئىشچىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن مەزكۇر باغچىدا «تەربىيەلەۋېتىپتۇ».[281]	چىڭداۋ جىفا خۇاجيەن كىيىم-كېچەك چەكلىك شىركىتى (青岛即发华锦服装有限公司) بولسا چىڭداۋ جىفا گۇرۇھى (青岛即发集团) نىڭ بىر قىسمى بولۇپ، كۆڭلەك ۋە باشقا كىيىملەرنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.	شىركەتنىڭ تور بېكىتىدە كۆرسىتىلىشىچە،[282] چىڭداۋ جىفا مۇنۇ ماركىلار بىلەن ھەمكارلىق ئورناتقان: Abercrombie & Fitch, Adidas, Decathlon, Nike and Uniqlo بىر يەرلىك تاراتقۇنىڭ خەۋىرىگە ئاساسلانغاندا، بۇ شىركەتنىڭ يەنە Gap، Carrefour ۋە Walmart قاتارلىق ماركىلار بىلەنمۇ ھەمكارلىقى بار ئىكەن.[283] Abercrombie & Fitch نىڭ ASPI غا بىلدۈرۈشىچە، بۇ شىركەت چىڭداۋ جىفادىن پەقەتلا مال ئېلىپ باقمىغان.

ھۆكۈمەتنىڭ بىر ئۇقتۇرۇشىغا ئاساسلانغاندا، 2019 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىدا، موڭغۇلكۆرە ناھىيىسى ئەمگەك كۈچلىرىنى يۆتكەش ئۈچۈن بىر قېتىملىق «ئىش يەرمەنكىسى» ئۆتكۈزگەن. مەزكۇر يەرمەنكىگە Esquel Changji توقۇمىچىلىق شىركىتىمۇ قاتناشقان.[284] رايوننىڭ پاختا بازىلىرىغا يېقىن تۇرۇش ئۈچۈن، Esquel شىنجاڭدا ئۈچ توقۇمىچىلىك فابرىكىسى قۇرغان. شىركەت لىدىرىنىڭ 2019 ـ يىلى مايدا Wall Street Journal غا ئېيتىشىچە، دائىرىلەر 2017 ـ يىلىدىن باشلاپ مەزكۇر شىركەتنى جەنۇبىي شىنجاڭدىن ئۇيغۇر ئىشچىلار بىلەن تەمىنلەشكە باشلىغان، شىركەت ئىككى يىلدا جەمئىي 34 نەپەر ئىشچىنى قوبۇل قىلغان.[285]	Esquel Changji توقۇمىچىلىق شىركىتى (溢达纺织有限公司) پوپايكا ۋە باشقا كىيىملەرنى ئىشلەپچىقىرىدۇ. ئۇنىڭ شىنجاڭدا نۇرغۇن زاۋۇت ۋە تارماقلىرى بار.[286]	Esquel نىڭ تور بېكىتىدىكى خېرىدار تىزىملىكىدە تۆۋەندىكى ماركىلار يەر ئالغان.[287] Amazon, Apple, Banana Republic, Brooks Brothers, Calvin Klein, Charles Tyrwhitt, Fila, Giordano, Hazzys, Hugo Boss, J. Crew, Jack & Jones, Jos. A. Bank, Lacoste, Land's End, Li-Ning, Muji, Nautica, Nike, Patagonia, Ralph Lauren, Shimamura and Tommy Hilfiger

ئىزاھاتلار

1 The Chinese government' s 're-education' policies have mainly targeted the Uyghurs but also other Turkic speaking Muslim minorities such as the Kazakhs, Uzbeks, Tartars, Tajiks, Kyrgyz and Hui. This report refers to them collectively as 'Uyghurs' or 'ethnic minorities' for brevity.

2 'Detention camps' and 're-education camps' are used interchangeably in this paper.

3 'Xinjiang Aid, to the hearts of the masses' (对口援疆，做到群众心坎上), Anhui Guoyuan Financial Holdings Group Co. Ltd (安徽国元金融控股集团有限责任公司), 26 July 2018, online; 'Hotan migrant workers find employment in Jiangxi Nanchang's high-tech enterprises' (和田外出务工人员在江西南昌高新企业就业掠影), Hotan People's government (和田市人民政府), 8 April 2019, online.

4 Yu Mingtong (于明彤), 'Guangdong industry Xinjiang Aid: Helping Kashgar ethnic women find employment' (广东产业援疆 助力喀什少数民族妇女就业), *International Online* (国际在线), 9 November 2018, online; "Xinjiang Aid", to the hearts of the masses' (对口援疆，做到群众心坎上), Anhui Guoyuan Financial Holdings Group Co. Ltd (安徽国元金融控股集团有限责任公司), 26 July 2018, online.

5 'Nilka, Xinjiang: Multiple measures to explore for improving model of organised rural labour transfer employment outside of Xinjiang' (新疆尼勒克：多措并举探索提升农村劳动力疆外有组织转移就业新模式), *Xinjiang Public Employment Net* (新疆公共就业服务网), 25 June 2019, online.

6 *Guidelines for Guangdong enterprises to hire Xinjiang workers (trial)* (广东企业招用新疆籍劳动者指引 (试用), Guangdong Employment Service Administration (广东省就业服务管理局), 18 January 2019, online. For additional details on the security measures and government minders, see section 'Forced Uyghur Labour'.

7 Rick Noack, 'In a first, 22 nations condemned China's repression of Uigher Muslims. Without the US', *The Washington Post*, 12 July 2019, online.

8 See the United State's *Tariff Act of 1930*, online, and Australia's *Modern Slavery Act 2018*, online.

9 *Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930*, online.

10 Adrian Zenz, 'Brainwashing, police guards, and coercive internment: evidence from Chinese government documents about the nature and extent of Xinjiang's "vocational training internment camps"', *Journal of Political Risk*, July 2019, 7(7), online; Fergus Ryan, Danielle Cave and Nathan Ruser, *Mapping Xinjiang's 're-education' camps*, ASPI, Canberra, 1 November 2018, online.

11 James Leibold, 'Despite China's denials, its treatment of the Uyghurs should be called what it is: cultural genocide', *The Conversation*, 24 July 2019, online.

12 Rob Schmitz, 'Ex-detainee describes torturer in China's Xinjiang re-education camp', *NPR*, 13 November 2018, online.

13 Mu Xuequan, 'China Focus: Xinjiang determined in counter-terrorism, deradicalization, maintaining development', Xinhua Net, 10 December 2019, online.

14 'Trainees in Xinjiang education, training program have all graduated', *Xinhua*, 9 December 2019, online.

15 In 2019, investigations conducted by the Australian Broadcasting Corporation and ASPI's International Cyber Policy Centre revealed that Australian companies Cotton On and Target were at risk of using forced labour in their supply chains. Sophie McNeill, Jeanavive McGregor, Meredith Griffiths, Michael Walsh, Echo Hui, Bang Xiao, 'Cotton On and Target investigate suppliers after forced labour of Uyghurs exposed in China's Xinjiang', *Four Corners*, *ABC News*, 17 July 2019, online; Nathan Ruser, 'What satellite imagery reveals about Xinjiang's 're-education' camps and coerced labour', *The Strategist*, 16 July 2019, online; Adrian Zenz, 'Xinjiang's new slavery', *Foreign Policy*, 11 December 2019, online; Amy Lehr and Mariefaye Bechrakis, 'Comnecting the Dots in Xinjiang: Forced Labour, Forced Assimilation and Western Supply Chains,' *A Report of the CSIS Human Rights Initiative,* Center for Strategic and International Studies, October 2019, online.

16 Steve Hess, 'Dividing and conquering the shop floor: Uyghur labour export and labour segmentation in China's industrial east', *Central Asian Survey*, December 2009, 28(4), 404, online.

17 The appendix lists all Chinese and global brands implicated, as well as the cities and provinces in China where the factories are known to be using Uyghur labour.

18 This estimate is based on data collected from Chinese state media and official government notices.

19 'Xinjiang Human Resources and Social Security Department: Strengthening labour cooperation in the region to promote long-term stable employment' (新疆自治区人力资源和社会保障厅：强化区内劳务协作　促进长期稳定就业),

Ministry of Human Resources and Social Security, People's Republic of China (中华人民共和国人力资源和社会保障部), 11 January 2019, online.

20 Chris Buckley and Austin Ramzy, 'Inside China's push to turn Muslim minorities into an army of workers', *New York Times*, 30 December 2019, online.

21 *Interim measures for the management of the Xinjiang Uyghur Autonomous Region's rural surplus labour forces to transfer employment to reward funds* (新疆维吾尔自治区农村富余劳动力转移就业以奖代补资金管理暂行办法), online.

22 Bill Birtles, 'China defends "vocational training centres" amid international pressure over mass Uighur detentions', *ABC News,* 17 October 2018, online.

23 *Work report of the People's government of Moyu county in 2019* (2019年墨玉县人民政府工作报告), Moyu county government Network (墨玉县政府网), 12 November 2019, online.

24 Special Action Programme to Combat Forced Labour, *ILO indicators of forced labour*, International Labour Organization, 1 October 2012, online.

25 Under the 1930 Forced Labour Convention, forced labour is 'all work or service which is exacted from any person under the threat of a penalty and for which the person has not offered himself or herself voluntarily'. The 2014 Forced Labour Protocol, Article 1(3), reaffirms the 1930 convention's definition. See *Convention Concerning Forced or Compulsory Labour, 1930 (No.29)*, online, and *Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930*, online.

26 'Xinjiang Lop county: Leave as industrial workers, return as excellent public speakers' (新疆洛浦县：外出 成产业工人 返乡是优秀宣讲员), *Phoenix News* (凤凰新闻), 12 December 2017, online. In March 2019, the press office of the Xinjiang Uyghur Autonomous Region government told AFP that there was 'no labour contract between education and training centres and enterprises' and that 'no enterprise obtains labour from training centres'; Agence France-Press, 'China turns Muslim 're-education' camp detainees into cheap labour force, human rights group claims', *South China Morning Post*, 4 March 2019, online.

27 Darren Byler, 'How companies profit from forced labour in Xinjiang', *supchina*, 4 September 2019, online; Ye Ling, 'Released from Camps, Uyghurs Subjected to Forced Labor', *Bitter Winter*, 23 December 2019, online.

28 Zhu Yongfeng (朱勇峰), 'The first batch of 50 workers from Nilka county goes to Jiangsu KTK Group' (尼勒克县首批50名赴江苏今创集团务工), *China Labour and Social Security News* (中国劳动保障新闻网), 15 May 2019, online.

29 Yu Tao (于涛), 'Xinjiang workers depart to return home to Xinjiang for the first time this winter' (新疆今冬首趟进疆务工人员返乡专列发车), *Xinhua News* (新华网), 7 November 2019, online. Before the 2017 crackdown, 'surplus labour' mostly referred to rural labour, but in recent years different types of labour transfer, including of rural labour and former detainees, have often been lumped together as 'surplus labour' to meet bigger targets.

30 Simaier Human Resources (斯麦尔人力), 'Important notice' (重要通知), *Labour Dispatch Forum* (劳务派遣吧), *Baidu*, 27 October 2019, online; '1,000 minorities, awaiting online booking' (1000少数民族，在线等预约), Baidu HR Forum (百度 HR吧), 27 November 2019, online.

31 'Strengthening patriotism education and building a bridge of national unity' (加强爱国主义教育搭建民族团结连心桥), China Ethnic Religion Net (中国民族宗教网), 7 November 2019, online.

32 Nilka, Xinjiang: Multiple measures to explore for improving model of organised rural labour transfer employment outside of Xinjiang' (新疆尼勒克：多措并举探索提升农村劳动力疆外有组织转移就业新模式), *Xinjiang Public Employment Net* (新疆公共就业服务网), 25 June 2019, online.

33 *Xinjiang Autonomous Region Human Resources and Social Security Department: Strengthening labour cooperation in the region to promote long-term stable employment* (新疆自治区人力资源和社会保障厅：强化区内劳务协作 促进长期稳定就业), Ministry of Human Resources and Social Security, People's Republic of China (中华人民共和国人力资源和社会保障部), 11 January 2019, online; 'Guidelines for Guangdong Enterprises to hire Xinjiang Workers (Trial)' (广东企业招用新疆籍劳动者指引 (试用)), Guangdong Employment Service Administration (广东省就业服务管理局), 18 January 2019, online.

34 'To change a family's destiny, these rural women workers from Xinjiang came to Qingdao. What did they experience?' (伟改变家庭命运 这些新疆农村女工来到青岛 她们经历了什么？), *CCTV News Public Account* (央视新闻公众号) *Sina Finance* (新浪财经), 21 September 2016, online.

35 According to a report by CSIS, the Chinese government permits factories to pay Uyghur workers in Xinjiang significantly lower than minimum wage. In some instances they're not paid at all. Amy K. Lehr & Mariefaye Bechrakis, 'Connecting the Dots in Xinjiang: Forced Labor, Forced Assimilation, and Western Supply Chains', *A Report of the CSIS Human Rights Initiative*, 16 October 2019, online.

36 Cao Siqi, 'Vocational centers in Xinjiang will disappear when society no longer needs them: official', *Global Times*, 12 March 2019, online.

37 'Hotan Prefecture's innovative mechanism promotes labour transfer employment' (和田地区创新机制助推劳动力转移就业), *Xinhua News* (新华网), 23 May 2017, online.

38 'Hotan Prefecture's innovative mechanism promotes labour transfer employment' (和田地区创新机制助推劳动力转移就业), *Xinhua News* (新华网), 23 May 2017, online.

39 A Chinese messaging app.

40 The language used in the Xinjiang Human Resources and Social Affairs Department document appears to be intentionally vague. The smartphone app used to record information about Uyghur workers is unnamed, and ASPI hasn't been able to find relevant information to identify the app.

41 'To change a family's destiny, these rural women workers from Xinjiang came to Qingdao. What did they experience?' (伟改变家庭命运 这些新疆农村女工来到青岛 她们经历了什么？), *CCTV News Public Account* (央视新闻公众号) *Sina Finance* (新浪财经), 21 September 2016, online.

42 'Four prefectures in southern Xinjiang press the fast-forward button to fight poverty' (南疆四地州按下脱贫攻坚快进键), *Smart Farm 361* (智农361), 20 September 2018, online.

43 Nilka, Xinjiang: Multiple measures to explore for improving model of organised rural labour transfer employment outside of Xinjiang' (新疆尼勒克：多措并举探索提升农村劳动力疆外有组织转移就业新模式), *Xinjiang Public Employment Net* (新疆公共就业服务网), 25 June 2019, online.

44 Ye Ling, 'Released from Camps, Uyghurs Subjected to Forced Labor', *Bitter Winter*, 23 December 2019, online.

45 Ye Ling, 'Released from Camps, Uyghurs Subjected to Forced Labor', *Bitter Winter*, 23 December 2019, online.

46 Article 4 of the Chinese Constitution states: 'All nationalities in the People's Republic of China are equal. The state protects the lawful rights and interests of the minority nationalities and upholds and develops the relationship of equality, unity, and mutual assistance among all of China's nationalities. Discrimination against and oppression of any nationality are prohibited; any acts that undermine the unity of the nationalities or instigate their secession are prohibited. The state helps the areas inhabited by minority nationalities speed up their economic and cultural development in accordance with the peculiarities and needs of the different minority nationalities.' The National People's Congress of the People's Republic of China, *Constitution of the People's Republic of China*, 4 December 1982, online.

47 ‘Strengthening patriotism education and building a bridge of national unity’ (加强爱国主义教育搭建民族团结连心桥), *China Ethnic Religion Net* (中国民族宗教网), 7 Nov 2019, online. According to state media, by the end of 2019, there were around 800 Uyghur workers at Taekwang. According to the Washington Post, by January 2020, there were 600 Uyghur workers there.

48 ‘Group profile’, Jeongsan International, no date, online; ‘Nike Global Manufacturing data export—filters applied: ((none))’ Nike, August 2019, online.

49 ‘From here to a brand new life—Xinjiang Hotan, Kashgar Vocational Skills Education and Training Center’ (从这里，走向崭新生活—新疆和田，喀什职业技能教育培训中心见闻), *Xinhua News* (新华网), 5 November 2018, online.

50 ‘Strengthening patriotism education and building a bridge of national unity’ (加强爱国主义教育搭建民族团结连心桥), *China Ethnic Religion Net* (中国民族宗教网), 7 November 2019, online.

51 ‘Muslim minority in China’s Xinjiang face ‘political indoctrination’: Human Rights Watch’, *Reuters*, 10 September 2018, online.

52 Lauren Thomas, ‘70% of shoes sold in the US come from China. With new tariffs, the industry braces for a hit’, *CNBC*, 2 August 2019, online.

53 Nike has published policies prohibiting forced labour at its supplier facilities. In a 2019 company statement on forced labour and modern slavery it says it requires suppliers to address key risks of forced labour and lays out what it says are ‘minimum standards we expect each supplier factory or facility to meet’. ‘Company introduction’ (公司简介), Qingdao Taekwang Shoes Co. Ltd (青岛泰光制鞋有限公司), online; Nike, ‘Human Rights and Labor Compliance Standards’, online; Nike, ‘Statement on Forced Labor, Human Trafficking and Modern Slavery for fiscal year 2019’, online.

54 A department under the CCP’s Central Committee.

55 ‘Municipal United Front Work Department’s “Pomegranate Seed” Night School: a look into Qingdao Taekwang’s Mandarin classes’ (市委统战部’石榴籽’夜校 走进青岛泰光举办普通话培训班), Laixi United Front (莱西统一战线), *WeChat*, 1 July 2019, online.

56 ‘Xi Jinping: China’s ethnic groups should closely embrace one another like pomegranate seeds’ (习近平：各民族要像石榴籽那样紧紧抱在一起), *China Communist Party News* (中国共产党新闻网), 28 September 2015, online.

57 Anna Fifield, ‘China compels Uighurs to work in shoe factory that supplies Nike’, Washington Post, 29 February 2020, online.

58 Isolation of workers and abuse of their vulnerabilities (such as a lack of knowl-

edge of the local language) are two indicators of forced labour, according to the ILO; International Labour Office, *ILO indicators of forced labour*, International Labour Organization, Geneva, 1 October 2012, online.

59 'Let the seeds of national unity be rooted in the heart—The Women's Federation of the Municipality truly cares for minority female workers' (让民族团结的种子根植心–市妇联真情关爱少数民族女工侧记), Discover Qingdao (发现青岛), *Sohu*, 9 October 2019, online.

60 Recruitment advertisements for staff in the internment camps reportedly state that experience in psychological training is a plus. Sigal Samuel, 'China is treating Islam like a mental illness', *The Atlantic*, 28 August 2018, online.

61 'The Party Committee of the Municipal Public Security Bureau organised a joint activity of the educational branch with the theme of 'Don't forget the original heart and keep the mission in mind'' ((学习) 市公安局党委组织开展 '不忘初心、牢记使命' 主题教育支部联建活动), *Laixi News* (莱西新闻), *WeChat*, online.

62 'Interview with Yang Guoqiang, Chief Commander of Shandong Province and Deputy Secretary of Xinjiang Kashgar Party Committee' (国家援疆新闻平台专访山东省援疆总指挥、新疆喀什地委副书记杨国强), *China Development Network* (中国发展网), 27 April 2018, online.

63 'Outstanding humanistic care, strengthening employment security; Qingdao's Laixi county steadily carrying out service management work for Xinjiang ethnic minorities' (突出人文关怀 强化就业保障 青岛莱西市扎实开展新疆籍少数民族人员服务管理工作), Qingdao Ethnicity and Religion Bureau (青岛市民族宗教局), 19 April 2017, online.

64 'Mass instances' generally refers to any spontaneous or organised acts of unrest or rioting in Chinese. 'Outstanding humanistic care, strengthening employment security; Qingdao's Laixi county steadily carrying out service management work for Xinjiang ethnic minorities' (突出人文关怀 强化就业保障 青岛莱西市扎实开展新疆籍少数民族人员服务管理工作), Qingdao Ethnicity and Religion Bureau (青岛市民族宗教局), 19 April 2017, online.

65 In China, auxiliary police are unarmed officers hired through contracts. Since 2017, Xinjiang has filled a large number of security-related positions, including auxiliary police officers. Gan, 'Xinjiang's police hiring binge comes from party boss's Tibet playbook'; 'Shandong Qingdao recruits 40 auxiliary policemen with a monthly salary of 4500, can sign up for specialized training' (山东青岛招聘40名辅警月薪4500 专科就可以报名), Auxiliary Police Officers (警务辅助人员), *WeChat*, 19 January 2018, online.

66 Austin Ramzy, 'He needed a Job. China gave him one: locking up his fellow Muslims', *New York Times*, 2 March 2019, online.

67 'A letter of gratitude from Hotan workers: We are doing well in Shandong!' (一封内地和田籍务工人员的感谢信：我们在山东挺好的!), *NetEase* (网易), 29 January 2018, online.

68 Alexander Chipman Koty, Qian Zhou, 'A guide to minimum wages in China', *China Briefing*, 2 January 2020, online.

69 The letter also mentions a 'leading cadre'—likely a minder—who translates instructions and teaches the workers the spirit of the 19th Communist Party Congress after work. It appears that the minder was responsible for teaching Mandarin before the establishment of the Pomegranate Seed Night School.

70 James Leibold, 'Ethnic policy in China: is reform inevitable?', *Policy Studies*, 2013, no. 68, East–West Center, online.

71 According to the 2008 annual report of the US Congressional Executive Commission on China, 'local officials, following direction from higher levels of government, have used 'deception, pressure, and threats' toward young women and their families to gain recruits into the labour transfer program.' Congress-Executive Commission on China (CECC), *2018 Annual Report*, 10 October 2018, online.

72 Steve Hess, 'Dividing and conquering the shop floor: Uyghur labour export and labour segmentation in China's industrial east', *Central Asian Survey*, December 2009, 28(4), 404, online.

73 Tania Branigan, 'Ethnic violence in China leaves 140 dead', *The Guardian*, 6 July 2009, online.

74 'Successive 'Xinjiang Aid' conferences evidence of changes in Xinjiang's governance strategy', (历次援新疆会议 见证治疆政变迁), *Sohu*, 24 July 2014, online.

75 Li Yuhui, *China's assistance program in Xinjiang*, Lexington Books, Lanham, Maryland, 2018.

76 Four years before the 2017 crackdown in Xinjiang, terms such as 'vocational training' and 'strengthening and improving ideological and political education' began appearing in 'Xinjiang Aid' conference materials. 'Fourth National 'Xinjiang Aid' Conference held in Beijing' (第四次全国对口支援新疆工作会议在北京召开), *Central government Portal* (中央政府门户网站), 24 September 2013, online; Fergus Ryan, Danielle Cave, Nathan Ruser, 'Mapping Xinjiang's 're-education' camps', ASPI, Canberra, 1 November 2018, online.

77 James Leibold, ‘The spectre of insecurity: the CCP’s mass internment strategy in Xinjiang’, *China Leadership Monitor*, 59 (Spring 2019), online.

78 See, for example, ‘‘Six batches’ boosted employment of 100,000 people in Kashgar’s Hotan in three years’ (’六个一批’ 助推喀什和田地区三年就业十万人), *Xinhua News* (新华网), 11 May 2017, online.

79 ‘Xinjiang focuses on 22 deeply impoverished counties (cities) planning to transfer 100,000 jobs in 3 years’ (新疆聚焦22个深度贫困县（市）计划3年转移就业10万人), *Xinhua News* (新华网), 10 January 2018, online.

80 Yan Hailong (闫海龙), *Thoughts and suggestions on human resources development in the three regions of southern ‘Xinjiang Aid’ work* (关于对口援疆工作中南疆三地州人力资源开发的思考与建议), Institute of Economic Research of Xinjiang Development and Reform (新疆维吾尔自治区发展和改革委员会经济研究院), 22 May 2012, online.

81 ‘Xianning opens ‘green channel’ for Xinjiang’s organised labour export’, (咸宁为新疆籍有组织劳务输出开辟’ 绿色通道’), United Front of Jingchu (荆楚统战), *Headlines Express* (看点快报), 18 May 2018, online.

82 Satellite factories are subsidiary company factories established in Xinjiang by parent companies throughout China. This paper will refer to them just as factories for brevity.

83 Han Qinyan (韩沁言), ‘Industry aids Xinjiang for development’ (产业援疆促发展), *Xinhua News* (新华网), 3 January 2020, online.

84 ‘Company introduction’ (公司简介), Hao Yuanpeng Clothing Co. Ltd (浩缘朋服装有限公司), online.

85 *Autonomous region’s economic structure is stable and has good development* (自治区经济结构稳中有活 发展良好), Xinjiang Uyghur Autonomous Region Development and Reform Commission (新疆维吾尔自治区 发展和改革委员会), 5 December 2018, online.

86 *Work report of the People’s government of Moyu county in 2019* (2019年墨玉县人民政府工作报告), Moyu county government Network (墨玉县政府网), 12 November 2019, online.

87 A 2017 report from local media in Kashgar stated that officials from the county’s bureau of human resources travelled to other Chinese provinces to negotiate employment placements prior to months of ‘Winter Youth Education and Training’—a form of re-education including political indoctrination and militarised discipline that usually lasts a few months. See ‘High level collaboration in Winter Youth Education and Training in Kashgar’ (高位推动 通力协作 喀什地区冬季青年教育培训工作如火如荼), *Kashgar Zero Distance* (喀什零距离), 16

February 2017, online.

88 Our research relied on publicly available notices of labour transfers reported by government sources and local media. Not all labour transfers are reported in media sources, and available numbers suggest that this map is incomplete. The actual numbers are likely to be far higher.

89 'Xinjiang's Kashgar and Hotan Prefectures' rural surplus labour transfer employment project has been implemented for two years now' (新疆喀什和田农村富余劳动力转移就业工程实施两年来), Ningxia News (宁夏新闻网), 15 November 2018, online.

90 'Transfer employment 2,410 labourers in poverty from Southern Xinjiang' (南疆2410名贫困劳动力转移就业), China Western Development Promotion Association (中国西部开发促进会), online.

91 'In 2017, 2.75 million rural surplus labourers were transferred for employment' (2017新疆农村富余劳动力转移就业275万人次), *Xinjiang Daily* (新疆日报), 9 January 2018, online.

92 According to state media, by November of 2018, Xinjiang transferred 25,378 people to other provinces for employment that year. Extrapolating this figure for the full calendar year, ASPI estimates that 28,000 people would have been transferred out of Xinjiang in 2018 in total. '2.8 million rural surplus labor transfers for employment in the first 11 months (of the year) in Xinjiang' (前11月新疆近280万人次农村富余劳动力转移就业), *Xinjiang Daily* (新疆日报), 26 December 2018, online.

93 According to state media, in the first half of 2019, the Xinjiang government organized transfers of 15,459 people to 'Xinjiang Aid' areas in eastern and central China. ASPI estimates that this puts the whole year's figure at around 32,000. Xinhua (新华网), 'Nearly 1.76 million Xinjiang rural surplus labour transfers in the first half of the year' (新疆上半年农村富余劳动力转移就业近176万人次), *China News* (中国新闻网), 19 July 2019, online.

94 Information on targets and transfers for the years before 2017 is scarce. However, the limited data suggests that there's been significant growth in recent years. From 2014 to mid-2018, Nilka, a small county in Xinjiang, reportedly transferred 390 people to work in other provinces of China. In the first six months of 2019, the county transferred 551 people outside of Xinjiang. 'Transfer employment 'transfers' to a new life' (转移就 业' 转' 出生活新气象), Nilka county government (尼勒克县政府网), 20 June 2019, online.

95 'In 2017, 2.75 million rural surplus labourers were transferred for employment' (2017新疆农村富余劳动力转移就业275万人次), *Xinjiang Daily* (新疆日报),

9 January 2018, online.

96 ‘Multiple employment ‘dividends’ in Xinjiang help fight poverty’ (新疆多项就业 ’红利’ 助力脱贫攻坚), *Xinhua News* (新华网), 4 March 2019, online.

97 A Chinese search engine.

98 The labour transfer programs that have included former detainees have also been referred to in official sources as ‘rural surplus labour’. ‘The maximum salary is over 5,000 yuan, with a deposit of 30,000 a year. Jiashi students’ employment in the mainland shows results’, *Foshan News Network*, 25 April 2019, online.

99 ‘Interim measures for the management of Xinjiang’s Uyghur Autonomous Region’s rural surplus labour forces to transfer employment to reward funds’ (新疆维吾尔自治区农村富余劳动力转移就业以奖代补资金管理暂行办法), online.

100 ‘‘Six batches’ boosts employment of 100,000 people in Kashgar Prefecture and Hotan Prefecture in three years’ (’六个一批’ 助推喀什和田地区三年就业十万人), *Xinhua News* (新华网), 11 May 2017, online. The policies discussed in this notice include the ‘Organised transfer for employment for surplus labour in Kashgar and Hotan regions’ (喀什和田地区城乡富余劳动力有组织转移就业) and ‘Three-year poverty alleviation plan for poverty-stricken areas in four south Xinjiang prefectures’ (南疆四地州深度贫困地区就业扶贫三年计划) labour transfer initiatives, both of which include transfers inside and outside Xinjiang.

101 Chipman Koty, Zhou, ‘A guide to minimum wages in China’.

102 ‘Our company provides a large number of government workers to dispatching companies in Xinjiang’ (我司提供大量政府新疆工人劳务派遣公司), *Qingdao Human Resources Network* (青岛德才人力资源网), online.

103 Companies working with the Chinese government under the ‘Xinjiang Aid’ program receive incentives to open up ‘satellite factories’ (卫星工厂) or workshops inside Xinjiang to absorb ‘surplus labour capacity’ (富余劳动力).

104 ‘Despite earning a lot of money elsewhere, why did he travel so far to South Xinjiang to start a business?’ (在别处赚的盆满钵满，为何他要遣赴南疆开荒创业?), Hao Yuanpeng Clothing Co. Ltd (浩缘朋服装有限公司), 15 October 2019, online; ‘Cooperative Brands’ (合作品牌), Hao Yuanpeng Clothing Co. Ltd (浩缘朋服装有限公司), online.

105 ‘Guangdong’s aid to Xinjiang actively promotes the transfer of labour from the aided places to other provinces of China’ (广东援疆积极推动受援地劳动力向内地转移就业成效明显), *Voice of Guangdong Aid* (广东援疆之声), 23 June 2018, online.

106 ‘Guangdong’s aid to Xinjiang actively promotes the transfer of labour from the aided places to other provinces of China’ (广东援疆积极推动受援地劳动力向内地转移就业成效明显), *Voice of Guangdong Aid* (广东援疆之声), 23 June 2018, online.

107 Enrolment in the ‘vocational’ facility has had an abnormally rapid increase since 2017. Official figures show that the school went from 500 students in 2013 to more than 7,000 in 2019; ‘Thanks to Foshan’s ‘Xinjiang Aid’ team, this girl from Payziwat county, Xinjiang, who wanted to drop out of school, is now a university student’ (因为佛山援疆干部，这位曾想辍学的新疆伽师姑娘成了大学生), *Tencent* (腾讯网), online. A mobile police station was set up at the entrance and 11 additional security checkpoints were built around its perimeter, which is fully enclosed by a tall fence and solid brick walls. Beginning in early 2017, seven new dormitory-style buildings were constructed alongside five prefabricated factory buildings, strongly suggesting that the former school was converted into a re-education camp where ethnic minorities are arbitrarily detained and politically indoctrinated. In August 2018, the school advertised for new officials to oversee the implementation of ‘military-style management’ (军事化管理) at the school, as it sought to ‘foster discipline and more closely watch over students’. Recruitment brochure of Jiashi Secondary Vocational Technical School (伽师县中等职业技术学校招聘简章), Payziwat county Human Resources Service Centre (伽师人力资源服务中心), *Sohu*, 9 August 2018, online. Satellite image collection and analysis conducted by Nathan Ruser, researcher at ASPI’s International Cyber Policy Centre.

108 In its 2016–17 budget, the Guangdong government promised ¥960 million for ‘Xinjiang Aid’ to bring 47,800 jobs to Xinjiang. The following year, the government brought in a number of companies, including HYP, to assist in opening satellite factories in Xinjiang. ‘Guangdong aids Xinjiang: letting people live and work in peace is most important to people’s livelihood’ (广东对口援疆：民生为重让百姓安居乐业), *Xinjiang Morning Newspaper* (新疆晨报), *Sina Xinjiang* (新浪新疆), 2 November 2018, online.

109 ‘Despite earning a lot of money elsewhere, why did he travel so far to South Xinjiang to start a business?’ (在别处赚的盆满钵满，为何他要赴南疆开荒创业?), Hao Yuanpeng Clothing Co. Ltd (浩缘朋服装有限公司), 15 October 2019, online.

110 Apple supplier responsibility: supplier list, Apple, 2019, online.

111 ‘Apple CEO Cook tours O-Film Technology Co. Ltd: iPhone X/8 selfie screams “cheese”‘ (‘苹果CEO库克参观欧菲光科技：iPhone X/8自拍大喊’茄子’), *IT*

Home (IT之家), 6 December 2017, online; The original Weibo post can only be accessed with a Weibo login, online; 'Apple CEO Cook visits and praises the technical level and cultural environment of our company' (苹果CEO库克来访 点赞我司技术水平和人文环境), O-Film Technology Co. Ltd, 7 December 2017, online.

112 Apple supplier responsibility: supplier list, Apple, 2019, online.

113 'About us', O-Film Technology Co. Ltd, online; 'CMOS camera module', O-Film Technology Co. Ltd, online.

114 'Over 1200 surplus labourers from Lop county heads to mainland China for work' (洛浦县1200余名城乡富余劳动力赴内地务工), *Hotan Daily Newspaper* (和田日报) *via China Xinjiang*, 11 May 2017, online.

115 'Over 1200 surplus labourers from Lop county head to mainland China for work' (洛浦县1200余名城乡富余劳动力赴内地务工), *Hotan Daily Newspaper* (和田日报) *via China Xinjiang*, 11 May 2017, online.

116 'Over 1200 surplus labourers from Lop county head to mainland China for work' (洛浦县1200余名城乡富余劳动力赴内地务工), *Hotan Daily Newspaper* (和田日报) *via China Xinjiang*, 11 May 2017, online.

117 'Apple CEO Cook visits and praises the technical level and cultural environment of our company' (苹果CEO 库克来访 点赞我司技术水平和人文环境), O-Film Technology Co. Ltd, 7 December 2017, online.

118 'Apple CEO Cook visits and praises the technical level and cultural environment of our company' (苹果CEO 库克来访 点赞我司技术水平和人文环境), O-Film Technology Co. Ltd, 7 December 2017, online.

119 'Hotan migrant workers find employment in Jiangxi Nanchang's high-tech enterprises' (和田外出务工人员在江西南昌高新企业就业掠影), Hotan People's government (和田市人民政府), 8 April 2019, online.

120 'Xinjiang Lop county: Leave as industrial workers, return as excellent public speakers' (新疆洛浦县: 外出成产业工人 返乡是优秀宣讲员), *Phoenix News* (凤凰新闻), 12 December 2017, online.

121 Henan aids Hami City, Xinjiang in advancing poverty alleviation' (河南援疆助力哈密固提升脱贫攻坚), Hami City Party Building Net (哈密市党建网), 6 September 2019, online; David Barbosa, 'How China Built 'iPhone City' With Billions in Perks for Apple's Partner', *The New York Times*, 29 December 2016, online.

122 Jamie Condliffe, 'Foxconn Is Under Scrutiny for Worker Conditions. It's Not the First Time.', *The New York Times*, 11 June 2018, online.

123 'Demystifying Zhengzhou's Apple City: Half of the world's iPhones are made here' (揭秘郑州苹果城：全球一半iPhone产自这里), Tencent Technology (腾讯科技), 18 September 2017, online.

124 Phoebe Zhang, 'Apple iPhone 11 launch marred by claims Foxconn factory broke labour laws', *South China Morning Post*, 9 September 2019, online.

125 Jamie Fullerton, 'Suicide at Chinese iPhone factory reignites concern over working conditions', The Telegraph, 7 January 2018, online; Yuan Yang, 'Apple's iPhone X assembled by illegal student labour', Financial Times, 21 November 2017, online.

126 'Precision poverty assistance, the Group enters Xinjiang's Kashgar' (助力精准扶贫集团走进新疆喀什地区), Foxconn, 5 December 2018, online. In 2018, a Foxconn media release claimed that the company had donated 15 televisions to an army unit in Xinjiang and money to a Kashgar hospital. Foxconn's company Communist Party branch also established a 'joint development' relationship with a border checkpoint in Xinjiang.

127 'Xianning, Hubei, opens up a 'green tunnel' for Xinjiang's organised labour export' (咸宁为新疆籍有组织劳务输出开辟' 绿色通道'), United Front of Jingchu (荆楚统战) via Headlines Express (看点快报), 18 May 2018, online.

128 'Xianning, Hubei, opens up a 'green tunnel' for Xinjiang's organised labour export' (咸宁为新疆籍有组织劳务输出开辟' 绿色通道'), United Front of Jingchu (荆楚统战) via Headlines Express (看点快报), 18 May 2018, online.

129 'Yidong Overview' (奕东简介), Dongguan Yidong Electronic Co. Ltd (东莞市奕东电子有限公司), online.

130 'Collaborative customers' (合作客户), Dongguan Yidong Electronic Co. Ltd (东莞市奕东电子有限公司), online.

131 Lauly Li and Cheng Tingfang, 'Exclusive: Apple turns to China to double AirPods Pro production', Nikkei Asian Review, 27 November 2019, online.

132 *Ainur helps family realise 'supermarket dream'* (阿依努尔助力家人实现'超市梦), Hotan government (和田政府网), 31 July 2019, online.

133 *Xinhua* (新华网), 'Uyghur Hefei—Ainur: Wishes come true 3,500 kilometres away' (维吾尔族合肥-阿依努尔：愿望实现于3500公里之外), *Chongqing News* (重庆第一眼), 3 August 2019, online.

134 'Happiness is earned through struggle: girl from Pishan wants to stay in Hefei as a blue-collar worker' ([幸福是奋斗出来的] 皮山姑娘要留在合肥当蓝领), *Tianshan Net* (天山网), 19 March 2018, online.

135 The report also says that she was a student in Guma majoring in food processing.

136 *Annual report* (年度报告), Highbroad Advanced Material (Hefei) Co., Ltd. (翰博高新才科（合肥）股份有限公司), 2018, online.

137 Huawei has a group-wide policy, signed in 2018, that acknowledges 'the risk of modern slavery due to the complexity of global supply chains within the ICT industry' and says it 'will not tolerate forced, bonded (including debt bondage) or indentured labour, involuntary prison labour, slavery or trafficking of persons.' The statement says that it audits its suppliers' performance annually and discloses 'records of all forced labour noncompliances'. Minglu Zhao, *Statement on modern slavery*, Huawei, 26 June 2018, online.

138 William Gallagher, 'China's BOE set to become Apple's second-largest OLED screen supplier in 2021', *Apple Insider*, 30 December 2019, online.

139 *Apple supplier responsibility: supplier list*, *Apple*, 2019, online. In its Supplier Responsibility Policy, online, Apple says it has 'zero tolerance' for bonded labour, conducts investigations where it is discovered and has instituted other programs designed to improve protections for at-risk workers in its supply chains.

140 'Highbroad Advanced Material (Hefei) Co. Ltd' (翰博高新才科（合肥）股份有限公司), online.

141 'Highbroad Advanced Materials (Hefei) Co., Ltd.' (翰博高新材科（合肥）股份有限公司), 51Job, online.

142 'Highbroad Advanced Material (Hefei) Co., Ltd' (翰博高新才科（合肥）股份有限公司), *China LCD Network* (中华液晶网), online.

143 'Xinjiang Human Resources and Social Security Department: Strengthening labour cooperation in the region to promote long-term stable employment' (新疆自治区人力资源和社会保障厅：强化区内劳务协作　促进长期稳定就业), Ministry of Human Resources and Social Security, People's Republic of China (中华人民共和国人力资源和社会保障部), 11 January 2019, online.

144 'Let the seeds of national unity be rooted in the heart—a note on the true love and care among minority women workers' (让民族团结的种子根植于心——市妇联真情关爱少数民族女工侧记), *Laixi government Net* (莱西政府网), 9 October 2019, online.

145 Lv Nanfang (吕楠芳), 'Industry supports Xinjiang in 'making blood'; women hold up half the sky!' (产业援疆来'造血'，妇女撑起半边天！), *From Guangzhou* (羊城派), Sina (新浪网), 30 December 2019, online.

146 The National People's Congress of the People's Republic of China, *Constitution of the People's Republic of China*, 4 December 1982, online.

147 See the United State's *Tariff Act of 1930*, online, and Australia's *Modern Slavery Act 2018*, online.

148 *Convention Concerning Forced or Compulsory Labour, 1930 (No.29)*, online.

149 *Convention Concerning the Abolition of Forced Labour, 1957 (No.105)*, online.

150 *Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930*, online.

151 '62 surplus labourers from Nilka county head to Kunshan, Jiangsu for work' (尼勒克62名富余劳动力前往昆山市务工), *China Agriculture Information Net* (中国农业信息网), 26 June 2018, online.

152 'Transfer employment 'transfers' to a new life' (转移就业'转'出生活新气象), Nilka county Government (尼勒克县政府网), 20 June 2019, online.

153 'First batch of 50 people from Nilka county go to Jiangsu Province KTK Group to work' (尼勒克县首批50名赴江苏今创集团务工), *China Labour Safeguard News Agency* (中国劳动保障新闻网), 15 May 2019, online; 'Xinjiang Nilka county's party and government delegation came to KTK Group to comfort 37 Xinjiang workers' (新疆尼勒克党政代表团来今创慰问37名新疆员工), KTK Group (今创控股集团), 25 July 2018, online.

154 'Wujin, Xinjiang Aid task force: clever 'addition' sprint to finish up the year' (武进援疆工作组：巧做'加法'冲刺收官年), *Wujin Party Network* (武进党建网), 29 July 2019, online.

155 'Group introduction' (集团介绍), KTK Group (今创控股集团), online.

156 'Strategic partners' (合作伙伴), KTK Group (今创控股集团), online.

157 Clay Lucas, 'More work done in China on new trains for Melbourne as delays mount', *The Age*, 11 October 2019, online.

158 'Contract for Melbourne suburban train', *CRRC*, 28 November 2016, online.

159 'Over 1200 surplus labourers from Lop county heads to mainland China for work' (洛浦县1200余名城乡富余劳动力赴内地务工), *Hotan Daily Newspaper* (和田日报) *via China Xinjiang*, 11 May 2017, online.

160 'Hotan migrant workers find employment in Jiangxi Nanchang's high-tech enterprises' (和田外出务工人员在江西南昌高新企业就业掠影), Hotan People's Government (和田市人民政府), 8 April 2019, online.

161 'Xinjiang Lop county: Leave as industrial workers, return as excellent public speakers' (新疆洛浦县：外出成产业工人 返乡是优秀宣讲员), *Phoenix News* (凤凰新闻), 12 December 2017, online.

162 'About us', O-Film Technology Co. Ltd, online.

163 'About us', O-Film Technology Co. Ltd, online.

164 ‘Apple CEO Cook tours O-Film Technology Co. Ltd: iPhone X/8 selfie screams “cheese” (‘苹果CEO库克参观欧菲光科技：iPhone X/8自拍大喊’茄子’), *IT Home* (IT之家), 6 December 2017, online. Primary source, Weibo, online.

165 Apple supplier responsibility: supplier list, Apple, 2019, online.

166 ‘Apple CEO Cook tours O-Film Technology Co. Ltd: iPhone X/8 selfie screams “cheese” (‘苹果CEO库克参观欧菲光科技：iPhone X/8自拍大喊’茄子’), *IT Home* (IT之家), 6 December 2017, online. Primary source, Weibo, online.

167 ‘County Head Jiang of Tekes county, Xinjiang, comes to visit our Kazakh employees’ (新疆特克斯县江县长带队看望在我司务工的哈萨克族员工), Nanjing Synergy Textiles Co. Ltd (南京新一棉纺织有限公司), 17 October 2018, online.

168 ‘Xinjiang Aid update: Labourers from Tekes county, Xinjiang: staying in Jiangning, Nanjing and experiencing a different kind of Spring Festival’ ([援疆动态]新疆特克斯劳务输出人员：留在江宁感受别样的春节), Nanjing Jiangning District People’s Government (南京市江宁区人民政府), 3 February 2019, online.

169 ‘Company introduction’ (企业简介), Nanjing Synergy Textiles Co. Ltd (南京新一棉纺织有限公司), 31 October 2011, online.

170 ‘Guanhua International Holdings Research Report: Galaxy International-Guanhua International Holdings-0539.HK-Factory Survey Summary-150727’ (冠华国际控股研究报告：银河国际-冠华国际控股-0539.HK-工厂调研纪要-150727), *Hui Yun Yan* (慧云研), 28 July 2017, online.

171 Liu Li (刘丽), ‘Migrant workers gain both in pockets and in minds: Awat county’s labour export system organised for transfer employment and reduction of poverty’(外出务工既鼓口袋又富脑袋 阿瓦提县组织劳务输出整建制转移就业扶贫效果好), *Xinjiang Daily* (新疆日报), 27 August 2018, online.

172 ‘About Hefei Meiling Co., Ltd.’ (合肥美菱股份有限公司简介), *Fortune* (财富), online.

173 ‘Product Centre’ (产品中心), Changhong Meiling Official Website (长虹美菱官网), online.

174 ‘Meiling Electric and Italy’s Candy Group reach strategic cooperation agreement’ (美菱电器与意大利Candy 集团达成战略合作), *Phoenix Net Finance and Economics*, 21 March 2017, online.

175 ‘Since the globalisation of Haier, Huawei and Lenovo, rethinking the Made in China’ (从海尔、华为、联想全球化，再思考中国制造), Sina Technology (新浪科技), 2 December 2017, online; ‘Electrolux defeat revealed: foreign

OEM brand's products meet cold in China' (伊莱克斯败相揭密：洋品牌代工产品在华遇冷), *Sina Science and Technology,* 2 August 2017, online.

176 'Dongguan Xinjiang Aid team relieves 4446 Xinjiang people from poverty' (东莞援疆工作队带动新疆4446人增收脱贫), *Economic Daily* (经济日报) via *China Xinjiang* (中国新疆), 4 November 2019, online.

177 'Company Introduction' (公司简介), Dongguan Lvzhou Shoes Industry Co. Ltd (东莞绿洲鞋业有限公司),online.

178 'Visiting intern students at Dongguan Lvzhou Shoes Industry Co. Ltd' (至绿洲鞋业公司实地访视实习学生), Report of the Ministry of Education and affiliated institutions (教育部及部属机关(构)学校出国报告), 20 May 2019, online.

179 'Xinjiang Aid, to the hearts of the masses' (对口援疆，做到群众心坎上), Anhui Guoyuan Financial Holdings Group Co. Ltd (安徽国元金融控股集团有限责任公司), 26 July 2018, online.

180 'Head of Anhui Xinjiang Aid goes to Anhui to dock for transfer employment'(安徽援疆指挥部赴皖对接转移就业工作), *Anhui Xinjiang Aid Net* (安徽援疆网) via Guma county People's Government (皮山县人民政府), 18 March 2019, online.

181 '[Annual Report] Youngor Group: Summary of 2018 annual report' ([年报]雅戈尔:2018年年度报告摘要), *Central University of Finance and Economics Network* (中财网), 30 April 2019, online

182 Youngor owns a textile company in Xinjiang (新疆雅戈尔农业科技股份有限公司) and factories in Awat county (阿瓦提新雅棉业有限公司), Aksu county (阿克苏雅戈尔纺织有限公司), Kashgar City (喀什雅戈尔纺织有限公司), and one in Chaohu Anhui (巢湖雅戈尔色纺科技有限公司). Youngor Group is among the major textile companies to promote the 'company + satellite factory + cooperative' model for material processing, according to the National Xinjiang Aid Platform. 'Zhejiang Xinjiang Aid: Fully foster development of industries in aided areas' (浙江援疆：全力培育受援地产业大发展), *China Development Net* (中国发展网), 20 July 2018, online.

183 'Group Overview', Youngor Group, online.

184 'Product Introduction' (产品介绍), Xinjiang Youngor Agriculture Technology Co. Ltd (新疆雅戈尔农业科技股份有限公司), online.

185 'Xinjiang Aid, to the hearts of the masses' (对口援疆，做到群众心坎上), Anhui Guoyuan Financial Holdings Group Co. Ltd (安徽国元金融控股集团有限责任公司), 26 July 2018, online.

186 ‘Huafu Top Dyed Melange Yarn Co., Ltd.(002042.SZ)’, *Research in China*, online.

187 Huafu (address NO.1088 RENMIN ZHONG ROAD, JINGJI KAIFA SECTION 215600, SHANYU) is listed in H&M’s supplier factory list. ‘Our supplier factory list’, H&M Group, online; the address belongs to Huafu Top Dyed Melange Yarn Co. Ltd , according to the company’s stock report, online; ‘The delegation of Long An province paid a working visit to Huafu Industry Co., Ltd in Shaoxing City, Zhejiang Province, China’, Long An Portal, 27 September 2019, online.

188 ‘Mini-interview with a listed company—Huafu Fashion: How the world’s largest dyed textile manufacturer transforms the operations of fashion retailers’ (走进上市公司微访谈——华孚时尚：全球最大色纺制造商如何转型时尚营运商), *egsea*, 23 November 2017, online.

189 ‘131 Xinjiang girls came to the Songzi factory’ (松滋工厂里来了131位新疆姑娘), Hubei Province People’s Government (湖北省人民政府), 2 August 2019, online.

190 ‘Hubei Haixin Protective Products Co. Ltd’ (湖北海兴卫生用品集团有限公司), *China Commodity Net*, online.

191 ‘Key Figure’, Hubei Haixin Protective Products Co. Ltd (湖北海兴卫生用品集团有限公司), online.

192 ‘Uyghur Hefei-Ainur: Wishes come true 3500 kilometers away’ (维吾尔族合肥-阿依努尔：愿望实现于3500 公里之外), *Chongqing First Look* (重庆第一眼), 3 August 2019, online.

193 ‘Happiness is earned through struggle: girl from Pishan wants to stay in Hefei as a blue-collar worker’ ([幸福是奋斗出来的] 皮山姑娘要留在合肥当蓝领), *Tianshan Net* (天山网), 19 March 2018, online.

194 ‘Highbroad Advanced Material（Hefei）Co., Ltd.’ (翰博高新才科（合肥）股份有限公司), *China LCD Network* (中华液晶网), online.

195 Annual report (年度报告), Highbroad Advanced Material (Hefei) Co., Ltd (翰博高新才科（合肥）股份有限公司), 2018, online.

196 Annual report (年度报告), Highbroad Advanced Material (Hefei) Co., Ltd (翰博高新才科（合肥）股份有限公司), 2018, online.

197 ‘BOE Becomes World’s Largest Flat-Panel Display Manufacturer in 2019 as China Continues Rise to Global Market Dominance’, *IHS Markit Technology*, 4 June 2019, online.

198 ‘Highbroad Advanced Material (Hefei) Co. Ltd’ (翰博高新才科（合肥）股份

有限公司), online.

199 'Highbroad Advanced Material (Hefei) Co. Ltd' (翰博高新才科（合肥）股份有限公司), 51Job, online; 'Fuying Photoelectric' (福映光电), Boss Direct Hire (BOSS直聘), online.

200 'Highbroad Advanced Material (Hefei) Co., Ltd' (翰博高新才科（合肥）股份有限公司), *China LCD Network* (中华液晶网), online.

201 'Highbroad Advanced Material (Hefei) Co. Ltd' (翰博高新材料（合肥）股份有限公司), *China LCD Network* (中华液晶网), online.

202 William Gallagher, 'China's BOE set to become Apple's second-largest OLED screen supplier in 2021', *Apple Insider*, 30 December 2019, online.

203 Apple supplier responsibility: supplier list, Apple, 2019, online.

204 'Xianning, Hubei, opens up a 'green tunnel' for Xinjiang's organised labour export' (咸宁为新疆籍有组织劳务输出开辟'绿色通道'), United Front of Jingchu (荆楚统战) via Headlines Express (看点快报), 18 May 2018, online.

205 'Yidong Overview' (奕东简介), Dongguan Yidong Electronic Co. Ltd (东莞市奕东电子有限公司), online.

206 'Collaborative customers' (合作客户), Dongguan Yidong Electronic Co. Ltd (东莞市奕东电子有限公司), online.

207 'Guangdong Xinjiang Aid command enthusiastically promotes labour transfer from aided areas to mainland China' (广东省援疆前指积极推动受援地劳动力向内地转移就业), *Xinjiang Aid Bulletin* (对口新疆专栏), 8 June 2018, online.

208 Please refer to Case Study 2 of this report.

209 'About Us' (关于我们), Hao Yuanpeng Clothing Co. Ltd (浩缘朋服装有限公司), online.

210 'Cooperative Brands' (合作品牌), Hao Yuanpeng Clothing Co. Ltd (浩缘朋服装有限公司), online.

211 'Xinjiang Workers Spend Eid Qurban at their second home' (新疆籍员工在第二故乡过古尔邦节), *Zhejiang Xinjiang Aid Net* (浙江援疆网), 13 August 2019, online.

212 Ningbo Aoboer Electric Appliance Co. Ltd (宁波奥博尔电器有限公司), online.

213 Liu Li (刘丽), 'Migrant workers gain both in pockets and in minds: Awat county's labour export system organised for transfer employment and reduction of poverty'(外出务工既鼓口袋又富脑袋 阿瓦提县组织劳务输出整建制转移就业扶贫效果好), *Xinjiang Daily* (新疆日报) via Department of Agricultre

and Rural Affairs of Xinjiang Uyghur Autonomous Region, 27 August 2018, online.

214 ‘Hefei Bitland Information Technology Co. Ltd’ (安徽合肥宝龙达信息技术有限公司), online.

215 The Chinese version of Bitland’s website says their cooperative partners include: Lenovo, CVTE, iFlyTek, Tsinghua Tongfang and Founder Group. The English version says Bitland’s cooperative partners include: Lenovo, Google, Haier, htc, hp, Hisense and Founder Group.’Hefei Bitland Information Technology Co. Ltd’ (安徽合肥宝龙达信息技术有限公司), online.

216 Liu Li (刘丽), ‘Migrant workers gain both in pockets and in minds: Awat county’s labour export system organised for transfer employment and reduction of poverty’(外出务工既鼓口袋又富脑袋 阿瓦提县组织劳务输出整建制转移就业扶贫效果好), *Xinjiang Daily* (新疆日报) via Department of Agricultre and Rural Affairs of Xinjiang Uyghur Autonomous Region, 27 August 2018, online.

217 Sichuan Mianyang Jingweida Technology Co. Ltd (四川绵阳经纬达科技有限公司), online.

218 ‘Mianyang takes Dongyang Hengdian as an example and is becoming a new magnetic materials base’ (绵阳以东阳横店为榜样 正在成为新生磁材基地), Tencent, online.

219 ‘Bosch, Valeo Autopilot technology debuts at CES Exhibition, cooperating closely with Sunlord Electronics and Jingweida’(博世、法雷奥自动驾驶技术亮相CES展顺络、经纬达已与其密切合作), *2016 Exciting Ideas Blog* (2016精彩概念股的博客) *via Sina Blogs* (新浪博客), 21 February 2019, online.

220 ‘Xinjiang Aid in prospering employment, broadening farmers’ income sources (Xinjiang Aid highlights)’ (就业援疆兴劳务 拓宽农民增收路（援疆亮点）), *People Net* (人民网), 19 November 2019, online.

221 ‘About Us’, Fujian Meike Leisure Sports Goods Co. Ltd (美克国际控股有限公司), online.

222 Chen Chen (陈晨), ‘First 46 graduates of Payziwat Vocational School head to Fujian for employment’ (伽师县职校首批46名毕业生赴福建就业), Kashgar Government Information Net (喀什政府信息网), 13 April 2018, online.

223 ‘Highest salary over 5000 yuan, a year of 30,000 yuan of savings! Payziwat students’ trip to mainland China for employment yields obvious results’ (最高工资超5000元，一年存款3万！伽师学子赴内地就业显成效), *Foshan News* (佛山新闻网), 25 April 2019, online.

224 'Fujian Zhaoxing Outdoor Gears Co. Ltd' (福建兆兴户外用品有限公司), ECommerce Global Companies Database (网商汇全球企业库), online.

225 'Xinjiang Aid in prospering employment, broadening farmers' income sources (Xinjiang Aid highlights)' (就业援疆兴劳务 拓宽农民增收路（援疆亮点), *People Net* (人民网), 19 November 2019, online.

226 'Yilong Textile Co. Ltd.', Made-in-China, online.

227 'Henan aids Hami City, Xinjiang in advancing poverty alleviation' (河南援疆助力哈密固提升脱贫攻坚), Hami City Party Building Net (哈密市党建网), 6 September 2019, online.

228 'Xinjiang Aid front command actively assists in expanding transfer employment in aided regions' (援疆省市前方指挥部积极助推受援地开展转移就业工作), *Xinjiang Aid Bulletin* (对口新疆专栏), 10 April 2018, online.

229 'About Haoxiangni', Haoxiangni Health Food Co. Ltd (好想你健康食品股份有限公司), online.

230 'Henan aids Hami City, Xinjiang in advancing poverty alleviation' (河南援疆助力哈密固提升脱贫攻坚), Hami City Party Building Net (哈密市党建网), 6 September 2019, online.

231 Jamie Condliffe, 'Foxconn Is Under Scrutiny for Worker Conditions. It's Not the First Time.', *The New York Times*, 11 June 2018, online.

232 Neer Varshney Benzinga, 'iPhone Maker Foxconn Makes Masks For Chinese Employees, Forces Them To Return To Work', Yahoo! Finance, 7 February 2020, online.

233 'Dell Technologies', May 2019, online.

234 Aamir Siddiqui, 'Foxconn, manufacturer of the Google Pixel 3, Nokia 9, and many other devices, is scaling back its mobile business', xda developers, 4 April 2019, online.

235 Waqar Jamshed, 'US device vendors to bear brunt of tariff increase, analysts say', S&P Global Market Intelligence, 24 May 2019. online.

236 Mathieu Duchâte, 'Huawei's 5G Supply Chain: Taiwan Winning Twice?', *Institut Montaigne*, 29 October 2019, online; Kathrin Hille, 'Foxconn: why the world's tech factory faces its biggest tests', *Financial Times*, 10 June 2019, online.

237 Neer Varshney, 'iPhone Maker Foxconn Makes Masks For Chinese Employees, Forces Them To Return To Work', Benzinga via Yahoo Finance, 7 February 2020, online.

238 Kana Inagaki, 'Nintendo Switch to be made in Vietnam', *Financial Times*, 9

July 2019, online.
239 Matthew Allard, ‘Foxconn 8K TV – BIRTV 2018’, NewsShooter, 26 August 2018, online.
240 Aamir Siddiqui, ‘Foxconn, manufacturer of the Google Pixel 3, Nokia 9, and many other devices, is scaling back its mobile business’, XDA Developers, 4 April 2019, online.
241 ‘Demystifying Zhengzhou’s Apple City: Half of the world’s iPhones are made here’ (揭秘郑州苹果城：全球一半iPhone产自这里), Tencent Technology (腾讯科技), 18 September 2017, online.
242 Foxconn, online; Aamir Siddiqui, ‘Foxconn, manufacturer of the Google Pixel 3, Nokia 9, and many other devices, is scaling back its mobile business’.
243 ‘59 rural surplus labourers from Yining county head to Huai’an City, Jiangsu, to work’ (伊宁县59名农村富余劳动力前往江苏淮安市务工), *China Xinjiang* (中国新疆), 1 November 2018, online.
244 ‘About Jianhua’, Jianhua Construction Materials, online.
245 Sun Weixia (孙伟霞), ‘Industry aids Xinjiang in broadening Ili Conty’s surplus employment path’ (产业援疆拓宽伊犁富余劳动力就业路), *Ili News Net* (伊犁新闻网), 11 July 2017, online.
246 ROEWE, online.
247 ‘Designer Interview: Shao Jingfeng, SAIC’, Car Design News, 14 October 2019, online.
248 ‘‘SAIC expands MG line-up in Europe’, BBC News, 24 March 2010, online.
249 ‘Wujin, Jiangsu’s Xinjiang Aid team: Cleverly Doing ‘Addition’ Sprint in Final Year’ (武进援疆工作组：巧做’加法’冲刺收官年), Wujin Party Building Net (武进党建网), 29 July 2019, online.
250 ‘AcBel Overview’, AcBel Polytech Inc, online.
251 ‘Global Operations’, AcBel Polytech Inc, online.
252 ‘‘Five and Five Strong’ promotion of employment and poverty reduction in Xiate Town’ (夏特乡’五抓五强’全力推进就业扶贫), Yili Party Building (伊犁党建), 15 October 2019, online.
253 ‘Wujin, Jiangsu’s Xinjiang Aid team: Cleverly Doing ‘Addition’ Sprint in Final Year’ (武进援疆工作组：巧做’加法’冲刺收官年), Wujin Party Building Net (武进党建网), 29 July 2019, online.
254 ‘Company Overview’, Avary Holding, online.
255 ‘236 farmers walk out of the Tengri Tagh | First batch of workers transferred

in 2019 go from Nilka county to Graphene Town' (236名农牧民走出天山｜2019年首批尼勒克县转移就业人员到达石墨烯小镇), *Graphene Town Updates* (石墨烯小镇动态), 12 March 2019, online.
256 'Company Overview' (公司简介), Tanyuan Technology Co. Ltd (碳元科技股份有限公司), online.
257 'Rizhao Xinjiang Aid' special report (part 2) | 'Yellow Sea' sending love' ('日照援疆'特别报道(下)|'黄海'深情寄'瀚海'), *Rizhao News Net* (日照新闻网), 17 December 2019, online.
258 'High-level promotion, united collaboration, Kashgar Prefecture Winter Youth Education and Training is in full swing' (高位推动 通力协作 喀什地区冬季青年教育培训工作如火如荼), *Kashgar Zero Distance* (喀什零距离) via Free WeChat (自由微信), 17 February 2017, online.
259 'About Us', Good-Ark Semiconductor, online.
260 'High-level promotion, united collaboration, Kashgar Prefecture Winter Youth Education and Training is in full swing' (高位推动 通力协作 喀什地区冬季青年教育培训工作如火如荼), *Kashgar Zero Distance* (喀什零距离) via Free WeChat (自由微信), 17 February 2017, online.
261 'Qingdao Gaochang Electronic Co. Ltd' (青岛高广电子有限公司), Company Directory (企业大全), online.
262 'Shandong Ruyi's 2 billion RMB textiles production program begins in Shihezi Development Zone' (山东如意20亿元纺织产业项目落户石河子开发区), *Finance World* (金融界), 7 July 2010, online.
263 'Shandong industries Xinjiang Aid progress show obvious results in employment' (山东产业援疆促进就业成效明显), Xinjiang Aid Bulletin (对口新疆专栏), 25 November 2019, online.
264 'Shandong Ruyi Bonds Tumble After S&P Withdraws Rating', Business of Fashion, 6 December 2019, online.
265 'Shandong "Ruyi" makes the people of Kashgar, Xinjiang, happy' (山东"如意"让新疆喀什百姓称心如意), People Net (人民网), 17 December 2018, online.
266 George Arnett, 'What is happening at the LVMH of China?', *Vogue Business*, 3 January 2020, online.
267 Vinicy Chan, 'Chinese luxury firm closes long-delayed $2 billion Lycra deal', *Bloomberg,* 1 February 2019, online.
268 'Shandong industries Xinjiang Aid progress show obvious results in employment' (山东产业援疆促进就业成效明显), *Xinjiang Aid Bulletin* (对口新疆专栏), 25 November 2019, online.

269 ‘[Jiangsu Shandong] Jiangsu Guotai Guosheng Co. Ltd’ ([江苏山东]江苏国泰国盛实业有限公司), Graduates Job Site (应届生求职网), 26 February 2019, online.
270 ‘*Introducing our Mill of The Month for May!*’, *Texworld USA* via Facebook, 24 May 2018, online.
271 ‘Jining aids Kashgar Prefecture’s Yengisar county, Guli’s dream comes true here’ (济宁援建喀什地区英吉沙县 古丽的梦在这里实现), *Shandong Nightly News* (齐鲁晚报) via Google Cache, 23 August 2019, online.
272 ‘Shandong Jianhua Zhongxing Glove Co. Ltd’ (山东建华中兴手套股份有限公司), online.
273 ‘Company introduction’ (企业简介), Shandong Jianhua Zhongxing Glove Co. Ltd (山东建华中兴手套股份有限公司), online.
274 ‘Shanghai Xinjiang Aid exhibits needlework vocational and skills training’ (送岗先送技术上海援疆开展’女红’职业技能培训), *Xinjiang Aid Bulletin* (对口援疆专栏), 12 October 2019, online.
275 ‘Headline | Shanghai Xinjiang Aid “Kargilik needlework” skills training deep in rural towns’ (头条丨上海援疆’叶城女红’技能培训深入农村), *Peng Pai* (澎湃), 25 January 2019, online.
276 ‘Shanghai Xinjiang Aid exhibits needlework vocational and skills training’ (送岗先送技术上海援疆开展’女红’职业技能培训), *Xinjiang Aid Bulletin* (对口援疆专栏), 12 October 2019, online.
277 ‘Yecheng county Xiaoxiang Textile Co. Ltd’ (叶城潇湘纺织有限公司), Worry-free future jobs (前程无忧), online.
278 ‘Yecheng county Xiaoxiang Textile Co. Ltd’ (叶城潇湘纺织有限公司), Worry-free future jobs (前程无忧), online.
279 ‘The First Silk Road Culture Winter and Spring Clothing Festival’ (首届丝路文化冬春服装节 叶城参展企业喜事多), Kargilik People’s Government Net (叶城人民政府网), 23 January 2019, online.
280 Dong Wenhui (董文慧), ‘Xinjiang Shule county Jifa Garment Industry Park project signing ceremony held’ (新疆疏勒县即发服装服饰产业园项目签约仪式举行), *China News* (中新网), 13 May 2017, online.
281 ‘National Xinjiang Aid Platform Interviews Yang Guoqiang, Head of Shandong Xinjiang Aid and Deputy Secretary of Xinjiang Kashgar Party’ (国家援疆新闻平台专访山东省援疆总指挥、新疆喀什地委副书记杨国强), *China Development Net* (中国发展网), 27 April 2018, online.
282 ‘International Market’ (国际市场), Jifa Group (即发集团), online.

283 Qingdao Jifa Group Co. Ltd CEO Chen Yulan(青岛即发集团控股有限公司董事长陈玉兰), *Qingdao News Net* (青岛新闻网), online.

284 '"Five and Five Strong" promotion of employment and poverty reduction in Xiate Town' (夏特乡'五抓五强'全力推进就业扶贫), Yili Party Building (伊犁党建), 15 October 2019, online.

285 Eva Dou, Chao Deng, 'Western Companies Get Tangled in China's Muslim Clampdown', The Wall Street Journal, 16 May 2019, online.

286 'Global Presence' (环球业务网络), Esquel Group (溢达纺织有限公司), online.

287 'Esquel Major Customers', Esquel Group (溢达纺织有限公司), January 2019, online.

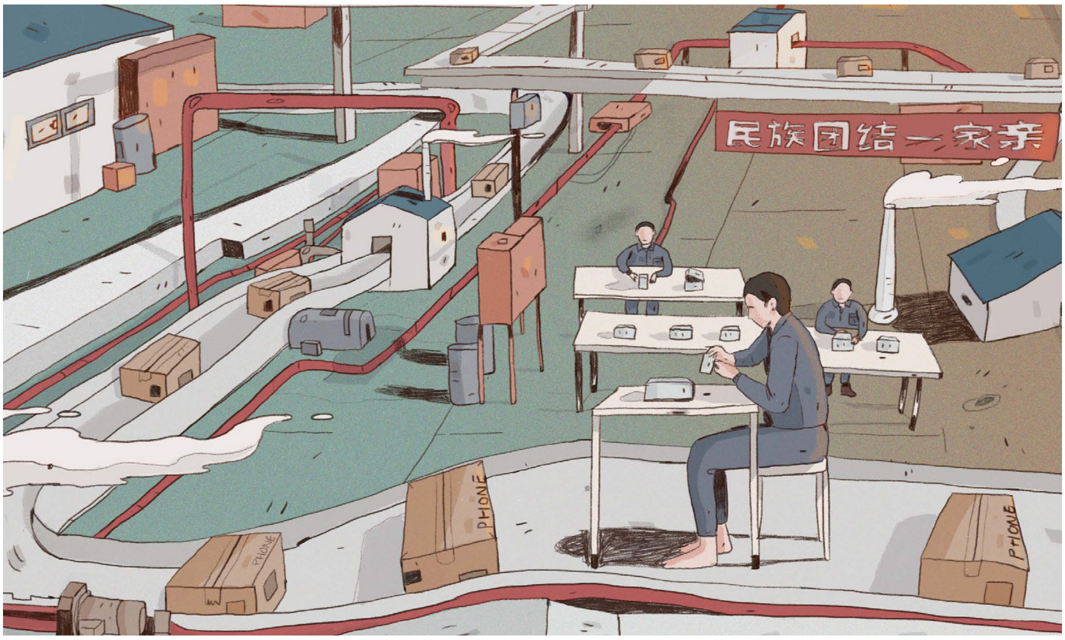

مەزكۇر دوكلاتنىڭ ئەسلى مەنبەسى:

https://www.aspi.org.au/report/uyghurs-sale